

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΠΑΤΡΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

**«Το πατρινό καρναβάλι και η σχέση του με την
κοινωνική ζωή της πόλης»**

Μαραγκός

Εισηγήτρια:

Χαραλάμπους Μαίρη

Μετέχοντες σπουδαστές:

Απέσσου Καλιόπη

Γκοτσοπούλου Μαρία

Παπαδοπούλου Χριστίνα

Πτυχιακή Εργασία για τη λήψη του Πτυχίου στην Κοινωνική Εργασία από το τμήμα Κοινωνικής Εργασίας της Σχολής Επαγγελματιών Υγείας και Πρόνοιας του Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Τ.Ε.Ι.) Πάτρας

ΠΑΤΡΑ, Φεβρουάριος 1997

ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ	2023
----------------------	------

«Το πατρινό καρναβάλι και η σχέση του με την κοινωνική ζωή της πόλης»

Εισηγήτρια:

Χαραλάμπους Μαίρη

Μετέχοντες σπουδαστές:

Απέσσου Καλιόπη

Γκοτσοπούλου Μαρία

Παπαδοπούλου Χριστίνα

Πτυχιακή Εργασία για τη λήψη του Πτυχίου στην Κοινωνική Εργασία από το τμήμα Κοινωνικής Εργασίας της Σχολής Επαγγελματιών Υγείας και Πρόνοιας του Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Τ.Ε.Ι.) Πάτρας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ	1
ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΜΕΛΕΤΗΣ	2
ΚΕΦΑΛΑΙΟ I	
1. Εισαγωγή	3
2. Θέμα υπό μελέτη	5
3. Σκοπός της μελέτης	5
4. Ορισμοί όρων.....	6
ΚΕΦΑΛΑΙΟ II	
A. ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΑΠΛΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ ΚΑΙ	
ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	8
1. Ιστορική Αναδρομή	8
α. Αρχαιότητα.....	8
β. Βυζάντιο - Μεσαιώνας.....	12
γ. Νεότερη ιστορία.....	14
2. Χαρακτηριστικά γνωρίσματα του καρναβαλιού.....	15
α. Το γέλιο - Αναπόσπαστο στοιχείο του καρναβαλιού.....	15
β. Χαρακτήρας ανατρεπτικός	16
γ. Το γκροτέσκο: μια αντίληψη για το σώμα.....	18
δ. Καρναβάλι - Αναπαράσταση ζωής.....	20
ε. (Από το σώμα στο λόγο) - Η γλώσσα του καρναβαλιού.....	23
στ) Η Μάσκα:.....	23
B. ΤΟ ΚΑΡΝΑΒΑΛΙ ΤΗΣ ΠΑΤΡΑΣ	28
1. Ιστορική Αναδρομή.....	28
ΚΕΦΑΛΑΙΟ III	
ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ	32
1. Σκοπός	32
2. Είδος έρευνας - μελέτης	32
3. Ερωτηματολόγιο	33
4. Δείγμα	34
ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV	
ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ	36
α) Το καρναβάλι έθιμο	36

β) Οργάνωση.....	37
Καρναβαλικό Κομιτάτο.....	40
«Σάτυροι».....	43
Α. Κρυμμένος θησαυρός	46
Β. Μπουρμπούλια	49
Γ. Το καρναβάλι των μικρών.....	51
Δ. Τσικνοπέμπτη	52
Καρναβαλικό Εργαστήρι.....	54
Η μασκότ του καρναβαλιού.....	55
Φεγγάρια.....	56
γ. Το καρναβάλι και η σχέση του με την κοινωνική - οικονομική ζωή της πόλης.	57
ΚΕΦΑΛΑΙΟ V	
1. Συμπεράσματα	61
2. Προτάσεις	65
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	69
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	
Παράρτημα I	72
Ιστορική εξέλιξη του Π. Κ. και τα χαρακτηριστικά εκδηλώσεων	
Παράρτημα II.....	77
Άξονας Ερωτήσεων - Ερωτηματολόγιο	
Παράρτημα III.....	79
Πρόγραμμα καρναβαλικών εκδηλώσεων	
Παράρτημα IV.....	89
Δημοσιεύματα	

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Η ομάδα νιώθει την ανάγκη να εκφράσει τις ευχαριστίες της, για την καθοδήγηση, συγκέντρωση υλικού και σύνταξη της μελέτης στην υπεύδυνη καθηγήτρια: Μαίρη Χαραλάμπους.

Επίσης στην προσπάθεια συγκέντρωσης πληροφοριών έλαβε σημαντική βοήθεια από άτομα με πολυετή πείρα και απεριόριστη αγάπη για το καρναβάλι, τα οποία ευχαριστεί θερμά.

Προς αποφυγή παρεξηγήσεων παρατίθενται κατά αλφαβητική σειρά.

Κα Β. Αγγελοπούλου

Α. Δημητροπούλου

Π. Καθρέπας

Ν. Κανελλάκης

Α. Κοκοβίκα

Α. Πολυδωρόπουλος

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΜΕΛΕΤΗΣ

Το καρναβάλι της Πάτρας, η εξέχουσα αυτή πολιτιστική εκδήλωση, αποτελεί το θέμα της μελέτης που ακολουθεί. Πρόκειται για εκδήλωση που τις ρίζες της αναζητά στην αρχαιότητα και συνεχώς εξελισσόμενη σώζεται ως τις μέρες μας, προσαρμοσμένη στα εκάστοτε κοινωνικά δεδομένα. Είναι γιορτή χαράς και γέλιου, καθώς ανατρέπει τον συνήθη τρόπο ζωής. Παράλληλα είναι πρόκληση συμμετοχής, γνωριμίας κοινωνικής συναναστροφής και συλλογικής δράσης.

Σκοπός της μελέτης είναι να μελετηθεί το καρναβάλι της Πάτρας και η ιστορική του εξέλιξη, να διατυπωθεί ο τρόπος οργάνωσης και να επισημανθεί η σχέση του με την κοινωνική - οικονομική ζωή του τόπου. Πρόκειται για μια διερευνητική μελέτη που χρησιμοποιεί ως μέθοδο συλλογής πληροφοριών την συνέντευξη, την επιτόπια παρατήρηση και συμμετοχή.

Το καρναβάλι της Πάτρας είναι άμεσα συνδεδεμένο με την κοινωνία της, μεταδίδεται από τους γονείς στα παιδιά σαν τρόπος ζωής. Μπορεί να αποτελέσει σημείο αναφοράς για κοινωνική δράση και συνεργασία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

1. Εισαγωγή

Το καρναβάλι της Πάτρας είναι ένα έθιμο που τις ρίζες του αναζητεί στην αρχαιότητα, στις τελετές προς τιμήν του Θεού Διόνυσου. Περνά μέσα από χιλιάδες κοινωνικές, πολιτικές, θρησκευτικές και πολιτιστικές αλλαγές και φθάνει στις μέρες μας, με τη συμβολή και την δημιουργική φαντασία του Πατραϊκού λαού και της συμμετοχής χιλιάδων επισκεπτών, να αποτελεί δεσμό με παλλαϊκή συμμετοχή, αυθορμητισμό και δημιουργικότητα.

Πρόκειται για μια γιορτή χαράς - γέλιου και κεφιού. Εδώ δεν υπάρχει πλέον λογικό νόημα, αφού αυτό υποβιβάζεται και εκθρονίζεται σε κάθε πράξη της γιορτής του βασιλιά καρνάβαλου. Έτσι γεννιέται ένα καινούργιο νόημα, που βρίσκεται κρυμμένο μέσα στην παράλογη αλήθεια του ασυνείδητο. Ο λαός κατασκευάζει έναν βασιλιά τις γιορτινές αυτές μέρες, που όμως είναι εντελώς αντίθετος από τον πραγματικό. Ένας βασιλιάς που αντιπροσωπεύει την παλιά εξουσία που πρέπει να πέσει, έτσι ώστε να εδραιωθεί η καινούργια τάξη πραγμάτων. Αποτελεί κορυφαία πολιτιστική εκδήλωση που προσελκύει το ενδιαφέρον του Πατραϊκού λαού και χιλιάδων επισκεπτών από όλη την Ελλάδα και το εξωτερικό.

Η έναρξη των εκδηλώσεων πραγματοποιείται κάθε χρόνο στις 17 Ιανουαρίου και η λήξη την τελευταία Κυριακή της Αποκριάς πριν την

καθαρή Δευτέρα. Το καρναβάλι της Πάτρας περιλαμβάνει πλείστες εκδηλώσεις που σκοπό έχουν να προσελκύσουν το ενδιαφέρον και συμμετοχή των πολιτών. Υπόσχεται γέλιο και απαιτεί φαντασία και δημιουργικότητα.

Πράγματι σύμφωνα με στοιχεία του καρναβαλικού γραφείου του Δήμου Πατρών ο αριθμός των συμμετεχόντων στην καρναβαλική παρέλαση της Κυριακής ανέρχεται σε 35.000 μέλη και παρουσιάζει ανοδικές τάσεις.

Πρόκειται για μια οργανωμένη πολιτιστική εκδήλωση που είναι άμεσα συνδεδεμένη με την κοινωνική ζωή της πόλης δεδομένου ότι «ο πολιτισμός, ως κοινό πλαίσιο ζωής και μνήμης, επιτελεί ταυτόχρονα τρεις σημαντικές για το κοινωνικό σύνολο λειτουργίες: α) της αναγνώρισης, β) της ένταξης, γ) της συμμετοχής. Χάρη στον πολιτισμό και της εκδηλώσεις του, τα μέλη του κοινωνικού συνόλου αναγνωρίζονται μεταξύ τους εντάσσονται στο κοινωνικό σύνολο, αποκτώντας έτσι την ατομική τους ταυτότητα και συμμετέχουν στην ζωή μέσα από την ένταξη αυτή. (Δ. Γ Τσαούσης 1991 σελ. 117) Ο άνθρωπος τις μέρες του καρναβαλιού έχει την ευκαιρία να συμμετάσχει σε πολλές εκδηλώσεις οργανωμένες από τον Δήμο Πατρών, να γνωρίσει τους συμπολίτες του, να δημιουργήσει χρησιμοποιώντας την φαντασία και δημιουργικότητα του, να διασκεδάσει αλλά παράλληλα να δημιουργεί.

2. Θέμα υπό μελέτη

Η πολιτιστική αυτή εκδήλωση, που προσελκύει το ενδιαφέρον και τη συμμετοχή χιλιάδων πολιτών και επισκεπτών, που ανατρέπει τον συνήθη τρόπο ζωής και παρασύρει τους πολίτες σε άλλους ρυθμούς διαβίωσης θα ερευνηθεί στην μελέτη αυτή.

Στις 17 Ιανουαρίου κάθε χρόνο γίνεται η έναρξη των καρναβαλικών εκδηλώσεων.

Χορός, γλέντι, παιχνίδια, διασκέδαση και πλείστες πολιτιστικές εκδηλώσεις συνθέτουν την εικόνα των καρναβαλικών ημερών. Όλες αυτές οι εκδηλώσεις εκτός από την γυχαγωγία προσφέρουν κατάλληλο έδαφος για επαφή, επικοινωνία, συνεργασία και δημιουργία. Οι πολιτιστικές εκδηλώσεις όμως τελειώνουν με τον ερχομό της Καθαρής Δευτέρας. Τι γίνεται όμως με την κοινωνική επαφή και αλληλεγγύη; Παύουν και αυτές με το πέρας των καρναβαλικών εκδηλώσεων. Πόσο ο Δήμος επιθυμεί να διατηρήσει το κλίμα κοινωνικής αλληλεγγύης σε όλη τη διάρκεια του χρόνου και τι κάνει γι' αυτό.

Για το λόγο αυτό θα μελετηθεί το έθιμο του καρναβαλιού, σύμφωνα με τους παρακάτω σκοπούς.

3. Σκοπός της μελέτης

1. Γενικός σκοπός της μελέτης είναι να ερευνηθεί το έθιμο από τη γέννησή του μέχρι σήμερα.

2. Ειδικότερα μελετάται: α) το καρναβάλι της Πάτρας και η ιστορική του εξέλιξη. β) Η οργάνωση και ο σχεδιασμός του.
3. Οι επιδράσεις του στην κοινωνική και οικονομική ζωή της πόλης.

4. Ορισμοί όρων

Έθιμο: «Το συνήθειο. Το σύνολο των επικρατούντων κανόνων συμπεριφοράς. Ειδικότερα το σύνολο των καθιερωμένων κανόνων, κατά τις τελετές και επίσημες πράξεις». (Γιοβάνης 1970, σελ. 477)

Αποκριά: Η απόχη από το κρέας, η τελευταία ημέρα κρεοφαγίας πριν την νηστεία.

Ειδικότερα οι τρεις τελευταίες εβδομάδες πριν την καθαρή Δευτέρα, όπου τελούνται μεταμφιέσεις και διασκεδάσεις. (Γιοβάνης 1970, σελ. 197)

Καρναβάλι: Προέρχεται από το λατινικό Carnem levate ή Carne Vale, που σημαίνει απόχη από το κρέας. (Λουκάτος 1985, σελ. 262)

Καρναβάλι - η Αποκριά και οι μεταμφιέσεις στην διάρκεια αυτής.

Καρναβάλια: οι μεταμφιεσμένοι των Απόκρεων.

Καρνάβαλος: Ο κορυφαίος των μεταμφιεσμένων ο οποίος περιάγεται από υψλό άρμα. (Γιοβάνης 1970, σελ. 744)

Κρυμμένος Θησαυρός: σωρεία ερωτημάτων και αινιγμάτων στα οποία οι διαγωνιζόμενοι καρναβαλιστές καλούνται να απαντήσουν για την

Το πατρινό καρναβάλι και η σχέση του με την κοινωνική ζωή της πόλης

απόκτηση βαθμών που θα τους αναδείξουν νικητές του παιχνιδιού.

(Ενημερωτικό Φυλλάδιο Δήμου Πατρέων)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ

Α. ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΑΠΛΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Στο κεφάλαιο αυτό το οποίο χωρίζεται σε δύο μέρη επιχειρείται να δοθεί μια ανασκόπηση της βιβλιογραφίας που αφορά το καρναβάλι.

Ειδικότερα, στο πρώτο μέρος παρουσιάζεται: 1) η ιστορική αναδρομή του καρναβαλιού και 2) τα βασικά χαρακτηριστικά του.

Στο δεύτερο μέρος παρουσιάζεται η ιστορική αναδρομή του καρναβαλιού της Πάτρας. Ειδικότερα αναφέρεται: 1) ιστορική εξέλιξη του εθίμου, 2) η σημερινή μορφή του (οργάνωση, σχεδιασμός), 3) και η συσχέτισή του με την κοινωνική - οικονομική δραστηριότητα της πόλης.

1. Ιστορική Αναδρομή

α. Αρχαιότητα

Το καρναβάλι σύμφωνα με τον Π. Λουκάτο (σελ. 19) εντάσσεται στα περιοδικά έθιμα. Σε αυτήν την κατηγορία περιλαμβάνονται τα ημερολογιακά έθιμα που ακολουθούν το εορτολόγιο και τις εποχές του έτους. Αναζητά τις ρίζες του στις τελετές προς τιμή του Θεού Διονύσου. Από την εποχή του Πεισιστράτου οι εορτές στο Διόνυσο στην Αθήνα, ήταν τέσσερις αντίστοιχες προς τους τέσσερις μήνες του χειμώνα (της αρχαιότητας). Τα εν άγρας Διονύσια τελούνταν τον μήνα Ποσειδαιώνα

αντίστοιχο προς τον Δεκέμβρη- τα Λήναια το μήνα Ταμημόνα, τέλος Ιανουαρίου - αρχές Φεβρουαρίου- τα ανθεστήρια των Ανθεστηριώνα μεταξύ Φεβρουαρίου και Μαρτίου - τα μεγάλα Διονύσια του Ελαφθομόνα μεταξύ Μαρτίου και Απριλίου.

Τα αγροτικά Διονύσια ήσαν εορτές των δήμων. Ο κάθε δήμος ή αγροτική κοινότητα είχε την δική της εορτή και κατά την διάρκεια του μήνα η κλιμάκωση των εορτών έπρεπε να γίνει κατά τέτοιο τρόπο ώστε οι «αγαπόντες την διασκέδαση να μπορούν να παραβρίσκονται» σε αυτές. (H. Jeanmaire 1985, σελ. 59)

Η κύρια τελετή ήταν η λιτανεία του φαλλού, τον συνόδευαν με γαλμούς και άσματα και προσέφεραν ως θυσία πλακούντα και ζωμό. Η πομπή είχε πιθανώς τον χαρακτήρα ευχαριστίας προορισμένης να προκαλέσει την ευφορία των αγρών και των κήπων και την γονιμότητα των εστιών. (H. Jeanmaire 1985, σελ. 61)

Ο Jeanmaire αναφερόμενος στο Dendner επίσης ισχυρίζεται ότι η φαλλοφορία, δεν είναι στοιχείο συνδεδεμένο αρχικά με τον Διόνυσο. Οι μύθοι που αφορούν τον Διόνυσο περιλαμβάνουν επεισόδια χαριτωμένα και όχι τολμηρά. Η τολμηρή εμφάνιση είναι χαρακτηριστικό των σατύρων, οι οποίοι είχαν την μορφή αυτή, όταν συνδέθηκαν με τον Διόνυσο.

Οι διασκεδάσεις στα «εν ἄγρας Διονύσια» περιελάμβαναν και κωμούς δηλ. οι νέοι μετά την οινοποσία παρήλαυναν στη γραμμή φορώντας προσωπίδα ή μεταμφιεσμένοι σε ζώα ή ιππεύοντας φίλους οι οποίοι

είχαν μεταμφιεσθεί. Φαντάζονταν ότι ο θεός του οίνου ετίθετο επικεφαλής της πομπής. Οι προσωπιδοφόροι ντυμένοι με αστείο τρόπο διασκεδάζαν το κοινό με τη θορυβώδη εμφάνισή τους, ένα διάλογο που κατέληγε σε φιλονικία για ασήμαντη αιτία και ακόμα με ένα γελοίο ρητορικό λόγο (Jeanmaire 1985, σελ. 62-65).

Βασικό στοιχείο της Διονυσιακής λατρείας αποτελεί και ο χορός. Αποσκοπεί στην καρποφορία της γης καθώς πολλές από τις κινήσεις των μεταμφιεσμένων χορευτών ασκούσαν μαγεία ομοιοπαθητική. Τα φαγοπότια και η ευφορία που πηγάζει από αυτά καθώς και τα συγχρονισμένα χτυπήματα με τα πόδια ήταν προσπάθειες για την υποβοήθηση της γης να καρποφορήσει (Π. Λουκάτος 1985, σελ. 68).

Οι πληροφορίες σχετικά με τον εορτασμό των Αθηναίων στην Αθήνα τον μήνα Ταμνηώνα στα μέσα του χειμώνα δεν είναι ακριβείς. Η ανάπτυξη της κωμωδίας και των άλλων δραματικών ειδών είχε κατ'ανάγκη παραμερίσει τις άλλες διασκεδάσεις. Τα Λήναια την κλασική εποχή ήταν η περίοδος των θεατρικών παραστάσεων, υπήρχε και πομπή για την οποία όμως δεν είναι γνωστό αν διατηρούσε τα χαρακτηριστικά της φαλλοφορίας. Η λατρεία του Διονύσου κατά την διάρκεια του χειμώνα έχανε σιγά - σιγά την σπουδαιότητα της εξ' αιτίας της ανάπτυξης των Διονυσιακών εορτών της άνοιξης και ιδιαίτερα εξ' αιτίας του συναγωνισμού με τα ανθεστήρια διότι στα ανθεστήρια επικρατούσε το διπλό συναίσθημα από τη μια η επικοινωνία με τις «χθόνιες» δυνάμεις και από την άλλη η ανανέωση στο πρόσωπο του Διονύσου.

Ο Θουκυδίδης θεωρεί τα ανθεστήρια τη μεγαλύτερη γιορτή του Διονύσου σε αντίθεση με τα «μεγάλα Διονύσια» τα οποία καθιερώθηκαν μεταγενέστερα και των οποίων η λαμπρότητα δεν είχε απαλείψει τα παλιά ανθεστήρια που γιορτάζονταν στις ιωνικές πόλεις. Οι τελετές γίνονταν επί τρεις ημέρες στις 11, 12, 13 του μήνα Ανθεστηρίωνα. Ήταν η γιορτή της αρχής της άνοιξης ακριβώς πριν από την πανσέληνο του Μαρτίου και τα άνθη είχαν πρωτεύοντα ρόλο. χαρακτηριστικό των εορτών αυτών είναι ότι αίρεται η απαγόρευση να γευθούν «τον νέον οίνον» μέχρι ότου η κατανάλωση του να έχει λατρευτικό και επίσημο χαρακτήρα.

Η γιορτή του νέου οίνου συνεχίζονταν και την επόμενη κατά την οποία γίνονταν συναγωνισμός οινοποσίας με την παρουσία του άρχοντα ο οποίος έδινε το σύνθημα της εκκίνησης. Κατά τη δεύτερη μέρα γίνοντας πομπή η οποία, σήμαινε την επίσημη είσοδο του θεού στην πόλη. Κατά την πομπή αυτή εμφανίζεται ενώπιον του πλήθους πάνω σε ναυτικό άρμα, η πλώρη του οποίου καταλήγει σε σχήμα κεφαλιού χάρου και η πρύμνη του υγώνεται σε σχήμα λαιμού κύκνου. Μέσα κáδονται δύο σάτυροι γυμνοί παίζοντας αυλό και ο Διόνυσος κρατώντας ένα κορμό κλήματος. Πρόκειται βεβαίως συμπεριλαμβανομένου και του θεού για μεταμφιεσμένους. Κατά πάσα πιθανότητα κατευθύνοντας προς το παλιό Λιμναίον, το μόνο ανοιχτό ιερό για την ημέρα αυτή, όπου γίνονταν διάφορες ιεροτελεστίες στις οποίες συμμετείχε η Βασιλίνα. Η Βασιλίνα θεωρούνταν απ'αυτή τη στιγμή μνηστή ή σύζυγος του Διονύσου και βρίσκονταν στο πλευρό του επάνω στο άρμα. Ο θεός του

οποίου η εμφάνιση στη γη συμπίπτει με την ανανέωση της φύσης υμνεύεται στο πρόσωπο της Βασιλίνας την ίδια την πόλη και από αυτή την άποψη όλες τις γυναίκες της πόλης (Jeanmaire 1985, σελ. 75 - 82).

β. Βυζάντιο - Μεσαίωνας

Η εθιμική λατρεία προς τιμήν του Θεού Διονύσου περνώντας μέσα από κοινωνικές δομές και αφομοιώνοντας τα χαρακτηριστικά τους φθάνει στα χρόνια του Βυζαντίου όπου η παρουσία της είναι έντονη διαφορετική όμως στη μορφή.

Στο Βυζάντιο βρίσκουμε πολλές συγγενικές εκδηλώσεις που τελούνται σε διάφορες εποχές του χρόνου: Βότα και Βρυτά, στις αρχές Ιανουαρίου «απρεπείς ορχήσεις» την 1η Μαρτίου «ακολασίες» στο «μυσαρόν θέαμα» του Μαΐουμα, την Πρωτομαγιά, Ροαζάλια τον Μάιο ή Ιούνιο, όπου οι άνθρωποι διασκέδαζαν «βεβακχευμένοι άλμασι και σκηνικαίς ασχημονάσας», γιορτή των Αγίων Νοταρίων, στις 25 Οκτωβρίου, όπου οι μαθητές παρέλαυναν μεταμφιεσμένοι στους κεντρικούς δρόμους και στις πλατείες της Κων/πόλης και πήγαιναν τραγουδώντας στις εκκλησίες - πολλοί καβαλικεύοντας γωραλέα γαϊδουράκια και έχοντας βαμμένο πρόσωπο, γυναικείο χιτώνα, κοτσίδες ή περικεφαλαία, κρεμμύδια και σκόρδα γύρω από το σώμα. Βραμάλια για την μικρότερη μέρα του χρόνου, Μπωμονάρια ή Μπωμάρια που έδωσαν αργότερα το όνομα τους σε λαϊκές θεατρικές παραστάσεις που παίζονταν στα συμπόσια του γάμου της Βενετίας. (Γ. Κιουρτσάκης 1995, σελ. 55)

Στα χρόνια του Μεσαίωνα είναι γνωστό πως επικρατεί σκοταδισμός και έντονη σύγκρουση ανάμεσα στην εκκλησία - εκφραστή της σοβαρότητας και των απαγορεύσεων - και στις καρναβαλικές εκδηλώσεις - εκφραστές πιο ανάλαφρου και ανέμελου τρόπου ζωής. Παρόλα αυτά εξακολουθούν να τελούνται περισσότερο ή λιγότερο μεταλλαγμένες και με διάφορες ονομασίες αρκετές εκδηλώσεις σε όλη σχεδόν την Ευρώπη. Το μεσαιωνικό καρναβάλι και η γιορτή των τρελών - η πιο διαδεδομένη την εποχή εκείνη - συνδέονται τόσο στενά με το θέατρο, ώστε οι διάσοι των ηθοποιών θα ονομαστούν εταιρείες ή συντροφίες τρελών. Και δεν πρόκειται για μια συμπτωματική ή εξωτερική απλώς σχέση. Ο τρελός είτε εμφανίζεται στα τρίστρατα των πόλεων, είτε στις αυλές των μεγιστάνων είναι ένας από τους πιο αντιπροσωπευτικούς τύπους του Μεσαίωνα - όσο ο κληρικός ο μοναχός, ο ιππότης. Η μορφή εξαιρετικά οικεία χάρη σε μια παραδοσιακή φορεσιά που θα μείνει αναλλοίωτη επί αιώνες - την κουκούλα με τα γαϊδουρινά αυτιά, το παροδικό σκήπτρο, που έχει στην άκρη του ένα κεφάλι γυναίκας ή τρελού και το παρδαλό ρούχο του από το οποίο κρέμονται κουδούνια - είναι συνάμα αινιγματική και αμφίσημη. Από τη μια ενσαρκώνει τη μωρία την χαζομάρα, την άγνοια και την παλαβομάρα- από την άλλη αποκαλύπτεται ένας τολμηρός σοφός που ξεμασκαρεύει το γέμα την υποκρισία και την απάτη των κάθε λογής ισχυρών, λέγοντας μεγαλόφωνα όσα ο λαός «υιθυρίζει» μέσα του. Και έτσι προσωποποιεί το ίδιο το καρναβάλι το αμφίπλευρο καρναβαλικό γέλιο.

Από τους μεσαιωνικούς τρελούς πηγάζει εξάλλου σε μεγάλο βαθμό και μια ποικιλόμορφη παράδοση κωμικού γελοίου: έμμετρες ευτράπελες διηγήσεις ή παραμύθια, ασυνάρτητα κωμικά τραγούδια, κωμικοί αναγραμματισμοί, ανόητα ή παράλογα καλαμπούρια, τερατολογίες σε αγώνες γυετών που συναγωνίζονται ποιος θα πει το μεγαλύτερο γέμα, περιγραφές μιας ουτοπικής χώρας όπου κυριαρχεί η φαιδρότητα και η αφρονία. Μια παράδοση που είναι ευρύτατα διαδεδομένη ως τις ημέρες μας. (Τ. Κιουρτσάκης 1995, σελ. 60 -62)

γ. Νεότερη ιστορία

Πολλές πόλεις έχουν διαμορφώσει το δικό τους καρναβάλι για τις εορταστικές ημέρες, ανάμεσα στα τέλη των Χριστουγέννων και αρχής της Σαρακοστής για το Πάσχα. εδώ στην χώρα μας και σε άλλες χώρες των Βαλκανίων και της Ευρώπης μπορούμε να διακρίνουμε δύο ειδών καρναβάλια.

Το αγροτικό καρναβάλι, αυτό που γίνεται στα χωριά και σε επαρχιακές πόλεις στο ύπαιθρο. Χαρακτηριστικό γνώρισμα η μεταμφίεση και η διακωμώδηση προσώπων και καταστάσεων τοπικού χαρακτήρα. «Σατιρίζεται ο παπάς και το μυστήριο του γάμου, η τουρκική αρχή και το δικαστήριο, γίνονται παρωδίες της γέννησης, του γάμου, του θανάτου και της ταφής. Οι άνθρωποι μουτζουρώνονται, μαυρίζονται με στάχτη, φοράνε προβιές και κουδούνια και πηγαίνουν σπίτι σε σπίτι, τραγουδώντας χορεύοντας και περιπαίζοντας τους περαστικούς και τους κατοίκους του σπιτιού, αυτούς τους τύπους στην χώρας μας τους λέμε

«μασκαράδες», «κουδουνάτους», «μπούλες», «καμουζέδες» και άλλα παρόμοια». (Β. Πούχνερ, 1989, σελ. 45)

Το αστικό καρναβάλι περιλάμβανε χορούς αρχικά σε σπίτια πλουσίων, όμορφες στολές και πλουμιστές μάσκες πολλές από τις οποίες εισάγοντας από την Ευρώπη προς εντυπωσιασμό των παραβρισκόμενων.

Στις φτωχογειτονιές ο εορτασμός θύμιζε περισσότερο αγροτικό καρναβάλι. Πρόχειρες μεταμφιέσεις και ζεφάντωμα στους δρόμους.

2. Χαρακτηριστικά γνωρίσματα του καρναβαλιού

α. Το γέλιο - Αναπόσπαστο στοιχείο του καρναβαλιού.

Το καρναβάλι περνά μέσα στους αιώνες, εμπλουτίζεται κάθε φορά με στοιχεία της κοινωνίας και της ζωής των ανθρώπων, αλλάζει ύφος και θεματολογία μα πάντα παραμένει καρναβάλι, ανάπαυλα από την καθημερινότητα, αντιστροφή ρόλων, γέλιο, διασκέδαση.

Βασική ανάγκη για τη συνέχιση της ζωής του ανθρώπου αποτελεί το γέλιο. Οδηγεί το πνεύμα να απομακρυνθεί από σκέυεις σκοτεινές, θλιβερές και την ψυχή να νιώθει ανάλαφρη και πιο δυνατή. Με το καρναβάλι το γέλιο είναι καθολικό, αναπόσπαστο στοιχείο των εκδηλώσεων του. Η γελοιοποίηση του σοβαρού, του αυστηρού «όχι μόνο δεν κάνει διάκριση για ό,τι ανώτερο, αλλά στρέφεται κυρίως εναντίον του» (Τ. Κιουρτσάκης 1995, σελ. 30).

Αυτό το σημαντικό στοιχείο οδηγεί τους ανθρώπους να διατηρήσουν το έθιμο του καρναβαλιού και όχι μόνο αλλά να φροντίζουν κάθε φορά να εμπλουτίζεται με καινούργια στοιχεία έτσι που να χαρίζει περισσότερο γέλιο και χαρά. Στην διάρκεια του καρναβαλιού όλοι γελάνε με όλους. Δεν προσβάλλεται κανείς, ακριβές γιατί διακωμωδούνται οι πρώτες. Όπως χαρακτηριστικά αναφέρει και ο Γ. Κιουρτσάκης το γέλιο αυτό είναι αμφίσημο και αμφίπλευρο. Μέσα από το χλευασμό και την άρνηση πηγάζει και κάτι θετικό. Εκφράζεται αισιοδοξία και αγαλλίαση. Παρουσιάζονται καταστάσεις που πρέπει να αλλάζουν με έναν ιδιόρρυθμο τρόπο (Γ. Κιουρτσάκης, σελ. 32).

Όπως επισημαίνει ο Μπαζτίν, (Κιουρτσάκης 1995, σελ. 34) το γέλιο αρχικά είχε ένα ιερό ή τελετουργικό χαρακτήρα όπως μαρτυρούν αρκετοί μύθοι και εορταστικά έθιμα της αρχαιότητας. Στην Ελλάδα και την Αίγυπτο η ίδια η δημιουργία του κόσμου αποδίδεται κάποτε στο θεϊκό γέλιο - τον άσβεστο γέλωτα των θεών - όπως τον ονομάζει ο Όμηρος.

β. Χαρακτήρας ανατρεπτικός

Όπως επισημαίνει ο Μπαχτίν (Κιουρτσάκης 1995, σελ. 34) το καρναβάλι είναι το «καλύτερα διατηρημένο κομμάτι αυτού του απέραντου κόσμου».

Πρόκειται για ένα σύστημα, όπου καμιά αξία, καμιά ιεραρχία δεν είναι αρκετά ακλόνητη ώστε να μην μπορεί να αναποδογυριστεί, κανένα γεγονός δεν θεωρείται αρκετά τραγικό ιερό ή επίσημο που να μην

γελοιοποιηθεί. Αντιστρέφει επίμονα και συστηματικά την τάξη και τις ιεραρχίες της κοινωνίας.

Αρχικά εκφράζεται το «αναποδογύρισμα» της φύσης. Από τον σκληρό χειμώνα η φύση ετοιμάζεται να ανανεωθεί με τον ερχομό της άνοιξης. Οι άνθρωποι αντιστρέφουν τους ρόλους. Οι άνδρες ντύνονται γυναίκες, οι δούλοι βασιλιάδες, οι φτωχοί πλούσιοι. Το γεγονός λοιπόν ότι το καρναβάλι δίνει την ευκαιρία να ανατραπεί η τάξη πραγμάτων, κάνει τους ανθρώπους δυνατούς ευτυχισμένους - ισχυρούς καθώς νομίζουν ότι μπορούν να αναποδογυρίσουν τα πάντα στα πλαίσια μιας γιορτής και να μην επιβληθούν κυρώσεις ή να ακούσουν την κατακραυγή του κόσμου.

Πόση ευτυχία τελικά μπορεί να χαρίσει αυτό το γνώρισμα τους πολίτες για λίγες ημέρες θα κάνουν ότι επιθυμούν χωρίς φραγμούς και δισταγμούς. Δεν υπάρχουν «πρέπει», «όχι» και «απαγορεύεται».

Ο Γ. Κιουρτσάκης αναφέρει πως τα βασικά γνωρίσματα του καρναβαλιού είναι:

- α) Η αντιστροφή του χρόνου - Χειμώνας - άνοιξη. Η εκθρόνιση του παλιού και ενθρόνιση του καινούργιου.
- β) Η κοινή ψυχοκοινωνική ρίζα. Η ανάγκη του ανθρώπου να εκτονωθεί συλλογικά, να σπάσει τους φραγμούς της καθημερινότητας. (Γ. Κιουρτσάκης, 1995, σελ. 191)

Αυτή η ίδια ανάγκη οδήγησε τον άνθρωπο να διατηρήσει το πανάρχαιο έθιμο του καρναβαλιού ως τις μέρες, να το εμπλουτίσει και να το εδραιώσει ως θεσμό, ως αναπόσπαστο στοιχείο της κοινωνίας.

γ. Το γκροτέσκο: μια αντίληψη για το σώμα

Πρωταγωνιστικό ρόλο στην καρναβαλική γιορτή παίζει το σώμα. Απελευθερωμένο, παραποιημένο, μεταμφιεσμένο, εκφράζει τις προσταγές και επιθυμίες της ψυχής.

Στα τέλη του 15ου αιώνα επινοείται ένας νέος όρος, το γκροτέσκο. [Προέρχεται από την ιταλική *grotta* (=σπηλιά)] για να χαρακτηρίσει ένα άγνωστο ως τότε είδος διακοσμητικής νωπογραφίας που είχαν φέρει στο φως κάποιες ανασκαφές στα υπόγεια των δερμών του Τίτου στη Ρώμη. Είδος που είχε εντυπωσιάσει τους ανθρώπους της εποχής με τις ιδιοτυπίες του: το ελεύθερο, φανταστικό ανακάτωμα φυτικών, ζωικών και ανθρωπινών μορφών, την τολμηρή παραβίαση των ορίων τους και τη μεταμόρφωση της μιας στην άλλη, το πνεύμα αυτής της ζωγραφικής ήταν κοινό σε μορφές της πρωτόγονης ελληνικής, Ρωμαϊκής και ανατολικής τέχνης, ιδίως σε μορφές που σχετίζονταν με τις τελετουργίες τις γιορτές και την κωμική παράδοση των λαών: τερατώδεις ζωομορφικές προσωπίδες σε όλον τον κόσμο, είδωλα θεών βλάστησης και γονιμότητας, καρναβαλικές μάσκες και πολλές μεταμφιέσεις. (Κιουρτσάκης 1995, σελ. 69 - 70)

Στις πρώτες λοιπόν καρναβαλικές γιορτές το σώμα, επηρεάζονταν από το είδος αυτό της ζωγραφικής. Παρουσιάζονταν διακοσμημένο ατελές, συχνά πλησίαζε το ζωώδες. Οι μετέχοντες φορούσαν προσωπεία που συχνά προκαλούσαν φόβο και απέχθεια. Παρουσίαζαν ένα σώμα αυστηρά δεμένο με τη γη, την τροφή και την ύλη, με το φυσικό και

ζωικό σύμπαν, τονίζονταν η σεξουαλική και γονιμοποιητική ικανότητα του, η ζωική και δαιμονική του δύναμη. Οι συχνές μεταμορφώσεις δεν άφηναν το σώμα να πάρει μια οριστική μορφή, αλλά το καθιστούσαν «ατελές», αλληλέγγυο με τον γύρω κόσμο. Και εδώ ακριβώς το γκροτέσκο, διασταυρώνεται με την καρναβαλική παράδοση, από την οποία πηγάζει αρχικά αυτή η αντίληψη για το σώμα. Ένα σώμα που δεν ξεχωρίζει από τον κόσμο γιατί δεν είναι ποτέ τελειωμένο, κλειστό στον εαυτό του. Υπερβαίνει διαρκώς τα ατομικά του όρια και γυρεύει να ενωθεί με τον κόσμο από τον οποίο προέρχεται και στον οποίο επιστρέφει. Η φύση καλεί το σώμα να επικοινωνεί παντού και πάντα με τον κόσμο. Δίνεται μεγάλη σημασία στις προεξοχές και στα ανοίγματα του σώματος «όπου ξεπερνιούνται τα σύνορα ανάμεσα στα δύο σώματα, ανάμεσα στο σώμα και τον κόσμο». (Κιουρτσάκης 1995, σελ. 75) Μάσκες με ορθάνοιχτο στόμα, για να ενωθεί το σώμα με την τροφή, με τον ολικό κόσμο, φιγούρες με τεράστιο φάλλο, άλλες με διογκωμένη την κοιλιά, που δείχνουν την ένωση του σώματος με το άλλο σώμα και κατά συνέπεια τη γέννηση. Αναπαραστάσεις γέννας και της σεξουαλικής πράξης. Και δεν είναι χυδαίες ούτε υπερβολικές, ούτε γελοίες, απλά παρουσιάζουν το «άνοιγμα» του σώματος προς τον κόσμο. Την αλληλεγγύη του με το φυσικό και υλικό κόσμο. (Κιουρτσάκης 1995, σελ. 75)

Περνώντας όμως από το αγροτικό στο αστικό καρναβάλι βλέπουμε το σώμα να παρουσιάζεται τελείως διαφορετικά. Βλέπουμε ένα σώμα τέλειο, έτοιμο, αυστηρά οριοθετημένο. Ένα σώμα ατομικό που αποκλείει την

υπέρβαση των ορίων του. Το μόνο που παρουσιάζει είναι ο πλούτος της αστικής τάξης, ο τρόπος ζωής. Οι ανάγκες για ένωση με τον έξω κόσμο (φυσικό και υλικό) δεν έχουν βέβαια αλλάξει, εδώ όμως παρουσιάζονται εκλεπτυσμένα ή δεν παρουσιάζονται καθόλου. Στο όνομα της διακριτικότητας και του θεάματος το σώμα στολίζεται με φανταχτερά και όμορφα υλικά, μάσκες πολύχρωμες, κοσμικές καθόλου ατελείς, καλοβαλμένες και αυτές για να εκφράσουν το γούστο και φυσικά την ποιότητα και τον πλούτο.

δ. Καρναβάλι - Αναπαράσταση ζωής

Το καρναβάλι αποτελεί αναπαράσταση της ίδιας της ζωής.

Αρχίζει με την αναπαράσταση του σημαντικότερου γεγονότος - της γέννησης. Το πληρέστερο παράδειγμα είναι ένα αποκριτικό δρακικό δρώμενο του Καλόγερου: Πρόκειται για ένα εφταμηνίτικο παιδί που έρχεται στον κόσμο από μια γριά και πανάσχημη μάνα την καγομάνα. Μεγαλώνει γρήγορα όμως, τρώει πολύ και ανδρώνεται. Ζήτα να γνωρίσει μια κοπέλα και να την παντρευτεί. Η γέννηση σε όλα τα καρναβαλικά έθιμα εμπλουτίζεται με κωμικά στοιχεία, που προκαλούν το γέλιο των παραβρισκόμενων. Δεν παύει όμως να τονίζει πάντα την σπουδαιότητα της γέννησης.

Αναπαράσταση του γάμου. Την ένωση δύο ανθρώπων που και αυτή διακωμωδείται. Σε πολλές περιοχές κυριαρχεί στις καρναβαλικές εκδηλώσεις ένας γάμος. Γαμπρός ντυμένος με κουρέλια, κάποιες φορές τον υποδύεται γυναίκα, νύφη και αυτή με κουρέλια, πάντα την υποδύεται

ένας άντρας. Παπάς, κάποιος αστυνομικός για την τάξη και πολύ παραβρισκόμενοι. Παρουσιάζεται κωμικά πάντα η αγάπη των δύο αυτών ανθρώπων και η ένωσή τους για να φέρουν στον κόσμο μια καινούργια ύπαρξη. Τίποτα δεν γίνεται όμως χυδαία. Τίποτα δεν προκαλεί την αντίδραση. Όλα γίνονται σε πλαίσια ανεκτά και μην ξεχνάμε στις μέρες της καρναβαλικής γιορτής δεν υπάρχουν όρια και απαγορεύσεις.

Τέλος γίνεται αναπαράσταση της θλιβερής πλην όμως φυσικής κατάληξης ενός ανθρώπου - του θανάτου. Εδώ εκτός του ότι έχει το γεγονός εμπλουτιστεί με πολλά κωμικά στοιχεία υπάρχει και η ανάσταση που δίνει ελπίδα για συνέχιση της ύπαρξης μετά την ταφή. Χαρακτηριστικό παράδειγμα το ηπειρώτικο δρώμενο του «πεθαμένου στην Γκούβα» των νομάδων Σαρακατσαναίων, όπου ο φαιδρός γάμος δίνει τη θέση του στον θάνατο το μοιρολόγι και την ταφή του νεκρού - που οδηγούν όμως όλα αυτά στην ανάσταση. Ο καρναβαλικό θάνατος δεν αποτελεί μια απλή παθητική κατάσταση. Είναι η προϋπόθεση της αναγέννησης, η «μέθοδος» της ανάστασης. Πρέπει να περάσει κάποιος από τον Άδη, να παλέψει μαζί του και να νικήσει «θανάτω θάνατος πατήσας». (Κιουρτσάκης 1995, σελ. 91)

Ένα άλλο σημαντικό κομμάτι της ζωής στο οποίο δίνεται, ιδιαίτερη έμφαση στο καρναβάλι είναι η τροφή. Απαραίτητη προϋπόθεση για την διαβίωση του ανθρώπου εξίσου σημαντική με τον αέρα και το νερό. Στο καρναβάλι αυτή η ανάγκη παρουσιάζεται με το συνεχές φαγοπότι και την κρασοκατάλυξη. Αυτή η αναπαράσταση έχει διπλή σημασία: Από τη μια προκαλούν την ευφορία της γης και την αφθονία των καρπών, από

την άλλη κεντρίζουν το κέφι, το γέλιο, την ψυχική ευφορία των συμποσιαστών, που βέβαια επιτυγχάνεται με το άφθονο φαγητό και κρασί.

Πόσες φορές δεν έχουμε δει το πρόσωπο του καρνάβαλου φορτωμένο με φαγητά και πάντα να κράτα τεράστια ποτήρια με κρασί. Αποτελεί αυτό το άρμα ένα δείγμα καλοπέρασης απέναντι στη δύσκολη Σαρακοστή και νηστεία που θα ακολουθήσει. Ο άνθρωπος προσπαθεί μέσα σε διάστημα λίγων εβδομάδων να χαρεί την τροφή και το ποτό, κάτι το οποίο θα στερηθεί στην διάρκεια της νηστείας. Ίσως όλη αυτή η γιορτή να αποτελεί ένα μέσο για να κορεσθεί ο άνθρωπος και μόνος τελικά να οδηγηθεί στη νηστεία και την απαγόρευση.

Ένα άλλο σημείο συμβολικά του καρναβαλιού είναι ο ξυλοδαρμός. Χτυπήματα με ρόπαλα με τα χέρια με μπαστούνια, εκτοξεύσεις αντικειμένων (σύγχρονος σοκολατοπόλεμος) λουλουδιών και στάχτης. αυτό το έθιμο σήμερα συνεχίζεται και έχει εξελιχθεί στο γνωστό χαρτοπόλεμο, τον πόλεμο με τα πλαστικά αυγά.

Στα Θεσσαλικά Ρογκατσάρια οι αντίπαλες ομάδες έφταναν μέχρι εξόντωσης με τον ξυλοδαρμό. Ο ξυλοδαρμός αυτός έχει και εδώ διπλή σημασία: Από τη μια ο δαρμένος γελοιοποιείται, εξευτελίζεται, υποβιβάζεται, πέφτει κάτω, κάποτε σκοτώνεται, από την άλλη όμως διορθώνεται, ανανεώνεται, εξαγνίζεται, προετοιμάζεται για αλλαγή.

Ο ξυλοδαρμός γράφει ο Μπαχτίν «είναι αμφίπλευρος. Μέσα στο σύστημα που συγκροτούν οι εικόνες της λαϊκής γιορτής δεν υπάρχει

καθαρή και αφηρημένη άρνηση. Αυτές οι εικόνες γυρεύουν να περιλάβουν τους δύο πόλους του γίνεσθαι στην αντιφατική τους ενότητα. Ο δαρμένος στολίζεται, ο ξυλοδαρμός είναι χαρούμενος, αρχίζει και τελειώνει μέσα στα γέλια». (Κιουρτσάκης 1995, σελ. 204)

ε. (Από το σώμα στο λόγο) - Η γλώσσα του καρναβαλιού.

Σύμφωνα με τον Μπαχτίν (Κιουρτσάκης 1995, σελ. 206) η δομή της καρναβαλικής εικόνας είναι αυτή ακριβώς όπου τα «αντίθετα συναντιούνται, κοιτάζονται, καθρεφτίζουν το ένα το άλλο, γνωρίζονται και κατανοούνται». Αυτή η αντίθεση πραγματώνεται πριν από όλα στο επίπεδο της μεταμφίεσης και της μάσκας. Στην εικόνα όμως της αντίθεσης και του αναποδογυρίσματος συμβάλλει καθοριστικά και ο λόγος, η γλώσσα του καρναβαλιού, γλώσσα του γέλιου. Ο μασκαράς λέει κάτι και την ίδια στιγμή το διαγεύδει για να διαγεύσει αμέσως μετά την διάγευση. Αλήθεια και γέμα χάνουν την ουσία τους. Μια γλώσσα γεμάτη ασυναρτησίες, αντιθέσεις, που δεν καταλήγει πουθενά. Καταφέρνει όμως να κρατήσει ζωντανό το ενδιαφέρον των παραβρισκόμενων αφού είναι στολισμένη με περιπαιχτικά επίθετα, όμορφες παρομοιώσεις, υπερβολές και τόσα άλλα στοιχεία του λόγου.

στ) Η Μάσκα:

«Μία μάσκα, δεν είναι αυτό που παρουσιάζει, αλλά αυτό που διαμορφώνει, δηλαδή αυτό που διαλέγει να μην παρουσιάσει» (Κ. Λέβυ - Στρως).

Με τη λέξη μάσκα, κάτω από μια κοινωνική θεώρηση, εννοείται ο τρόπος με τον οποίο ένα άτομο λειτουργεί, μέσα στην κοινωνία (κοινωνικός ρόλος). Ο Πούκνερ (1989, σελ. 76) υποστηρίζει πως δεν υπάρχει λαός στην οικουμένη που να μην χρησιμοποιήσει τη μάσκα και τη μεταμφίεση στοιχεία μεταμόρφωσης - με κάποιο λόγο. Η κατεξοχήν περίοδος μεταμφίεσης είναι το καρναβάλι.

Η μελέτη της μάσκας εισάγει ορισμένες βασικές προβληματικές όπως είναι και φαίνεται, τάξη και διατάραξη, άντρας και γυναίκα, λόγος και σώμα. Οι προβληματικές αυτές παρουσιάζονται με μορφή αντιθέσεως και αποτελούν τους δύο πόλους μιας διαλεκτικής που έχει σαν απόβαθρό της τη μάσκα.

Οι αντιθέσεις αυτές είναι δημιουργοί συγκρούσεων που στο κοινωνικό επίπεδο οδηγούν σε μια αλλαγή της παλιάς τάξης πραγμάτων. Μέσα σε μια κοινωνία, η χρήση της μάσκας υπογραμμίζει αυτή τη σύγκρουση ανάμεσα στο παλιό και στο καινούριο, υποδεικνύονται τα στοιχεία της παλιάς τάξης που πρέπει να μεταβληθούν ή να αποβληθούν για να μπορέσει η καινούρια τάξη να εδραιωθεί.

Οι μορφές της μάσκας είναι οι τρόποι που ο άνθρωπος χρησιμοποιεί για να πλησιάσει αυτό το κέφι, (γυχωτική μάσκα) ή για να απομακρυνθεί από αυτό και να το εξουσιάσει (κοινωνική μάσκα). Ο άνθρωπος που δεν μπορεί να αντιμετωπίσει το άλλο δηλ. την Αλήθεια, την πραγματικότητα με γυμνό πρόσωπο. Έτσι ο άνθρωπος βρίσκεται κάτω από την γευδαίσθηση του φανταστικού.

Κυρίως δε, καταφέρνει να χαρίσει γέλια.

Ένα γέλιο που συνδυάζει την κοροϊδία με την ψυχική αγαλλίαση και τη συλλογική ευφορία της γιορτής και που υπερβαίνει κάθε έννοια της «σατίρας». (Κιουρτσάκης 1995, σελ. 115)

Στην ουσία δεν πρόκειται για μονόλογο των πρωταγωνιστών μασκαράδων γιατί πρωταγωνιστές είναι όλοι. Οι μασκαράδες συνδιαλέγονται με τους παραβρισκόμενους, ανταλλάσσουν λόγια και σκέψεις, εναρμονισμένες πάντα στο κλίμα της γιορτής. Έτσι και ο απλός θεατής δεν παρακολουθεί απλά ένα σατιρικό έργο, αλλά συμμετάσχει και ο ίδιος γίνεται μέλος της ομάδας και φυσικά ικανοποιείται γελά πρώτα με τον εαυτό του που έχει γελοιοποιηθεί (πάντα καλοπροαίρετα) και έπειτα με όλους τους άλλους. Ο μασκαράς πρώτα χλευάζει και γελοιοποιεί τον εαυτό του και ύστερα όλους τους άλλους.

Το «φανταστικό» μπορεί να θεωρηθεί για την κοινωνική ομάδα η δύναμη που εξουδετερώνει - ανάλογα με αυτό που οι βιολόγοι ονομάζουν «ανοσοποιητικό σύστημα του σώματος» - έναν εξωτερικό κίνδυνο που απειλεί με διατάραξη τον οργανισμό, κατά συνέπεια παράγονται αντισώματα.

Η μάσκα Διόνυσος.

Περιθωριακό θρησκευτικό κίνημα, η διονυσιακή θρησκεία παρουσιάζεται διαφορετική από την επίσημη θρησκεία της πόλης. Ο Διόνυσος συγκεντρώνει όλους εκείνους που μένουν έξω από τα κοινωνικά πλαίσια, τους σκλάβους τους χωρικούς, τις γυναίκες. Οι πιστοί

του θεού Διονύσου, φορούσαν προσωπεία, στα οποία εικονιζόταν ο θεός και έπαιρναν μέρος στις τελετές αποκτούσαν έτσι όλες τις δυνάμεις, τα χαρακτηριστικά και τις ιδιότητες του θεού. Η έκσταση, σαν τρόπος για να ξεφύγει κανείς από τις ανθρώπινες συνθήκες, είναι ο σκοπός της λατρείας του Διονύσου. Το Διόνυσο, αυτό τον αφομοιωμένο και «πολιτισμένο» είναι που θεωρούν σαν το θαμπό αντίγραφο, σαν μάσκα ενός άγριου και φοβερού πνεύματος, που είχε στενές σχέσεις με τον κάτω κόσμο, όπως και με την άγρια φύση.

Η μάσκα έχει λοιπόν τη δική της ιστορία. Ξεκινά ταυτόχρονα με τη γέννηση του καρναβαλιού. Στις διονυσιακές τελετές η χρήση μάσκας - προσωπείου ήταν ευρύτατα διαδεδομένη, αφού προήλθε ακριβώς από αυτή την ανάγκη του ανθρώπου να εξευμενίσει ή να τρομάξει τα κακά πνεύματα.

Στη σύγχρονη κοινωνία δίνεται μεγάλη σημασία στη μάσκα κατά τη διάρκεια των καρναβαλικών εκδηλώσεων. Για το πόσο σημαντική είναι, ο Πούχνερ αναφέρει χαρακτηριστικά πως στην Καππαδοκία, θεωρείται μεγάλη προσβολή να βγάλει κάποιος τη μάσκα του μεταμφιεσμένου. (B. Πούχνερ «το θέατρο στην Ελλάδα και στα Βαλκάνια». 1984 - σελ. 47)

Με την πάροδο των χρόνων, τα προσωπεία αντικαταστάθηκαν από μάσκες ποικιλόμορφες. Υπάρχουν βέβαια αυτές που απεικονίζουν το Διόνυσο, μα κατασκευάζονται κάθε χρόνο καινούριες, λαμπερές, καθώς και τρομακτικές, ανάλογα με την ανάγκη της μεταμφίεσης.

Η μάσκα σήμερα και παλιότερα χρησιμοποιείται για να καλύψει το πρόσωπο και να αποδώσει ελευθερία κινήσεων. Κανείς δεν αναγνωρίζεται ο μεταμφιεσμένος μπορεί να χορέυει, να γελάσει χωρίς να κινδυνεύει αυτή του η συμπεριφορά να χαρακτηριστεί δυσμενώς. Πίσω από τη μάσκα δεν υπάρχουν κανόνες και «όχι». Υπάρχει μόνο ελευθερία έκφρασης και κίνησης.

Κάποιες φορές όμως η μάσκα χρησιμοποιείται για να καλύψει πρόσωπα και χαρακτήρες με σκοτεινές διαθέσεις, άτομα κακόβουλα που επωφελούνται της γιορτινής ατμόσφαιρας και προσπαθούν να ικανοποιήσουν ανάγκες οικονομικές, σεξουαλικές με συμπεριφορά βίαιη, συχνά χυδαία.

Πέρα από αυτή τη σκοτεινή πλευρά η μάσκα είναι «μαγική» και κάνει την καρναβαλική ατμόσφαιρα ακόμα πιο μαγευτική.

B. ΤΟ ΚΑΡΝΑΒΑΛΙ ΤΗΣ ΠΑΤΡΑΣ

1. Ιστορική Αναδρομή

Στα 1860 περίπου στην πόλη της Πάτρας εμφανίστηκε ένα πρωτόγνωρο φαινόμενο. Άνθρωποι της άρχουσας τότε καλής κοινωνίας αποφάσισαν να γιορτάσουν την Αποκριά όχι στα σπίτια και σε ιδιωτικούς χορούς αλλά στους δρόμους της πόλης. Βγήκαν λοιπόν στους δρόμους παρέες - παρέες με στολές φανταχτερές βενετσιάνικες πέρασαν από την κεντρική πλατεία και διασκεδάζαν μεταξύ τους. Οι πατρινοί τότε βρήκαν αυτόν τον τρόπο να διασκεδάσουν, να εκφρασθούν, να χορέυουν και φυσικά να δείξουν σε όλους την χλιδή που χαρακτήριζε την κοινωνική τους τάξη. Η οικονομική κατάσταση εκείνη την περίοδο ήταν καλή για την Πάτρα. Το εμπόριο επέφερε κέρδη τους Πατρινούς και η επίδραση της Επτανησιακής κουλτούρας μέσω του λιμανιού τους ωδούσε να γλεντήσουν με τρόπο διαφορετικό από αυτόν της υπόλοιπης Ελλάδας. Γεννιέται έτσι το Πατρινό καρναβάλι το οποίο συντηρείται και εμπλουτίζεται από την υψηλή κοινωνία. Η πόλη διακοσμείται με πλατείες και κτίρια ευρωπαϊκού τύπου. Οι έμποροι ερχόμενοι από το εξωτερικό φέρνουν το ευρωπαϊκό και Βενετσιάνικο ρεύμα στους χορούς, τη μουσική και την ενδυμασία. Οι Πατρινοί χρόνο με το χρόνο εμπλουτίζουν το καρναβάλι με χορούς και εκδηλώσεις και αυξάνεται η συμμετοχή πολιτών. Στην παρέλαση συμμετέχουν και δίκυκλα τα οποία οδηγούσαν πιερότοι. Τις μέρες εκείνες της αποκριάς

επικρατούσε στην πόλη χαλασμός. Άνθρωποι μεταμφιεσμένοι έβγαιναν στους δρόμους της πόλης και διασκεδάζαν, τραγουδούσαν, χόρευαν. Καθιερώνεται ο σοκολατοπόλεμος: ρήγη σοκολάτας που κάνει την ατμόσφαιρα περισσότερο πανηγυρική, δημιουργεί ένταση και φασαρία. Αυτό ακριβώς που ήθελαν οι Πατρινοί. Με το πέρασμα των χρόνων στην γιορτή αυτή των αστών εισέρχονται και λαϊκά στοιχεία. Άνθρωποι από λαϊκότερα στρώματα που ως τότε ήσαν απομονωμένοι στις γειτονιές τους, μπορούν να διασκεδάσουν στους δρόμους μαζί με τους πλούσιους. Η γιορτή των πλουσίων παύει να είναι γιορτή απλή, γίνεται γεγονός για την πόλη και την Ελλάδα. Κάθε χρόνο η συμμετοχή γίνεται η μεγαλύτερη. Κατασκευάζονται άρματα άνθινα και άλλα με φαντασία και χιούμορ.

Κατά τη δεκαετία 1946 - 1950 τα δραματικά γεγονότα που εκτυλίσσονταν στη χώρα μας δεν επέτρεπαν τον εορτασμό της αποκριάς.

Τη δεκαετία 1950 - 1960 το καρναβάλι ανασυγκροτείται και εμπλουτίζεται με νέα στοιχεία.

Την ευθύνη για την αναβίωση του δεσμού φέρουν τα μουσικά σωματεία «Όρφευς» και «Πατραϊκή Μανδολινάτα». Τη δεκαετία αυτή ο δήμος αναλαμβάνει επίσημα την οργάνωση και διεξαγωγή του καρναβαλιού και έτσι παύει να αποτελεί προνόμιο των πλουσίων και γίνεται εκδήλωση με παλλαϊκή συμμετοχή. Οι παρελάσεις γίνονται εντυπωσιακότερες και εμπλουτίζονται με άρματα και συμμετοχές από γειτονικές πόλεις.

Η δεκαετία που ακολουθεί σηματοδοτείται από μια σημαντική καινοτομία. Καθιερώνεται ως αναπόσπαστο τμήμα του καρναβαλιού «το κυνήγι του κρυμμένου θησαυρού». Ο κρυμμένος θησαυρός και η είσοδος του στις παρελάσεις δεν αποτέλεσε μια σταδιακή εκ των έσω εξέλιξη του Πατρινού Καρναβαλιού. Υπήρξε μια, από συμπτώσεις στο ξεκίνημα του, τομή και μετεξέλιξη του δεσμού που εισήγαγε σε αυτό νέες δυνάμεις και αντιλήψεις και διαμόρφωσε νέες πραγματικότητες. Οποσδήποτε ενσωμάτωσε, αφομοίωσε και ανάπλασε στοιχεία της παράδοσης του καρναβαλιού. Ταυτόχρονα όμως επέφερε ρήξεις, ανατροπές και ριζικές μεταβολές, κοινωνικές και πολιτισμικές δημιουργώντας στο βαθμό που κυριαρχεί μέσα στο καρναβάλι μια νέα δική του παράδοση, ένα νέο δικό του καρναβάλι. Σε αυτό το καρναβάλι η κυρίαρχη θέση κάποιων παρελθόντων στοιχείων σαρώθηκε, οι πρωταγωνιστές κοινωνικά και ηλικιακά άλλαξαν το κέντρο βάρους των εκδηλώσεων μετατοπίσθηκε και κυρίως η λογική της οργάνωσης του μεταβλήθηκε θεμελιωδώς. (Ο Σκαλτσάς παρέμβαση στην Β΄ καρναβαλική συνδιάσκεψη 1993, σελ. 97-98)

Στα χρόνια της στρατιωτικής δικτατορίας οι εκδηλώσεις συνεχίζοντας αλλά απουσιάζει από αυτές το σατυρικό τμήμα.

Δίνεται μεγαλύτερη βαρύτητα στα εντυπωσιακά άρματα και στον αποκριάτικο διάκοσμο της πόλης. Η ελεύθερη έκφραση μέσω του καρναβαλιού περιορίζεται σημαντικά και απαγορεύεται αυστηρά η πολιτική σάτιρα.

Μετά την αποκατάσταση της δημοκρατίας αρχίζει νέα εποχή για το καρναβάλι. Εμπλουτίζεται ο «κρυμμένος θησαυρός» με νέα δημιουργικά παιχνίδια και από την πλευρά του δήμου παρέχονται σημαντικές επιχορηγήσεις για την οργάνωση των εκδηλώσεων. (Βλ. Συνοπτικούς πίνακες I και II παρ. I)

Στις δύο τελευταίες δεκαετίες σημειώνεται μαζική συμμετοχή των πολιτών και ιδιαίτερα της νεολαίας με αποτέλεσμα να διογκώνονται οι καρναβαλικές παρελάσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

1. Σκοπός

Γενικός σκοπός της μελέτης είναι να ερευνηθεί το έθιμο από τη γέννησή του μέχρι σήμερα.

α) Ειδικότερα μελετάται το Καρναβάλι της Πάτρας και η ιστορική του εξέλιξη.

β) Η οργάνωση και ο σχεδιασμός του.

γ) Οι κοινωνικές και οικονομικές επιδράσεις του στην πόλη.

2. Είδος έρευνας - μελέτης

Μια και πρωταρχικός σκοπός είναι η διατύπωση του προβλήματος για ακριβέστερη εξέταση του η έρευνα είναι διερευνητική. Οποιοδήποτε άλλο είδος έρευνας δε θα έδινε μια παρουσίαση και ανάλυση του «προβλήματος» καθώς και τις επιδράσεις του. ο επιτυχημένος προσανατολισμός μιας τέτοιου είδους έρευνας εξαρτάται από «α) ανακεφαλαίωση πείρας του σχετικού τομέα της κοινωνικής επιστήμης, β) τη λήψη γνώμης των εμπειρογνομόνων και γ) την ανάλυση ορισμένων «αποκαλυπτικών περιπτώσεων». (Β. Φίλιας σελ. 28, 1993) Έτσι και στη συγκεκριμένη έρευνα αρχικά μελετήθηκε σχετική με το «πρόβλημα» βιβλιογραφία που βοήθησε στην αποσαφήνισή του και ακολούθησαν

συνεντεύξεις με άτομα που έχουν ενεργό, πολύχρονη δράση στο Καρναβάλι.

Επίσης κρίθηκε αναγκαία η «εκ των έσω» παρατήρηση των εκδηλώσεων και για αυτό η ομάδα επιδίωξε και κατάφερε να προμηθευτεί μετά από αίτηση στο Καρναβαλικό γραφείο, ειδικές ταυτότητες που επέτρεπαν την είσοδο σε χώρους εκδηλώσεων όπου το ευρύ κοινό δεν ήταν δυνατό να προσέλθει.

Αποκτήθηκαν έτσι προσωπικές παρατηρήσεις που αφορούν την οργάνωση και συμμετοχή των πολιτών.

3. Ερωτηματολόγιο

Πιο ειδικά χρησιμοποιήθηκε η δομημένη συνέντευξη όπου ο ερωτώμενος προτρέπει να απαντήσει σε μια σειρά ερωτήσεων που ο αριθμός, η σειρά και το περιεχόμενο προκαθορίζονται από το έντυπο της συνέντευξης.

Ο συνεντευκτής καλείται γενικά να φτιάξει τις σημειώσεις του μετά από κάθε συζήτηση και να υποδείξει τις ιδιαίτερες συνθήκες της κάθε συνέντευξης που μπορούν να βοηθήσουν στην ερμηνεία των απαντήσεων (Φίλιας 1993, σελ. 130 -131).

Οι ερωτήσεις που χρησιμοποιήθηκαν στην έρευνα είναι ανοικτές γιατί το θέμα που διαπραγματεύτηκε η ομάδα είναι τέτοια που δεν μπορεί να περιορίσει το συνεντευκτή να απαντήσει με ένα ναι ή όχι αυτό άλλωστε δεν θα εξυπηρετούσε την έρευνα.

Ο άξονας των ερωτήσεων παρατίθεται στο παράρτημα II στο τέλος της μελέτης.

4. Δείγμα

Όπως καθορίζεται από το είδος της έρευνας το δείγμα που χρησιμοποιήθηκε είναι δείγμα «κρίσης», το οποίο επιλέχθηκε προσεκτικά από την ομάδα, καθότι στόχος ήταν η επιλογή ενός ποιοτικά και όχι ποσοτικά «αντιπροσωπευτικού» δείγματος.

Αρχικά η ομάδα απευδύνθηκε στον επίσημο φορέα για τη διεξαγωγή της εκδήλωσης - το καρναβαλικό γραφείο του Δήμου Πατρέων.

Η επόμενη επικοινωνία έγινε με πρόσωπα που έχουν διατελέσει κατά καιρούς μέλη της καρναβαλικής και κριτικής επιτροπής καθώς και μέλη ιδιωτικών φορέων - «κομιτάτο» - «Σάτυροι», οι οποίοι ασχολούνται χρόνια με το καρναβάλι.

Σχετικά με τις πληροφορίες που αφορούν την σχέση του καρναβαλιού με την οικονομική δραστηριότητα της πόλης, έγινε επικοινωνία με τους παρακάτω φορείς:

- Καρναβαλικό γραφείο Δήμου Πατρέων
- Εμπορικός - Εισαγωγικός σύλλογος Πατρών.
- Εμπορικό επιμελητήριο
- Στατιστική Υπηρεσία

- Παράρτημα Υπουργείου Εμπορίου
- Νομαρχία Αχαΐας
- Σύλλογος ξενοδόχων Πάτρας
- Διεύθυνση εμπορίου Αχαΐας
- Δήμος Πατρέων - Αντιδήμαρχος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Έπειτα από μελέτη της σχετικής βιβλιογραφίας, επικοινωνία με αρμόδιους φορείς, πρόσωπα με πολυετή καρναβαλική πείρα και επιτόπια παρατήρηση και συμμετοχή προκύπτουν οι ακόλουθες πληροφορίες όσον αφορά:

- α) το καρναβάλι ως έθιμο και την εξέλιξή του
- β) την οργανωτική του δομή, γ) την σχέση του με την κοινωνική ζωή της πόλης.

α) Το καρναβάλι έθιμο

Το καρναβάλι, ένα έθιμο που αναζητά τις ρίζες του στην διονυσιακή λατρεία, σώζεται στις μέρες μας και αποτελεί αναπόσπαστο στοιχείο της ζωής των Πατρινών. Αυτό διότι συντελεί στην ανατροπή της πραγματικότητας και στην εξωτερίκευση - εκδήλωση εσωτερικών ανθρώπινων αναγκών είναι απαραίτητο στον άνθρωπο γιατί του δίνει την ευκαιρία να εκτονωθεί, να φερθεί χωρίς δεσμεύσεις, κοινωνικούς καθωσπρεπισμούς. Σαν έθιμο αναβίωσε από την αστική τάξη των Πατρών και αποσκοπούσε στη διασκέδαση των πολιτών και στην επίδειξη πλούτου και ισχύος. Στην πορεία όμως με την αφομοίωση λαϊκών στοιχείων μετεξελίχθηκε το έθιμο σε δεσμό για την πατραϊκή κοινωνία, προκαλώντας πανελλήνιο ενδιαφέρον.

Το καρναβάλι προσαρμόστηκε και προσαρμόζεται ανάλογα με τις απαιτήσεις της ζωής, της εξέλιξης, καθώς και τις εκάστοτε ανάγκες της νεολαίας. Κάνει τη πορεία του μέσα στα χρόνια αλλά η μορφή του δεν είναι στάσιμη.

«Χρωματίζεται» από τα χαρακτηριστικά της εποχής και τις τάσεις των ανθρώπων. Τα κύρια χαρακτηριστικά του, δηλαδή η μουσική, η ένδυση - μεταμφίεση και ο χορός εξελίσσονται αλλάζουν και προσαρμόζονται ανάλογα με τη «μόδα».

Στα 1860 η αστική τάξη της Πατραϊκής κοινωνίας αναβιώνει το έθιμο αυτό α) για λόγους γυχαγωγίας και β) για λόγους επίδειξης της οικονομικής και κοινωνικής ισχύος.

Ταυτόχρονα όμως την ίδια περίοδο γίνονταν καρναβαλικές εκδηλώσεις και στις οικονομικά ασθενέστερες γειτονιές της πόλης που δεν είχαν σχέση με αυτές της αστικής τάξης.

Στη δεκαετία 1950 - 60 την ευθύνη για την οργάνωση του καρναβαλιού ανέλαβε ο Δήμος Πατρών. Σκοπός ήταν προσφέρει την ευκαιρία της συμμετοχής και δημιουργίας σ'όλους τους πολίτες της Πάτρας και ότι μόνο σε μια μεμονωμένη κοινωνική ομάδα.

β) Οργάνωση

Την ευθύνη για την υλοποίηση του Πατρινού Καρναβαλιού φέρει το καρναβαλικό γραφείο του Δήμου Πατρών. Στο γραφείο απασχολούνται

δέκα άτομα, όπου το καθένα είναι αρμόδιο για έναν τομέα της οργάνωσης.

Σύμφωνα με τα πρακτικά της 2ης καρναβαλικής συνδιάσκεψης (άρθρο 12 σελ. 108) η ανάπτυξη του Πατρινού Καρναβαλιού και η οργάνωση των εκδηλώσεών του επιδιώκεται με τα ακόλουθα όργανα:

α. Καρναβαλικό Συμβούλιο: Αντικείμενό του τα ζητήματα που αφορούν τη γενικότερη ανάπτυξη του καρναβαλιού, την προβολή του, την προσέλκυση επισκεπτών και τα προβλήματα διαμονής τους, την εξεύρεση οικονομικών πόρων για τη διοργάνωσή του, τη διεύρυνση των διεθνών συνεργασιών του και τη σύνδεση του δεσμού με την αναπτυξιακή προσπάθεια της πόλης. Την υλοποίηση και εξειδίκευση των αποφάσεών του αναλαμβάνουν επιτροπές μελών του, το Δ.Σ. της Δ.Ε.Π.Α.Π. και η Καρναβαλική Επιτροπή. Ενημερώνεται, επίσης για το πρόγραμμα των καρναβαλικών εκδηλώσεων.

Το Καρναβαλικό Συμβούλιο είναι 40μελές και συγκροτείται από: τρεις εκπροσώπους του Δήμου Πατρέων, τρεις εκπροσώπους της Δ.Ε.Π.Α.Π., την καρναβαλική επιτροπή, δέκα εκπροσώπους των ομάδων του κρυμμένου θησαυρού οριζόμενους από τη συνέλευση των εκπροσώπων τους, δύο εκπροσώπους των εκπολιτιστικών συλλόγων και δύο των πολιτιστικών φορέων της Πάτρας, και από ένα εκπρόσωπο του Επιμελητηρίου Αχαΐας, του Εμπορικού Συλλόγου Πατρών, των τουριστικών επαγγελματιών, της ΕΣΗΠΗΝ, του ΕΟΤ, του ΥΠΠΟ, της ΓΓΝΓ, της Νομαρχίας Αχαΐας, της Περιφέρειας Δυτ. Ελλάδας. Πρόεδρος

του ο Δήμαρχος Πατρέων, ο οποίος το συγκαλεί μια φορά, τουλάχιστον, το χρόνο, και το εκπροσωπεί.

β. Καρναβαλική Επιτροπή: Εισηγείται στο Δ.Σ. της Δ.Ε.Π.Α.Π. τον οικονομικό προϋπολογισμό των καρναβαλικών εκδηλώσεων, καταρτίζει το πρόγραμμά τους και έχει την ευθύνη της πραγματοποίησής τους. Προωθεί, στα πλαίσια των κατευθύνσεων και των αποφάσεων του Καρναβαλικού Συμβουλίου, τα γενικότερα θέματα ανάπτυξης του καρναβαλιού και τις διεθνείς σχέσεις και συνεργασίες του.

Είναι 11μελής συγκροτούμενη από 4 μέλη από τις ομάδες του κρυμμένου θησαυρού εκλεγόμενα από τη συνέλευση των εκπροσώπων τους και 7 δημότες με καρναβαλική εμπειρία που επιλέγει το Δ.Σ. της Δ.Ε.Π.Α.Π. Η θητεία της είναι διετής και η νέα συγκρότησή της γίνεται κάθε φορά μέσα στον πρώτο μήνα από τη λήξη του Καρναβαλιού.

Πρόεδρος της Καρναβαλικής Επιτροπής είναι ο Δήμαρχος Πατρέων, αναπληρούμενος από τον Πρόεδρο ή μέλος του Δ.Σ. της Δ.Ε.Π.Α.Π.

Η Καρναβαλική Επιτροπή, όμως, εκλέγει τον αντιπρόεδρό της, που συγκαλεί τις συνεδριάσεις, τις διευθύνει, συντονίζει τις δραστηριότητες των μελών της και εκπροσωπεί την Επιτροπή.

γ. Καλλιτεχνικός υπεύθυνος αρμάτων κατασκευών, διακοσμήσεων:

Έχει την ευθύνη της επιλογής και της κατασκευής των αρμάτων, μασκαράτων, εξωτερικών και εσωτερικών διακοσμήσεων, μέσα στα οικονομικά όρια και στις γενικές κατευθύνσεις που δέτει η

καρναβαλική επιτροπή. Εισηγείται το πρόγραμμα εκδηλώσεων κάθε καρναβαλιού στην Καρναβαλική Επιτροπή, η οποία το διαμορφώνει και το αποφασίζει, και αναλαμβάνει με τη βοήθεια των μελών της το συντονισμό της υλοποίησής του. Επιλέγεται από την Καρναβαλική Επιτροπή, η θητεία του είναι δύο χρόνων. Η επιτροπή δύναται να μην επιλέγει καλλιτεχνικό διευθυντή και να αναλαμβάνει αυτή τις αρμοδιότητές του.

Σημαντική συμβολή στην υλοποίηση του καρναβαλιού κατέχει επίσης το τμήμα καθαρισμού του Δήμου, το τμήμα ηλεκτροφωτισμού και το τμήμα δημοσίων σχέσεων του Δήμου.

Παράλληλα με την οργανωτική δράση του Δήμου Πατρέων, στην πόλη υπάρχουν και ιδιωτικοί φορείς που προσφέρουν τις υπηρεσίες του στις καρναβαλικές εκδηλώσεις.

Καρναβαλικό Κομιτάτο

Το καρναβαλικό κομιτάτο ιδρύθηκε το Μάιο του 1992. Ιδρυτικά μέλη ήταν 40 πατρινοί παλιοί καρναβαλιστές. Κάποιοι από αυτούς είχαν εμπειρία από τον κρυμμένο θησαυρό, ενώ κάποιοι άλλοι συμμετείχαν παλιότερα στην καρναβαλική επιτροπή του δήμου.

Εκείνο που ώθησε τους καρναβαλιστές να ιδρύσουν το κομιτάτο ήταν αφενός μεν η απεριόριστη αγάπη για την Πάτρα και το καρναβάλι, αφετέρου δε η κοινή διαπίστωση ότι ο δήμος δεν επιδεικνύει το αντίστοιχο, με το μέγεθος της εκδήλωσης, ενδιαφέρον.

Στόχος του καρναβαλικού κομιτάτου σαν νομικό πρόσωπο πλέον, είναι να αναβαθμίσει το Π.Κ. Αυτό προσπαθεί να το κατορθώσει είτε κάνοντας προτάσεις επί των οργανωτικών θεμάτων, στον δήμο, είτε οργανώνοντας το ίδιο πολιτιστικές εκδηλώσεις.

Κοινή πεποίθηση στα μέλη του κομιτάτου είναι πως το καρναβάλι δεν είναι μόνο η μεγάλη παρέλαση πληρωμάτων την τελευταία Κυριακή. Δεν είναι γέλιο και χορός μόνον. Πρόκειται για ένα πολιτιστικό γεγονός που μπορεί να δείξει σε όλους την δημιουργικότητα, την φαντασία, την καλλιτεχνική διάθεση των Πατρινών.

Ομόμενοι λοιπόν, από αυτήν την θέση τα μέλη του κομιτάτου διοργανώνουν κάθε χρόνο πολιτιστικές εκδηλώσεις στα πλαίσια του καρναβαλιού με ύφος πάντα καρναβαλικό.

Μέχρι σήμερα, έχουν οργανωθεί δύο σημαντικές εκθέσεις στην Πάτρα:

Η πρώτη ήταν η έκθεση γελοιογραφίας το 1995, διήρκεσε από τις 18 Φεβρουαρίου - 5 Μαρτίου 1995 και στεγάστηκε στο κτίριο του ταχυδρομικού ταμιευτηρίου (πρώην έσπερος) πλατεία Γεωργίου. Στην έκθεση πήραν μέρος διάσημοι γελοιογράφοι από όλη την Ελλάδα οι οποίοι παραβρέθηκαν στην εκδήλωση εγκαινίασης της έκθεσης.

Στην ερώτηση γιατί οργανώθηκε μια τέτοια εκδήλωση και που στόχευε δόθηκε η απάντηση ότι το καρναβάλι και η γελοιογραφία αποτελούν βίους παράλληλους με την έννοια ότι και ο Γελοιογράφος και ο Καρναβαλιστής στοχεύουν στο χαμόγελο διά της ανατροπής. Ένα

χαμόγελο, άλλοτε εύθυμο, άλλοτε πικρό, άλλοτε ένα κλείσιμο ματιού στο θεατή: Μια επικοινωνία, ένα όμορφο διάλειμμα σε αυτό που συνηθίσαμε να αποκαλούμε «σκληρή και άχαρη καθημερινότητα».

Η δεύτερη έκδοση ήταν αυτή της μαριονέτας.

Διήρκησε από τις 6 έως τις 25 Φεβρουαρίου 1996 και στεγάστηκε σε ένα νεοκλασικό κτίριο στην οδό Μαιζώνος 64.

Και αυτή η έκδοση έχει άμεση σχέση με το καρναβάλι γιατί, καθώς ειπώθηκε, η τέχνη της μαριονέτας είναι πρώτη «εξαδέλφη» του καρναβαλιού. Η μαριονέτα γεννήθηκε και αυτή μέσα από τα βάθη της ιστορίας και έφτασε μέχρι το σήμερα φέροντας στο ανέκφραστο βουβό της πρόσωπο ίχνη από πίκρα, πόθο, προσευχή, αγάπη και σοφία. Σαν τις φιγούρες του καρναβαλιού δέθηκε με την αντίφαση της διασκέδασης μέσα από την πεποίθηση πως άλλοι ορίζουν την μοίρα μας. Αντίφαση; Όχι δα. Η μαριονέτα ελέγχεται από δεκάδες σπάγκους και σύρματα, παρόλα αυτά όμως αποκτά και αναπτύσσει τη δική της ψυχή.

Το κομιτάτο οργανώνει κάθε χρόνο θεατρικές παραστάσεις με την συμμετοχή απλών πολιτών και όχι επαγγελματιών ηθοποιών. Οι παραστάσεις είναι δύο και απευθύνονται σε παιδιά και σε ενήλικες. Όπως ειπώθηκε κατά την διάρκεια του καρναβαλιού οι πολίτες πρέπει να έχουν την δυνατότητα να εκφρασθούν καλλιτεχνικά, να δημιουργήσουν χωρίς να επαγγελματοποιούνται ή να αμείβονται υλικά. Η μόνη αμοιβή είναι ηθική. Ικανοποίηση από την καλλιτεχνική έκφραση, από την συμμετοχή και την συνεργασία. Οι παραστάσεις έχουν

πάντα επιτυχία και δηλώνουν το ενδιαφέρον των Πατρινών για τα καλλιτεχνικά. Ενδιαφέρον που εκδηλώνεται και μέσω της συμμετοχής αλλά και της παρακολούθησης των παραστάσεων.

Το Κομιτάτο διοργανώνει καρναβαλικούς χορούς με εξέχοντα αυτόν της μάσκας. Αναβίωσε το έθιμο της μάσκας, και το πόσο σημαντική είναι η παρουσία της στην αμφίεση, κάτι το οποίο δεν ακολουθούν οι σύγχρονοι καρναβαλιστές. Τα τελευταία χρόνια παρατηρούνται μεταμφιέσεις πλούσιες σε χρώματα και σχέδια οι οποίες όμως ή δεν περιλαμβάνουν την μάσκα ή ο καρναβαλιστής δεν την φορά.

Η μάσκα κρύβει το πραγματικό πρόσωπο, προδίδει τις ιδιότητες της αμφίεσης και ωθεί τον μεταμφιεσμένο να συμπεριφερθεί ανάλογα. Το κομιτάτο διοργανώνει διαγωνισμό μάσκας στα πλαίσια του χορού και βραβεύει την πρωτότυπη, την πιο όμορφη.

Στις καλλιτεχνικές δραστηριότητες του κομιτάτου συμπεριλαμβάνεται κυκλοφορία δίσκου με καρναβαλικά τραγούδια και η έκδοση αφίσας που δηλώνει την παρουσία του φορέα.

Τέλος στις δραστηριότητες του συμπεριλαμβάνεται η συνδιοργάνωση με το δήμο της 2ης Καρναβαλικής συνδιάσκεψης το έτος 1993 στην Πάτρα.

«Σάτυροι»

Το καρναβαλικό σωματείο «Σάτυροι» ιδρύθηκε στις αρχές του 1995.

Σήμερα απαριθμεί 70 ενεργά μέλη. Σκοπός της ίδρυσης του σωματείου είναι να συμβάλλει όσο είναι δυνατόν στην ανάπτυξη και προστασία του Π.Κ.

Ειδικότερα σκοπό έχει την ταύτιση της παράδοσης με την ανανέωση.

Είναι μη κερδοσκοπικό σωματείο, διοικείται από 7μελές διοικητικό συμβούλιο και τα έσοδά του καλύπτονται από τις εισφορές των μελών και των Δήμο Πατρέων.

Μέχρι σήμερα έχει πραγματοποιήσει αρκετές εκδηλώσεις όπου ο χαρακτήρας τους είναι καθαρά παραδοσιακός.

Αποβλέπουν οι εκδηλώσεις του σωματείου στην διατήρηση παραδοσιακών εθίμων στο Πατρινό καρναβάλι, αλλά και στη δημιουργία άλλων εκδηλώσεων προερχόμενες για παράδειγμα από την μυθολογία ή την ιστορική εξέλιξη της Ελλάδας.

Μερικές από τις εκδηλώσεις είναι οι ακόλουθες

- Έκθεση φωτογραφίας για τον εορτασμό 30 χρόνων του Πατρινού Καρναβαλιού.
- Οπτικοποιημένο τηλεοπτικό δρώμενο που αφορούσε την ιστορική εξέλιξη του Πατρινού καρναβαλιού.
- Τηλεοπτικό παιχνίδι με θέματα τα οποία είχαν τεθεί στα 30 χρόνια του κρυμμένου θησαυρού.
- Αναβίωση του εθίμου της «Παλιομπούλας».

Το σωματείο βρίσκεται σε συνεχή συνεργασία με τον Δήμο Πατρέων και θέτει τις προτάσεις του, όσο ο δεύτερος το επιτρέπει. Το σωματείο πολλές φορές έχει έρθει σε σύγκρουση με τον επίσημο οργανωτικό φορέας καθώς επισημαίνει ότι το σημερινό καρναβάλι βρίσκεται σε οριακό σημείο και παρουσιάζει σημάδια φθοράς. Ισχυρίζεται πως η οργανωτική δομή πρέπει να εναρμονισθεί με τα σημερινά δεδομένα, και ο επίσημος οργανωτικός φορέας πρέπει να εξελιχθεί και να μην σταθεί σε μορφές παλαιότερων χρόνων.

Είναι κατά της εμπορευματοποίησης του καρναβαλιού καθώς και της αλόγιστης κατανάλωσης αλκοόλ.

Πεποίθηση των μελών είναι πως το καρναβάλι δεν είναι και δεν πρέπει να είναι ένας μήνας γλεντιού και κεφιού. Μπορούν να διοργανώνονται εκδηλώσεις σε όλη την διάρκεια του έτους και να συμμετάσχουν σε αυτήν οι πολίτες.

Το σωματείο απευθύνεται στον κορμό του Πατρινού καρναβαλιού, την λαϊκή συμμετοχή και έκφραση.

Οργανωτική δομή του καρναβαλιού είναι η ακόλουθη

Κρυμμένος θησαυρός.

Μπουρμπούλι.

Καρναβάλι των μικρών.

Τοικνοπέμπτη.

Φεγγάρια.

Καρναβαλικό εργαστήρι (κατασκευές αρμάτων).

Μασκότ.

A. Κρυμμένος θησαυρός

Ο Κρυμμένος Θησαυρός αποτελεί ουσιαστικά το υλικό πάνω στο οποίο τα τελευταία 30 χρόνια «σμιλεύτηκε» η προσπάθεια για οργάνωση και μεγέθυνση του Καρναβαλιού της Πάτρας.

Η πρώτη του εμφάνιση έγινε στις 12/2/66 την Κυριακή της Αποκριάς από τις 5 - 8.30 μ.μ. Οι διαγωνιζόμενοι έπρεπε να γυρίζουν μέσα και έξω από την πόλη για να συγκεντρώσουν τα ζητούμενα αντικείμενα π.χ. 3 φτερά άσπρης κότας, ένα γυάλινο μάτι κ.τ.λ. (Ν. Πολίτης 1987, σελ. 18)

Σήμερα τα πράγματα έχουν εξελιχθεί και το Κυνήγι του Κρυμμένου Θησαυρού έχει εμπλουτιστεί με δραστηριότητες και παιχνίδια που προάγουν τη συντροφικότητα και καλλιεργούν τη φαντασία των συμμετεχόντων. Η προετοιμασία των πληρωμάτων διαρκεί συχνά όλο το χρόνο για την επίτευξη καλύτερης εμφάνισης στον κρυμμένο θησαυρό που αυτή μεταφραζόμενη σε βαθμούς θα του δώσει και καλύτερη σειρά στην τελευταία Μεγάλη καρναβαλική παρέλαση.

Η διαδικασία του Κρυμμένου θησαυρού ξεκινά από την τελετή έναρξης όπου τα πληρώματα παίρνουν το νούμερο αναγνώρισης και το λάβαρο τους. Επόμενη δοκιμασία είναι τα κουίζ, ραδιοφωνικά ή άλλα όπως η Καρναβαλική Σατυρική εφημερίδα «Ο καλός Καρναβαλιστής»,

που ζητάνε μέσα από γρίφους τα πληρώματα να αναγνωρίσουν και να συγκεντρώσουν τα ζητούμενα αντικείμενα.

Φάση του Κρυμμένου Θησαυρού αποτελεί η παντομίμα όπου τα μέλη των πληρωμάτων καλούνται στο χώρο της Πλατείας Γεωργίου να παρουσιάσουν ένα θέμα με οποιοδήποτε εκφραστικό μέσο επιθυμούν εκτός από λόγο. Στα ίδια πλαίσια κινείται και το θεατρικό 5 λεπτό που έχει θέμα της επιλογής των πληρωμάτων καθώς και το μικτό θέαμα και ο χορός όπου ο τρόπος και το θέμα παρουσίασης είναι πρωτοβουλία των πληρωμάτων.

Αυτές οι δραστηριότητες στοχεύουν στη συνεργασία και την επικοινωνία ανάμεσα στα μέλη των πληρωμάτων που πρέπει να οργανώσουν και να επεξεργαστούν την παρουσία τους όσο το δυνατό καλύτερα.

Εξίσου σημαντικές είναι οι δραστηριότητες του Κρυμμένου Θησαυρού που στοχεύουν και στην επιδεξιότητα και την φαντασία των πληρωμάτων. Το «Ντυθείτε - Μακιγιαριστείτε» που γίνεται στην Πλ. Γεωργίου όπου τα πληρώματα καλούνται να ντύσουν και να μακιγιάρουν ένα άτομο - μέλος τους, το «Φτιάξτε τη μάσκα σας» και το «Ζωγραφίστε» που πραγματοποιούνται στην Αγ. Νικολάου είναι φάσεις του Κρυμμένου Θησαυρού που έχουν μεγάλη απήχηση, ιδιαίτερα στη νεολαία. Από την πλευρά της οργανωτικής επιτροπής δίνεται ιδιαίτερη έμφαση σε αυτά, γεγονός που γίνεται φανερό και από τα σεμινάρια (μάσκας, μακιγιάζ) που διοργανώνει από το Δεκέμβρη του προηγούμενου χρόνου. Επίσης

οργανώνει σεμινάριο κατασκευής χαρταετού για να συμβάλλει στην όσο το δυνατόν μεγαλύτερη συμμετοχή πληρωμάτων στο διαγωνισμό χαρταετού που πραγματοποιείται την Καθαρή Δευτέρα.

Η μεγαλύτερη συμμετοχή πληρωμάτων σημειώνεται στα «ειδώματα» και στις 2 μεγάλες παρελάσεις. Το «ειδώματα» πραγματοποιούνται το προτελευταίο Σάββατο της Αποκριάς. Το κάθε πλήρωμα ντύνει ένα μέλος του γαμπρό ή νύφη και όλα μαζί τα πληρώματα ξεκινώντας από διαφορετικές αφετηρίες συναντώνται στην Πλ. Γεωργίου όπου βραβεύονται οι 10 καλύτερες μεταμφιέσεις. Το τελευταίο Σάββατο το βράδυ γίνεται η πρώτη παρέλαση, η «Νυχτερινή ποδαράτη» όπου παρουσιάζονται τα άρματα του Δήμου με τη Βασίλισσα και το Βασιλιά Καρναβάλο ακολουθούμενοι από τα πληρώματα που συμμετέχουν στον «Κρυμμένο Θησαυρό». Ανάλογα με τις επιδόσεις τους στις προηγούμενες φάσεις τα πληρώματα παίρνουν βαθμούς που θα καθορίσουν τη σειρά τους στη «Μεγάλη Παρέλαση» που ξεκινά από τη μια άκρη της πόλης, την Πλ. Γερμανού και καταλήγει στην άλλη άκρη, στην Αγ. Σοφία.

Σημαντικό μέρος της εξελικτικής του πορείας το «Κυνήγι του Κρυμμένου Θησαυρού» το οφείλει στη φαντασία, το ταλέντο, τη ζωντάνια και τον ενθουσιασμό των μελών των πληρωμάτων, τόσο Πατρινών όσο και επισκεπτών που συμμετέχουν κάθε χρόνο σε αυτό.

Πιθανά προβλήματα στη διεξαγωγή του και αδράνεια σε κάποιες φάσεις του μπορούν να εξηγηθούν αν ληφθεί υπόψιν ο αριθμός των

ατόμων που συμμετέχουν στο Καρναβάλι που για το 1996 έφτασε τις 50.000 που συμμετείχαν σε 300 περίπου groups. Ακόμη σημαντικό μειονέκτημα του είναι η μεγάλη του διάρκεια, σχεδόν 2 μήνες που συμπίπτουν και με τη σχολική περίοδο που περιορίζει τα παιδιά σχολικής ηλικίας να συμμετέχουν σε όλες τις φάσεις.

Όμως παρόλα αυτά αποτελεί τον κορμό και το μέσο για να επιτευχθούν στόχοι του Καρναβαλιού πέρα από τη διασκέδαση και το χορό.

B. Μπουρμπούλια

Τα Μπουρμπούλια αποτελούν την παλαιότερη εκδήλωση του Π.Κ. και έχουν συνδέσει άμεσα την ύπαρξη τους με αυτό. Η πραγματοποίηση τους παίζει το ρόλο της προεσπερίδας, με το θέατρο «ΑΠΟΛΛΩΝ» να αποτελεί το σημείο αναφοράς της συγκεκριμένης εκδήλωσης, η οποία έχει ξεπεράσει σε φήμη τα όρια της Πάτρας και της ευρύτερης περιοχής.

Η χρονολογία κατά την οποία άρχισαν να πραγματοποιούνται τα «Μπουρμπούλια» παραμένει άγνωστη, αλλά προσδιορίζεται μετά το 1872, χρονιά κατά την οποία ολοκληρώθηκε η κατασκευή του θεάτρου «ΑΠΟΛΛΩΝ».

Στην κυριολεξία του ο όρος «Μπουρμπούλι» σημαίνει το κρέας που βράζει, τον μεζέ, το πρόχειρο φαγητό. «Στα χρόνια του μεσοπολέμου ο θεατρώνης Ανδρέας Λοβέρδος ονόμασε «Μπουρμπούλια» τους απογευματινούς χορούς, γιατί δεν απαιτούσαν καμιά προετοιμασία, ήταν

κάτι πρόχειρο σαν ... μεζές από κρέας που βράζει, σαν .. μπουρμπούλι».
(Ν. Πολίτης 1987, σελ. 37)

Τα ήδη εκείνης της εποχής έπαιζαν τον κυριότερο ρόλο για την καδιέρωση τους καθώς η ώρα πραγματοποίησης τους, παρείχε της δυνατότητα στις γυναίκες να μπορούν να απουσιάζουν από το σπίτι, προβάλλοντας διάφορες πρόχειρες δικαιολογίες.

Τα χαρακτηριστικά στοιχεία στα οποία οφείλουν την ιδιαιτερότητά τους τα «Μπουρμπούλια» εκτός από την αυστηρά απογευματινή ώρα (5-9 μ.μ) είναι : α) Οι ντάμες φορούν μαύρα ντόμινα δηλ. μακρύ μαύρο ένδυμα και μάσκα. Αυτή η ενδυμασία στην αρχή ήταν υποχρεωτική και διατηρείται μέχρι σήμερα κατ'έθιμο. β) Το εισιτήριο για τους άνδρες είναι φθινό και για τις γυναίκες που φορούν ντόμινο εντελώς δωρεάν. γ) Τα χορευτικά ζεύγη σχηματίζονται συνήθως με πρωτοβουλία της ντάμας, η οποία είναι άγνωστη στον καβαλιέρο. Κατά καιρούς έχουν σημειωθεί ευτράπελες και μερικές φορές τραγικές καταστάσεις όταν στα «Μπουρμπούλια» συναντιούνται συγγενείς. δ) Στην χορευτική πίστα ανακατεύονται ντόπιο και ξένοι άνθρωποι όλων των τάξεων και ηλικιών, χωρίς καμιά διάκριση και το κέφι που επικρατεί είναι οργιαστικό, στοιχείο βέβαια που χαρακτηρίζει όλες τις εκδηλώσεις του Π.Κ.

Με τις παραπάνω προϋποθέσεις μπορεί κάλλιστα να συμβεί κάθε τι απρόοπτο. Και αυτή ακριβώς η ελπίδα του απροσδόκητου, η γοητεία του αγνώστου, το μυστήριο και η ζωντάνια που κυριαρχούν είναι τα στοιχεία που προτρέπουν άνδρες και γυναίκες κάθε ηλικίας να συνωστίζονται στα

«Μπουρμπούλια». Διατηρώντας το χαρακτηριστικό ντύσιμο των γυναικών τα «Μπουρμπούλια» αναγνωρίζουν την κυριαρχία της γυναίκας σε αυτό το ιδιόμορφο «παιχνίδι» του Καρναβαλικού «φλερτ». Είναι η ευκαιρία για χορό, διασκέδαση και παραμέρισμα των προβλημάτων που έχουν ανάγκη τόσο οι πολίτες της Πάτρας όσο και οι ξένοι που την επισκέπτονται την περίοδο του Καρναβαλιού.

Γ. Το καρναβάλι των μικρών

Το 1968 εντάσσεται μια νέα εκδήλωση στο Π.Κ που αφορούσε τους μικρούς σε ηλικία κατοίκους της πόλης. Πρόκειται για το baby rally - έναν ποδηλατικό αγώνα με αγόρια και κορίτσια μασκαρεμένα. Η εκδήλωση από τότε συνεχίστηκε και εμπλουτίστηκε. Σήμερα παραδίδει την σκυτάλη σε μια άλλη εκδήλωση: το καρναβάλι των Μικρών. Αποτελεί ξεχωριστή ενότητα μέσα στο Π.Κ με αυτόνομες παρελάσεις, παιχνίδια, διαγωνισμούς παιδικού τραγουδιού, δρώμενα και σεμινάρια. Παρατηρείται μια προσπάθεια ένταξης, με μεθοδικότητα, των νεαρών ηλικιών μέσα στο θεσμό. Γίνεται μια προσπάθεια να δημιουργηθεί η λεγόμενη «καρναβαλική παιδεία». Να γίνει δηλαδή αντιληπτό από όλους και ιδιαίτερα από τους νέους ότι το καρναβάλι δεν είναι μόνο γλέντι και χορός. Είναι δημιουργία, είναι συνεργασία και κυρίως επικοινωνία - επαφή. Η κακή ποιότητα της σύγχρονης ζωής, κακή ποιότητα στις σχέσεις, στις επιλογές και στον τρόπο δράσης και έκφρασης των ανθρώπων φυσικό είναι να γίνεται αντιληπτή και στο καρναβάλι - ένα κοινωνικό φαινόμενο. Προσπαθούν λοιπόν οι υπεύθυνοι του

καρναβαλιού να βελτιώσουν αυτήν την κακή ποιότητα, διδάσκοντας στην νεότερη γενιά καρναβάλι. Διδάσκοντας πως να συμμετάσχουν, να συνεργάζονται, να δουλεύουν με φαντασία και μεράκι μα πάνω από όλα πως να διασκεδάζουν μέσα από όλες τις εκδηλώσεις και όχι μόνο από την παρέλαση. Το καρναβάλι των μικρών αποτελεί σημαντικό βήμα για την βελτίωση της φθίνουσας ποιοτικάφοράς του Π.Κ.

Ξεκίνησε το 1996 και φιλοδοξεί να εξελιχθεί σε νέο μεγάλο δεσμό με λειτουργία καθόλη την διάρκεια του έτους.

Θα πραγματοποιείται την Τρίτη και τέταρτη εβδομάδα πριν την τελευταία της Αποκριάς.

Αξίζει να σημειωθεί ότι κάτι αντίστοιχο δεν πραγματοποιείται σε άλλο καρναβάλι της Ευρώπης.

Δηλώνει αυτό την μεγάλη σημασία που αποδίδει η πατραϊκή κοινωνία στο δεσμό.

Όχι μόνο δεν τον εγκαταλείπει, αλλά γαλουχεί με τον καλύτερο τρόπο τη νέα γενιά, τους συνεχιστές της παράδοσης.

Δ. Τσικνοπέμπτη

Χαρακτηριστικό στοιχείο που κυριαρχεί την Πέμπτη ημέρα της τρίτης εβδομάδας είναι το τσίκνισμα. Αρχικά το έθιμο αυτό αφορούσε τους λαϊκούς τύπους και τις γειτονιές στην παλιά Πάτρα. Με την πάροδο των χρόνων το έθιμο ενσωματώθηκε στις καρναβαλικές εκδηλώσεις και έρχεται για μια ακόμα φορά να δηλώσει το «πάντρεμα» των αστικών και

λαϊκών στοιχείων. Την ημέρα εκείνη γιορτάζει κατά κάποιο τρόπο η Παλιά Πόλη. Στις γειτονιές παντού γίνονται σουβλάκια και πίνουν άφθονο κρασί. Μουσικές ακούγονται από παντού και οι άνθρωποι χορεύουν και πειράζουν ο ένας τον άλλο. Επικρατεί ευθυμία, χαρά και άπλετη καλοσύνη. Ότι σχόλιο και αν ακουστεί την ημέρα εκείνη κανείς δεν θυμώνει όλοι γλεντούν με όλους.

Ο δήμος στο πλαίσιο των εορταστικών εκδηλώσεων αναβιώνει με τρόπο χιουμοριστικό έναν γάμο.

Ζωντανεύει εκείνο το βράδυ ένας λαϊκός τύπος - η Γιαννούλα η Κουλουρού, η οποία έζησε στα χρόνια του μεσοπολέμου και πίστευε πως ο Ναύαρχος Ομίλσον είναι ερωτευμένος μαζί της και πως θα ερχόταν να την παντρευτεί.

Κάθε χρόνο λοιπόν αυτήν την ημέρα οι αρμόδιοι του καρναβαλιού οργανώνουν τον γάμο. Εμφανίζεται η νύφη υποδυόμενη από άντρα με κωμική σαφώς εμφάνιση και συμπεριφορά. Αυτήν πλαισιώνουν και άλλα πρόσωπα, όπως αρμόζει άλλωστε σε μια μέλλουσα κύρια ναύαρχου. Ξεκινά μια πομπή με επικεφαλής την νύφη και πλήθος κόσμου που ακολουθεί και καταλήγει στο λιμάνι της πόλης, όπου και εμφανίζεται ο γαμπρός. Δυστυχώς για την νύφη ο γάμος δεν γίνεται προς «τέρψη» των Πατρινών που έχουν έναν ακόμη λόγο να ξεφαντώσουν με τις λαϊκές υπαίθριες ορχήστρες του δήμου. Το κέφι των Πατρινών φτάνει στο αποκορύφωμα του καθώς διαβαίνουν τα δρομάκια της πόλης και γεύονται τους «χυμούς» της ταβέρνας.

Το υπαίθριο αυτό γλέντι έρχεται να ενώσει τους επισκέπτες της πόλης σε μια μεγάλη παρέα.

Είναι θα λέγαμε το γλέντι αυτό ο προάγγελος του μεγάλου γλεντιού που πρόκειται να ακολουθήσει.

Για μια ακόμα φορά διαφαίνονται τα χαρακτηριστικά του Πατραϊκού λαού. Έντονα σημάδια ομαδικότητας και συντροφικότητας. Παντού μέσα στην πόλη συναντάς μεγάλες παρέες που πίνουν και γλεντούν. Παρέες που με την καλή διάθεση που τους διέπει προκαλούν κάθε περαστικό να συμμετάσχει στο γλέντι τους.

Η πόλη γλέντα μέχρι τις πρώτες πρωινές ώρες και την επόμενη μέρα μένει σαν απόηχος η γλυκιά αίσθησή του κρασιού και του χορού.

Καρναβαλικό Εργαστήρι

«Καρναβάλι σημαίνει πάνω από όλα και Τέχνη. Μπορεί η δύναμη που έχει μετατρέψει το Πατρινό Καρναβάλι σε σημείο αναφοράς για τη δημιουργία, τη φαντασία και τη διασκέδαση να παραμένει άγνωστη, αλλά δεν συμβαίνει το ίδιο με το χώρο και τους ανθρώπους που δίνουν σάρκα και οστά στο Βασιλιά Καρνάβαλο και τη συνοδεία του.

Ο Ναός, στα πλαίσια του οποίου, αργά - αργά αλλά σταθερά με την αρμόζουσα σοφία κατασκευάζεται κάθε χρόνο το άρμα, των αρμάτων, ακούει στο όνομα Καρναβαλικό Εργαστήρι.

Σε αυτό το ξεχωριστό χώρο ένας συγκεκριμένος πληθυσμός, που τον αποτελούν κυρίως νέοι αλλά και παλιοί καρναβαλιστές, έρχεται να καταθέσει, τη δική του πρόταση στα πολιτιστικά πράγματα της πόλης.

Με το πέρασμα του χρόνου, ο χώρος αυτός όπου η τέχνη, η φαντασία και η δημιουργικότητα δίνουν προκαθορισμένο ραντεβού με τα Βασιλιά του κεφιού, εξελίχθηκε σε μια ιδιόμορφη σχολή που ταυτίζεται με το δεσμό του Καρναβαλιού. Για την κατασκευή των αρμάτων που προπορεύονται στην Καρναβαλική παρέλαση κάθε χρόνο πριν από την έναρξη της καρναβαλικής περιόδου, γίνονται σεμινάρια όπου συμμετέχουν όσοι επιθυμούν να εργαστούν και να αναδείξουν τις ικανότητές τους πάνω στην κατασκευή των αρμάτων μέσα στα Καρναβαλικά Εργαστήρι.

Η μασκότ του καρναβαλιού

Από την τελετή έναρξης της Καρναβαλικής περιόδου δεν θα μπορούσε να λείπει ο τζίτζικας, το σύμβολο του Πατρινού Καρναβαλιού. Η επιλογή του έγινε στη βάση της λογικής που θέλει αυτό το έντομο με το Παχύ κεφάλι, τα μεγάλα μάτια και τα ημιδιαφανή φτερά, να είναι γνήσιος εκπρόσωπος του κεφιού, του τραγουδιού, της χαράς και του ατελείωτου γλεντιού.

Από την αρχαιότητα άλλωστε ο τζίτζικας έχει καταγραφεί σαν σύμβολο του ξεφαντώματος. Ο Όμηρος περιγράφει τις φωνές των γερόντων της Τροίας ως τετερισμό των τζίτζικιών με γλυκιά φωνή, ο Δε

Ανακρέοντας τραγουδούσε «σε δοξάζουμε τζίτζικα που τραγουδάς σαν βασιλιάς».

Σύμφωνα λοιπόν με το μύθο, τον καταραστεί η μάνα του για την ανεμελιά που τον χαρακτηρίζει να τραγουδά μέχρι να πεθάνει. Είναι προφανές ότι τα βασικά γνωρίσματα του τζίτζικα όπως η ανεμελιά, το τραγούδι, η χαρά και το ατέλειωτο γέλιο, ταυτίζονται με τα στοιχεία που κυριαρχούν στο Πατρινό Καρναβάλι.

Φεγγάρια

Τα φεγγάρια κάνουν βόλτα στις γειτονιές της Πάτρας, με σκοπό να μεταφέρουν το καρναβαλικό μήνυμα σε κάθε γωνιά της Πόλης.

Τα Μουσικά Καρναβαλικά Φεγγάρια θα κινηθούν γι'άλλη μια φορά σε δρόμους και σοκάκια όπου οι κάτοικοι, μικροί και μεγάλοι, περιμένουν να τα απολαύσουν.

Τα δρώμενα που πραγματοποιούνται από τις Καρναβαλικές παρέες που συνοδεύουν τα μουσικά Φεγγάρια και η κινηματογραφική ταχύτητα με την οποία εναλλάσσονται αποτελούν το βασικό γνώρισμα της εκδήλωσης. Ο αυθορμητισμός και η συμμετοχή των κατοίκων των περιοχών, όπου τα φεγγάρια διαγράφουν κάθε βράδυ την «τροχιά» τους, είναι το στοιχείο που κυριαρχεί.

Τα «Φεγγάρια» οφείλουν την ονομασία τους στο γεγονός ότι βγαίνουν - κατά τη διάρκεια του καρναβαλιού - μόνο βράδυ. Αξίζει να σημειωθεί ότι στην προσπάθεια για μεταφορά του καρναβαλιού στις

συνοικίες, η Πάτρα πρωτοπορεί, δεδομένου ότι κι άλλα Ευρωπαϊκά καρναβάλια επιχειρούν να εμπλέξουν με παρόμοιο τρόπο τις συνοικίες των πόλεων τους στα αντίστοιχα Καρναβαλικά δρώμενα.

γ. Το καρναβάλι και η σχέση του με την κοινωνική - οικονομική ζωή της πόλης.

Η συμμετοχή στο καρναβάλι, η κοινή δράση και συνεργασία τόσων ανθρώπων, πέρα από την ανάγκη για διασκέδαση, εξυπηρετεί και μια άλλη ανθρώπινη ανάγκη, αυτή για αλληλοπροσέγγιση, φιλία, συναδέλφωση και ειρηνική συμπόρευση. Άλλωστε όπως αναφέρουν οι ίδιοι οι συμμετέχοντες στο καρναβάλι, έχει μεγάλη σημασία να βλέπει κανείς ανθρώπους αγνώστους μεταξύ τους να πιάνονται χέρι - χέρι και να χορεύουν στην κεντρική πλατεία και στους δρόμους της πόλης.

«Είναι δύσκολο μια συννηθισμένη μέρα να καθίσεις σε κάποια πλατεία και να συζητήσεις με έναν άγνωστο καθώς είσαι φορτισμένος με τα προβλήματα της καθημερινότητας. Ο αλλοτριωμένος και αποξενωμένος άνθρωπος βρίσκει την ευκαιρία, μέσα στη γιορταστική ατμόσφαιρα να επικοινωνήσει και να προσεγγίσει το διπλανό του».

Με αφορμή το καρναβάλι και στόχο την πολιτιστική ανάπτυξη οργανώνονται τόσο από το Δήμο Πατρών όσο και από Ιδιωτικούς φορείς, εκδηλώσεις όπως θεατρικές παραστάσεις, εκθέσεις ζωγραφική, κατασκευών (βλέπε παράρτημα 5).

Η καλλιτεχνική έκφραση, η υποκριτική ικανότητα, η δημιουργικότητα, η φαντασία μα πάνω απ'όλα ο ευγενής ανταγωνισμός που καλλιεργούνται μέσα από τα παιγνίδια του κρυμμένου θησαυρού είναι στοιχεία πολιτισμού. Από μαρτυρίες καρναβαλιστών διαπιστώθηκε πως τα προηγούμενα χρόνια πριν την είσοδο του κρυμμένου θησαυρού και τη συμμετοχή πληρωμάτων στις παρελάσεις, καρναβάλι θεωρούνταν η παρέλαση αρμάτων καλλιτεχνικών και σατυρικών υπό την αιγίδα του Δήμου και πάμπολλες εκδηλώσεις πολιτών.

«Ομάδες μεταμφιεσμένων παρηλάυνανε στους δρόμους με τη συνοδεία αυτόνομης μουσικής και γλεντούσαν, παρασύροντας και τους άλλους στο γλέντι τους. Η αμφίεση ήταν αυθόρμητη και αφορούσε την προσωπική επιλογή του κάθε ατόμου. Αντίθετα σήμερα οι παρελάσεις μεταμφιεσμένων έχουν περιοριστεί το τελευταίο Σαββατοκύριακο της Αποκριάς και τα πληρώματα πήραν τη θέση της παρέας, αφού η μεταμφίεση είναι καθορισμένη για όλα τα μέλη».

Επισημαίνεται όμως και η έλλειψη της μάσκας του σημαντικού αυτού στοιχείου μεταμφίεσης, έλλειψη που είναι ιδιαίτερα αισθητή στις παρελάσεις των τελευταίων χρόνων. Χάνεται κατά συνέπεια η μαγεία της αμφίεσης, το μυστήριο που αναδυόταν από τη μάσκα, και τη θέση του παίρνει η στολή που πολλές φορές όχι μαγεία δεν δημιουργεί αλλά μπορεί να αποτελεί και δείγμα κακής αισθητικής.

«Τα τελευταία χρόνια παρατηρούνται ισοπεδωτικές διαδικασίες από κοινωνική και πολιτισμική άποψη και αυτό γίνεται αντιληπτό και στο

καρναβάλι - εκφραστή της υπάρχουσας κοινωνικής κατάστασης. Το οργανωτικό πνεύμα που χαρακτηρίζει, τη σύγχρονη Τεχνοκρατική ορθολογική κοινωνία και η συνακόλουθη εμπορευματοποίηση των πάντων τυποποίησαν σε σημαντικό βαθμό, τη συμπεριφορά των ανθρώπων καταστέλλοντας το άναρχο και αυθόρμητο της έκφρασης σ'όλα τα επίπεδα δράσης των ανθρώπων και στο καρναβάλι. Σήμερα λοιπόν που κύριος στόχος του ατόμου είναι το «εύκολο χρήμα», παρατηρείται στο καρναβάλι η δημιουργία πολυπληθών πληρωμάτων με άτομα που φορώντας τη στολή που παρέλαβαν τις δύο μόλις προηγούμενες μέρες τρέχουν στους δρόμους της πόλης σε καθορισμένο σχηματισμό και ακολουθώντας πάντα τον αρχηγό».

Τα τελευταία χρόνια επίσης παρατηρείται μια έκρηξη συμμετοχής νέων στις παρελάσεις, η οποία μια και Δε συνοδεύεται από την απαιτούμενη καρναβαλική παιδεία και εμπειρία, οδηγεί σε μια συμπεριφορά που είναι μια και μοναδική: τρέξιμο, φωνές και νεαρά άτομα επηρεασμένα από την κατανάλωση αλκοόλ, που το μόνο που κάνουν είναι να τρέχουν απλώς για να καλύγουν το δρόμο.

Η συγκεκριμένη συμπεριφορά αποτελεί «όπλα για την εκκλησία στην προσπάθειά της να σταματήσει τη «βδελυκτή σαρκολατρεία» και «δαιμονική χαρά», μια και όπως υποστηρίζει αυτές οι καρναβαλικές βακχικές ειδωλολατρικής ηθικής εκδηλώσεις υποβαθμίζουν τις πνευματικές αξίες και τα «ελληνοχριστιανικά ιδεώδη» χωρίς να ωφελούν την μεγάλη πλειοψηφία των κατοίκων της πόλης ούτε πολιτιστικά ούτε οικονομικά, ούτε ψυχαγωγικά εκτός από κάποια μεμονωμένα άτομα που

κερδίζουν κάποια χρήματα (γύφισμα συλλόγου κληρικών Ι.Μ. Πατρών, παράρτημα 4).

Ιδιαίτερη δυσκολία συνάντησε η ομάδα στην προσπάθειά της να συγκεντρώσει στοιχεία που να τεκμηριώνουν τις απόψεις για αύξηση της οικονομικής κίνησης στην πόλη τη συγκεκριμένη περίοδο. Επίσημα στοιχεία δεν υπάρχουν τόσο από την πλευρά της οργανωτικής αρχής, όσο και από την πλευρά των οικονομικών φορέων της πόλης (σύλλογοι ξενοδόχων, εμπόρων, επιμελητήριο κ.λ.π). Κατά συνέπεια εκτός από προσωπικές μαρτυρίες, δεν δόθηκε η ευκαιρία στην ομάδα να προσκομίσει στοιχεία σχετικά με την οικονομική κίνηση αλλά ούτε και να διαγεύσει ή να υποστηρίξει κάποιες φήμες που διαρρέουν ότι τη συγκεκριμένη περίοδο παρουσιάζονται κάποια κρούσματα οικονομικής εκμετάλλευσης των επισκεπτών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

1. Συμπεράσματα

Σκοπός αυτής μελέτης ήταν να ερευνηθεί το έθιμο του καρναβαλιού της Πάτρας, από την γέννησή του ως σήμερα, ο τρόπος οργάνωσης του και η σχέση του με την κοινωνική ζωή της πόλης.

Μετά από μελέτη σχετικής βιβλιογραφίας, επικοινωνίας με αρμόδιους δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς, επιτόπια παρατήρηση και συμμετοχή στις καρναβαλικές εκδηλώσεις η ομάδα καταλήγει στις ακόλουθες παρατηρήσεις.

Πολλά στοιχεία και δρώμενα των σημερινών καρναβαλικών εκδηλώσεων, όπως μάσκες που απεικονίζουν τον Θεό Διόνυσο, μεταμφίεση ατόμων με θέμα τον Διόνυσο και τους οπαδούς του (Σάτυροι), περιφορά καρναβαλικών αρμάτων που απεικονίζουν τον Θεό μαρτυρούν την προέλευση του εθίμου. Η οينوποσία και το ζέφρενο γλέντι αποτελεί χαρακτηριστικό των σημερινών μα και των Διονυσιακών εκδηλώσεων. Τονίσθηκε σε προηγούμενο ότι το καρναβάλι αποτελεί αναπαράσταση ζωής. Σήμερα το έθιμο της «Κουλουρούς» η αναπαράσταση δηλαδή ενός γάμου με σατιρικά στοιχεία και αντιστροφή ρόλων (στην θέση της νύφης βρίσκεται άνδρας) φανερώνει επίσης το γεγονός ότι το σημερινό καρναβάλι διατηρεί πολλά στοιχεία καρναβαλιών παλαιότερων χρόνων και εμπλουτίζεται με καινούργια.

Ο Δήμος σαν οργανωτής προσπάθησε να δώσει άλλη μορφή στο έθιμο και να μετατρέψει αυτό σε πολιτιστική εκδήλωση. Αρχίζει λοιπόν το καρναβάλι να απομακρύνεται από την μορφή που είχε ως λατρευτικό έθιμο, διατηρεί βέβαια κάποια στοιχεία, αλλά προσαρμόζεται στα εκάστοτε κοινωνικά δεδομένα και μετεξελίσσεται σε μεγαλειώδη εκδήλωση. Την θέση των μεταμφιεσμένων οπαδών του Διόνυσου, παίρνουν μεταμφιεσμένα πρόσωπα που αντλούν ιδέες και θέματα από την μυθολογία, από την ιστορία της χώρας, από την καθημερινότητα. Οι μάσκες δεν απεικονίζουν πάντα τον Διόνυσο, αλλά κάποιο πολιτικό πρόσωπο ή έκφραση ενός καθημερινού προσώπου ή απλά καλύπτει το πρόσωπο φτιαγμένη με υλικά φανταχτερά και λαμπερά. Η επιτόπια παρατήρηση επιτρέπει να διαπιστώσουμε ότι η χρήση της, χρόνο με το χρόνο μειώνεται. Εκλείπει έτσι η μαγεία που προσδίδει και η ευκαιρία να παρουσιάσει ο μεταμφιεσμένος ένα πρόσωπο διαφορετικό από το δικό του. Πόσο επιτυχημένη μπορεί να είναι όμως μια μεταμφίεση χωρίς μάσκα;

Δίνεται όπως τονίσθηκε παραπάνω μεγάλη σημασία στην αισθητική όψη του καρναβαλιού. Από πολλές πλευρές όμως ακούγονται κατά καιρούς διαμαρτυρίες για έλλειψη καλαισθησίας και φθηνή αντιγραφή άλλων καρναβαλικών εκδηλώσεων.

Ο Δήμος της Πάτρας ανέλαβε την οργάνωση του καρναβαλιού με σκοπό να προσελκύσει το ενδιαφέρον και συμμετοχή των πολιτών. Από τα στοιχεία που δόθηκαν στην ομάδα και τα οποία κάνουν λόγο για 35.000 συμμετέχοντες σε εκατοντάδες πληρώματα, ανάγεται το

συμπέρασμα ότι πράγματι έχει επιτύχει τον σκοπό αυτό. Οι πολιτιστικές εκδηλώσεις όμως στοχεύουν και στην επικοινωνία, επαφή, δημιουργία. Από την συμμετοχή της ομάδας σε κάποιο από τα πληρώματα προκύπτει η παρατήρηση, ότι σε ένα πολυπληθές πλήρωμα που αριθμεί διακόσια και πλέον μέλη είναι αδύνατον να επιτευχθεί έστω η γνωριμία των μελών. Γίνεται σαφές λοιπόν ότι δεν υπάρχει ούτε δημιουργία, ούτε επικοινωνία. Τα σημερινά μέλη πληρωμάτων είναι απλοί «αγοραστές στολών», όπως επισημαίνει κάποιος καρναβαλιστής με πολυετή πείρα στις εκδηλώσεις. Τίθεται λοιπόν το ερώτημα. Το καρναβάλι ως γιορτή και λαμπρή εκδήλωση έχει επιτυχία. Ως πολιτιστική εκδήλωση με συνεισφορά στην κοινωνική ζωή έχει;

Η ομάδα διερωτάται κατά πόσο ο δήμος είναι διατεθειμένος να περιορίσει λίγο την σημασία στην αισθητική και να τονίσει την σημασία της εκδήλωσης στην κοινωνική προσφορά. Για να γίνει αυτό πρέπει να αλλάξει ο σχεδιασμός και η οργάνωση. Σαφώς και στην οργάνωση προβλέπονται πλείστες εκδηλώσεις (παιχνίδια του κρυμμένου θησαυρού) που στοχεύουν στην συναναστροφή και ομαδική δημιουργία μα η επιτόπια παρατήρηση της ομάδας, επιτρέπει την διαπίστωση ότι εκεί δεν προσέρχεται ο αναμενόμενος αριθμός πολιτών σε σχέση με αυτόν που προσέρχεται στην τελική παρέλαση.

Μετά από παρακολούθηση αρκετών εκδηλώσεων του «κρυμμένου θησαυρού» όπως κατασκευή μάσκας, μακιγιάζ με συγκεκριμένη θεματολογία, εκδήλωση χορού, θεάτρου, παντομίμας παρατηρήθηκε η μικρή προσέλευση μελών και πληρωμάτων. Πράγματι μέσα από αυτές τις

εκδηλώσεις υπάρχει έδαφος πρόσφορα για κοινωνική επαφή και δημιουργία. Μα δεν υπάρχει η αναμενόμενη ανταπόκριση.

Η ομάδα παρατηρεί πως ο οργανωτικός φορέας σχεδιάζει εκδηλώσεις που στοχεύουν από τη μια στην αισθητική όψη της εκδήλωσης και από την άλλη στην κοινωνική όψη. Στην συμμετοχή δηλαδή και δημιουργία. Ο σχεδιασμός όμως και η οργάνωση καταρτίζονται εν τάχη και στο κλίμα των ημερών. Πεποίθηση της ομάδας είναι πως ο σχεδιασμός πρέπει να καταρτίζεται καθ'όλη τη διάρκεια του έτους και όχι τους τελευταίους μήνες.

Διαπιστώθηκε έλλειψη στοιχείων (στατιστικών που αφορούν ηλικία, φύλο, συγκεκριμένες εκδηλώσεις που συμμετέχουν και γιατί;).

Η καταγραφή των στοιχείων θα βοηθήσει στην κατάρτιση σχεδιασμού που θα περιλαμβάνει κι άλλους τομείς ή θα αποκλείει κάποιους άλλους

Από την επιτόπια παρατήρηση διαπιστώθηκε ότι οι ηλικίες των συμμετεχόντων περιλαμβάνουν όλα τα στάδια. Παρατηρήθηκε να συμμετάσχουν στην τελική παρέλαση άτομα βρεφικής ηλικίας, νηπιακής συνοδευόμενα από γονείς. Πολλοί έφηβοι, νέοι και άτομα μεγαλύτερης ηλικίας. Προκύπτει λοιπόν η παρατήρηση ότι στην Πάτρα υπάρχει μια αυτόματη μεταβίβαση της ιδέας της συμμετοχής στις καρναβαλικές εκδηλώσεις. Κυρίαρχο ρόλο στην μεταβίβαση της ιδέας κατέχει η οικογένεια, οι γονείς χρόνια συμμετέχοντες στο καρναβάλι μεταδίδουν αυτήν την ιδέα και αντιμετωπίζουν το καρναβάλι σαν τμήμα της ζωής τους.

Αξιοσημείωτο στοιχείο αυτής της προσπάθειας μετάδοσης στη νέα γενιά αποτελεί το καρναβάλι των μικρών και η επιτυχία, από άποψη ανταπόκρισης, που κατέχει. Ο Δήμος γνωρίζει αυτή την σπουδαιότητα της μετάδοσης για αυτό και προσπαθεί να οργανώσει το καρναβάλι των μικρών όσο γίνεται πληρέστερα, μα πρέπει ταυτόχρονα να σχεδιάσει διαφορετικά το καρναβάλι των μεγάλων.

Για το λόγο αυτό η ομάδα διατυπώνει ορισμένες προτάσεις.

2. Προτάσεις

- Η οργάνωση μιας εκδήλωσης της οποίας το μέγεθος σε αριθμό συμμετεχόντων αλλά και σημασίας και σπουδαιότητας για την κοινωνία είναι αρκετά μεγάλο, απαιτεί προσεκτικό σχεδιασμό και οργάνωση. Πρόταση της ομάδας όσον αφορά τον τομέα αυτό, είναι πως η αρμόδια καρναβαλική επιτροπή πρέπει να εκλέγεται και η θητεία της να διαρκεί αρκετό χρονικό διάστημα και όχι να αλλάζει κάθε χρόνο. Αυτό για να μπορεί η επιτροπή να μελετά τα στοιχεία, τα αποτελέσματα και την επόμενη ακριβώς ημέρα να σχεδιάζει για την μελλοντική, αποφεύγοντας λάθη και υιοθετώντας νέες ιδέες και προτάσεις. Η σταθερότητα της οργανωτικής επιτροπής θα προσδώσει σταθερό σχεδιασμό, ο οποίος επιβάλλεται να στηρίζεται σε στατιστικά δεδομένα.
- Για να ανταποκριθεί ο λαός της πόλης στο κάλεσμα για συμμετοχή και κοινωνική αλληλεγγύη πρέπει αρχικά να ενημερωθούν οι

πάντες για την ιστορία και σημασία του καρναβαλιού. Θα ήταν κατάλληλο να διαμορφωθεί ένα έντυπο που να ενημερώνει για την εξέλιξη του πατρινού καρναβαλιού καθώς και για την πρόθεση του δήμου να χρησιμοποιήσει αυτό για την κινητοποίηση και συμμετοχή των πολιτών.

- Για την κινητοποίηση των πολιτών θα μπορούσε ο δήμος να αναθέσει στις γειτονιές την καρναβαλική διακόσμηση και έκφραση τους. Δίνεται το έναυσμα έτσι να οργανωθούν οι πολίτες, στην γειτονιά τους και να δημιουργήσουν συλλογικά.

Η γειτονιά είναι ο χώρος που ζουν οι άνθρωποι και είναι εύκολη η διαδικασία να οργανωθούν σε ομάδες και να δημιουργήσουν συλλογικά. Είναι πράγματι σημαντικό να οργανωθούν οι πολίτες και να δράσουν ομαδικά, δεδομένου ότι «στις σύγχρονες πόλεις παρατηρείται έντονη αποξένωση του ατόμου, μείωση των πρωτογενών ανθρωπινών σχέσεων, έλλειψη κοινωνικής συνοχής, κατακερματισμός των κοινωνικών δραστηριοτήτων». (Δ. Ιατρίδης 1990 σελ. 158)

- Το καρναβάλι θα μπορούσε να αποτελεί την αρχή για ομαδική κινητοποίηση. Ο Δήμος μπορεί να παροτρύνει την κοινωνική δράση σε όλη την διάρκεια του έτους.

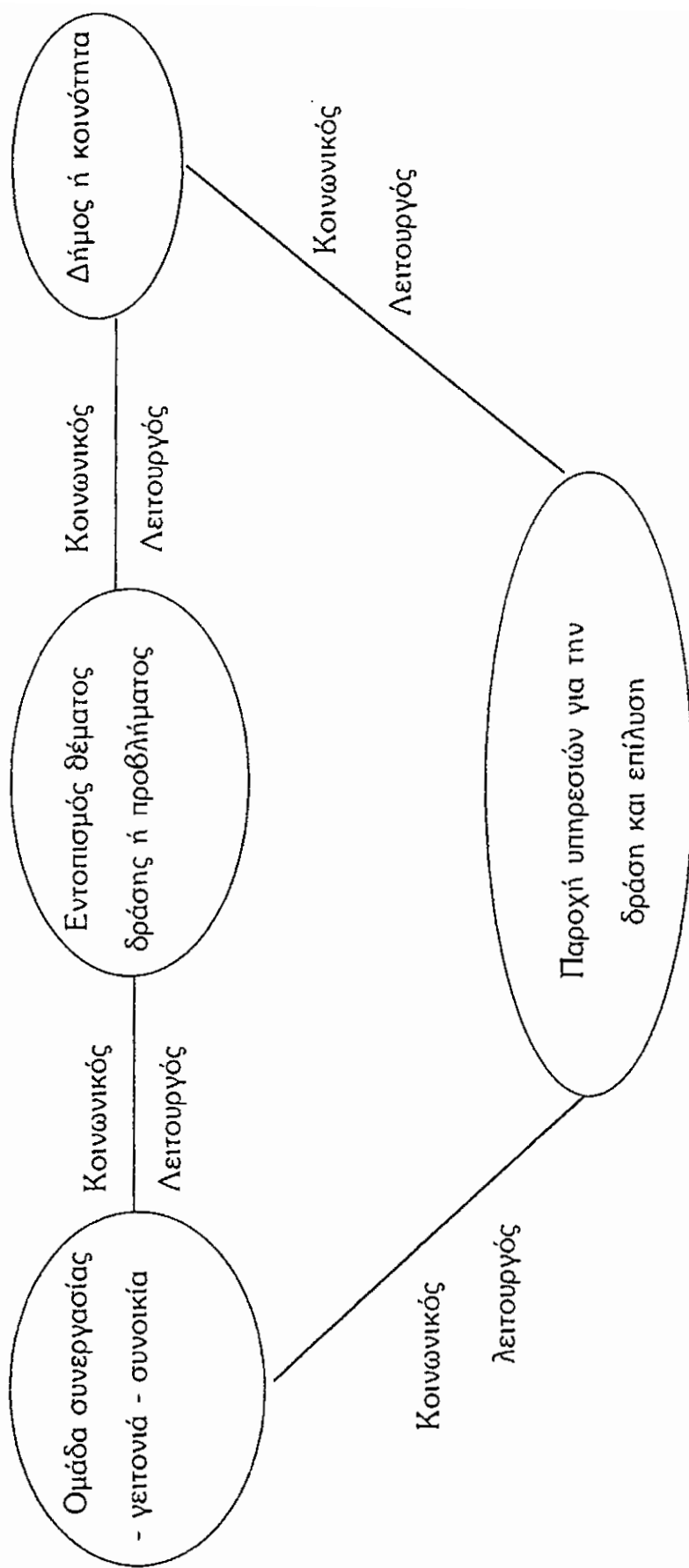
Η σύσταση ομάδων συνεργασίας σε μια συνοικία μπορεί να παρακινήσει τα μέλη να ενεργοποιηθούν και να κινητοποιηθούν για την αναβάθμιση του τρόπου και χώρου διαβίωσης τους και όχι να στηρίζονται αποκλειστικά στην δημοτική αρχή. Η συμμετοχή των

πολιτών στην επισήμανση και αντιμετώπιση τοπικών θεμάτων αλλάζει την συμπεριφορά τους «αποτελεί μέσον για την ανάπτυξη συλλογικής δράσης κοινωνικής αλληλεγγύης και για την μείωση της αποξένωσης του ατόμου και της τοπικής κοινότητας από τις κύριες διαστάσεις της ζωής στην σύγχρονη κοινωνία, όπου πολύπλοκοι και συγκρουόμενοι κοινωνικοί δεσμοί αποκλείουν συχνά την συμμετοχή πολιτών σε ζητήματα και διαδικασίες καθοριστικά για τη ζωή τους» (Δ. Ιατρίδης 1990, σελ. 160).

Με την ανάπτυξη συμμετοχικών σχέσεων είτε αυτές πραγματοποιούνται στην διάρκεια του καρναβαλιού είτε σε άλλη χρονική στιγμή, προωθείται η αυτοδιοίκηση, η αυτοβοήθεια, η αλληλοϋποστήριξη, η αυτονομία της κοινότητας και του ατόμου, η ταύτιση των πολιτών με το περιβάλλον και οι πρωτοβάθμιες σχέσεις (Δ. Ιατρίδης 1990. Σελ. 160).

Η κοινωνική εργασία ως επιστήμη μπορεί να βοηθήσει το δήμο σε μια τέτοια προσπάθεια δεδομένου ότι γνωρίζει τις ανθρώπινες σχέσεις, τον τρόπο που αναπτύσσονται, την σύνδεση, δυναμική και λειτουργία της ομάδας. Μπορεί να διαδραματίσει ρόλο μεσολαβητή ανάμεσα στο δήμο και τους πολίτες και το αντίθετο.

Η δράση μιας τέτοιας ομάδας στην κοινότητα δίδεται σχηματικά στο διάγραμμα που ακολουθεί.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Δραγούμης Μάρκος Φ., Μάσκες, κάσκες και γευδώνυμα (Αποσπάσματα από ημερολόγιο) Αθήνα: Δωδώνη, 1988.
- Ζωγράφου Α., «Κοινωνική εργασία με κοινότητα», Πάτρα 1995
- Ιατρίδης Δημήτρης Σ., «Σχεδιασμός κοινωνικής πολιτικής», Αθήνα 1990, Εκδόσεις Gutenberg.
- Κιουρτσάκης Καρναβάλια και παραγκιόζης Κέδρος 1995
- Κάρτλαντ Μπάρμπαρα, Η μάσκα του έρωτα. Αθήνα: Πάπυρος, 1980.
- Λουκάτος, Jeanpierre: «Διόνυσος ιστορία της λατρείας του Βάκχου», Αθήνα 1985.
- Περέλη - Κοντογιάννη, Ρένα. Η μάσκα και το πρόσωπο. Αθήνα: Θεωρία, 1985, Σ. 171-179.
- Πέτσιος Αντώνης Χ. Μασκαράτες: [Ποιήματα] Λάρισα: 1982.
- Πολίτης Νίκος, Το καρναβάλι της Πάτρας, Αχαϊκές Εκδόσεις 1987.
- Πούχνερ Βάλτερ, Λαϊκό θέατρο στην Ελλάδα και στα Βαλκάνια, Εκδ. Πατάκη - 1988
- Τσαούσης Δ. Γ. «Η κοινωνία του ανθρώπου», Αθήνα 1991, Εκδόσεις Gutenberg.
- Strauss Levi La voie des masques Skira 1975

- Φίλιας - Εισαγ. Στη μεθοδολογία ή τις Τεχνικές των κοινωνικών ερευνών, Εκδ. Gutenberg - 1993.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

Παράρτημα Ι

Ιστορική Εξέλιξη του Π. Κ. και χαρακτηριστικά εκδηλώσεων

ΧΡΟΝΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΔΟΙ	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΙΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΠΟΚΡΙΑΣ ΣΤΗΝ ΠΑΤΡΑ
1828 - 1860	Οικονομική άνθιση στην Πάτρα. Ιδιωτικές διασκεδάσεις στις μέρες της Αποκριάς. Πρόχειρο Μασκάρεμα.
1860	Διαμόρφωση του Πατρινού καρναβαλιού.
1860-1870	Εισβολή επανησιακών συνηθειών στους χορούς των πατρινών. Επίδραση της επανησιακής κουλτούρας στους χορούς τις αμφιέσεις, την συμπεριφορά.
1870 - 1880	<ul style="list-style-type: none">• Διακόσμηση της πόλης με οικήματα κλασικού τύπου - διακόσμηση της κεντρικής πλατείας.• Κατασκευή αρμάτων και άμιλλα για την επικράτηση του καλλίτερου.• Σχετική ύφεση του καρναβαλιού λόγω της εξέγερσης των υποδούλων στην Ήπειρο όπου συμμετείχαν ως εθελοντές αρκετοί Πατρινοί.• Καθιέρωση του Ανθοπόλεμου ως αναπόσπαστου στοιχείου των εκδηλώσεων.
1880 - 1890	<ul style="list-style-type: none">• Εισαγωγή Ευρωπαϊκών στοιχείων στο

	<p>Πατρινό καρναβάλι.</p> <ul style="list-style-type: none">• Αμφιέσεις και χοροί με έντονα Ευρωπαϊκά στοιχεία.• Επικράτηση της συνήθειας να εμφανίζονται μούλες την ημέρα του Αγ. Αντωνίου.
1890-1900	<ul style="list-style-type: none">• Καθιέρωση παιδικών χορών - Εμφάνιση μεταμφιεσμένων σε δίκυκλα (πιερότοι).• Ίδρυση φιλαρμονικής.• Σοκολατοπόλεμος.• Ίδρυση επιτροπής με ιδιωτική πρωτοβουλία - Κομιτάτο.
1900-1940	<ul style="list-style-type: none">• Έντονες διασκεδάσεις και όμορφα καρναβάλια.• Παλλαϊκή συμμετοχή.• Όμορφες παρελάσεις αρμάτων.• Λαμπαδηφορίες - Πυροτεχνήματα.

ΠΙΝΑΚΑΣ II 1950 - 1990

ΧΡΟΝΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΔΟΙ	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΚΑΡΝΑΒΑΛΙΚΩΝ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ ΣΤΗΝ ΠΑΤΡΑ
1940 - 1950	Χρόνια δραματικά για την Ελλάδα λόγω του πολέμου
1950 - 1960	<ul style="list-style-type: none">• Τα μουσικά σωματεία «Ορφεύς» και «Πατραϊκή Μανδολινάτα» αναβιώνουν τον δεσμό του καρναβαλιού.• την ευθύνη για την οργάνωση αναλαμβάνει ο Δήμος Πατρέων.• Παρελάσεις με εντυπωσιακά άρματα και βραβεύσεις.• Πληθώρα χορών και λοιπών συγκεντρώσεων.• Συμμετοχή στην παρέλαση γειτονικών πόλεων.
1960 - 1970	<ul style="list-style-type: none">• Εμφάνιση του πρώτου μεταπολεμικού άνδριμου άρματος.• Εντυπωσιακός αποκριάτικος διάκοσμος στην είσοδο της πόλης.

Το πατρινό καρναβάλι και η σχέση του με την κοινωνική ζωή της πόλης

	<ul style="list-style-type: none">• Καθιέρωση μιας νέας εκδήλωσης: «Το κυνήγι του κρυμμένου Θησαυρού».
1970- 1980	<ul style="list-style-type: none">• Μετά την αποκατάσταση της δημοκρατίας αρχίζει νέα εποχή για το καρναβάλι.• Σημαντικές επιχορηγίες του δήμου για τις εκδηλώσεις.• Εμπλουτισμός του «κρυμμένου θησαυρού» με νέα δημιουργικά παιχνίδια.
1980 - 1990	<ul style="list-style-type: none">• Μαζική συμμετοχή της νεολαίας.• Διογκούμενη παρέλαση που παρουσιάζει χαμηλής ποιότητας αισθητική.

Παράρτημα II

Άξονας Ερωτήσεων - Ερωτηματολόγιο

1. Πως αξιολογείτε την πορεία του καρναβαλιού (από την αρχή μέχρι σήμερα) όσον αφορά τη συμμετοχή, την αισθητική παρουσία - «μασκάρωμα».
2. Οργάνωση καρναβαλιού.
 - α) Ποιοι είναι οι αρμόδιοι φορείς.
 - β) Τι σχεδιάζεται, με ποιο τρόπο και σκοπό.
3. Διατυπώστε τις απόψεις σας σχετικά με:
 - α) Οργάνωση (σχεδιασμός - εκτέλεση)
 - β) ανταπόκριση των πολιτών μέσα από τη συμμετοχή.
4. Ποιες οι επιδράσεις του καρναβαλιού στην κοινωνική, οικονομική ζωή της πόλης.
 - α) Θετικές
 - β) αρνητικές.
5. Διατυπώστε τις προτάσεις σας

Παράρτημα III

Πρόγραμμα καρναβαλικών εκδηλώσεων

ΠΑΤΡΙΝΟ ΚΑΡΝΑΒΑΛΙ 1996

Ημερομηνία: 17/1/1996

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΜΟΥ ΠΑΤΡΕΩΝ
ΚΑΡΝΑΒΑΛΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ
ΚΟΡΥΛΛΩΝ-ΑΝΩ ΠΟΛΗ (ΠΑΛΑΙΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ)
ΠΑΤΡΑ 26225. Τ. Θ.1184
TEL: (061) 226 063 FAX: 225 948
CULTURAL CENTRE, CARNIVAL OFFICE
PATRAS MUNICIPALITY, GREECE. P.O. BOX 1184

ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΚΡΥΜΜΕΝΟΥ ΘΗΣΑΥΡΟΥ
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ

- Τετάρτη 17/1/96 ώρα: 00:01 Τελετή Έναρξης.
- Τετάρτη 24/1/96 ώρα: 16:00 Καρναβαλική Σατυρική Εφημερίδα
"Ο καλός Καρναβαλιστής" (ΚΟΥΙΖ I)
- Τετάρτη 31/1/96 ώρα:16.00 ΚΟΥΙΖ II (Ραδιοφωνικό)
- Παρασκευή 2/2/96 ώρα:15.00 ΧΟΡΟΣ (πλ. Γεωργίου)
- Σάββατο 3/2/96 ώρα:15.00 ΠΑΝΤΟΜΙΜΑ (πλ. Γεωργίου)
- Τετάρτη 7/2/96 ώρα:16.00 ΚΟΥΙΖ III (ραδιοφωνικό)
- Παρασκευή 9/2/96 ώρα :15.00 ΘΕΑΤΡΙΚΟ ΣΛΕΠΤΟ (πλ. Γεωργίου)
- Σάββατο 10/2/96 ώρα :15.00 ΜΙΚΤΟ ΘΕΑΜΑ (πλ. Γεωργίου)
- Δευτέρα 12/2/96 ώρα:16.00 ΜΑΣΚΑ (Αγ. Νικολάου)
- Τετάρτη 14/2/96 ώρα:16.00 ΚΟΥΙΖ IV (ραδιοφωνικό)
- Παρασκευή 16/2/96 ώρα:17.00 Φέρτε τη στολή σας σε πλαγγόνες
- Σάββατο 17/2/96 ώρα:11.00 - 13.00 Ντυθείτε - Μακιγιαριστείτε (πλ. Γεωργίου)
- Σάββατο 17/2/96 ώρα:18.00 Ειδώματα
- Κυριακή 18/2/96 ώρα: 11.00 -13.00 Ζωγραφίστε (Αγ. Νικολάου)
- Τετάρτη 21/2/96 ώρα :15.00 Φάση πλατείας (παιχνίδια)
- Πέμπτη 22/2/96 ώρα :16.00 ΚΟΥΙΖ V
- Παρασκευή 23/2/96 ώρα :16.00 ΑΠΟΡΡΗΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΔΗΜΑΡΧΟΥ- ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΤΜΗΜΑΤΩΝ
ΔΗΜΟΥ ΠΑΤΡΕΩΝ - ΧΟΡΗΓΟΥ ΚΑΙ ΚΑΡΝΑΒΑΛΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
- Παρασκευή 23/2/96 ώρα :18.00 "Τα καλύτερά μας"
- Σάββατο 24/2/96 Νυκτερινή ποδαράτη
- Κυριακή 25/2/96 ώρα: 8.00 - 9.00 π.μ. "Παράδοση σακούλας"
- Κυριακή 25/2/96 Μεγάλη Παρέλαση
- Δευτέρα 26/2/96 ώρα 7.00 Απονομή βραβείων

ΠΑΤΡΙΝΟ ΚΑΡΝΑΒΑΛΙ 1996

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ-ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΦΑΣΕΙΣ ΤΟΥ
ΚΡΥΜΜΕΝΟΥ ΘΗΣΑΥΡΟΥ

1. ΠΑΝΤΟΜΙΜΑ Σάββατο 3/2/96 ώρα:15.00 (πλ.Γεωργίου)

Η σειρά συμμετοχής θα καθορίζεται κατά την έναρξη της εκδήλωσης με την εγγραφή σας στον πίνακα προτεραιοτήτων. 14:00-15:00

Ανώτερος χρόνος παρουσίασης 5'.

Τόσο η σειρά προτεραιότητας όσο και ο χρόνος παρουσίασης θα τηρούνται αυστηρά.

Μετά την πάροδο των 5' θα διακόπτεται η παρουσίαση του θέματός σας.

Υπενθυμίζουμε ότι στην Παντομίμα μπορούμε να έχουμε όλα τα εκφραστικά μέσα εκτός από λόγο. Αν η Παντομίμα σας έχει μουσική, τότε φέρνετε κασέτα με τη μουσική της επιλογής σας.

2. ΜΙΚΤΟ ΘΕΑΜΑ Σάββατο 10/2/96 ώρα:15.00 (πλ.Γεωργίου)

Η σειρά συμμετοχής θα καθορίζεται και πάλι με την έναρξη της εκδήλωσης, δηλ. 14:00-15:00.

Χρόνος παρουσίασης 5 λεπτά αυστηρά.

Θα υπάρχουν στη διάθεσή σας μέχρι 10 ασύρματα μικρόφωνα, εκτός κι αν θέλετε να χρησιμοποιήσετε κασέτα PLAY BACK. Σε αυτή την περίπτωση παραδίδετε την κασέτα με το θέμα της επιλογής σας σε μέλος της Καρναβαλικής Επιτροπής, την ώρα που πρόκειται να διαγωνιστείτε. Υπενθυμίζουμε ότι στη δοκιμασία του Μικτού Θεάματος εντάσσονται σκηνικά θεάματα όπου υπάρχει ολόγος αλλά κυριαρχούν μουσικά και χορευτικά στοιχεία.

Εννοείται ότι αν χρησιμοποιήσετε μικρόφωνα για το λόγο, μπορείτε να φέρετε κασέτα με τη μουσική σας.

3. ΧΟΡΟΣ Παρασκευή 2/2/96 ώρα:15.00 (πλ.Γεωργίου)

Η σειρά συμμετοχής σας θα καθορίζεται κατά την έναρξη της εκδήλωσης με την εγγραφή σας στον πίνακα προτεραιοτήτων. 14:00-15:00

Απαραίτητο είναι να προσκομίσετε κασέτα με τη μουσική σας την οποία θα παραδώσετε σε μέλος της Καρναβαλικής Επιτροπής, την ώρα που θα διαγωνίζεσθε.

Η διάρκεια του χορού δεν πρέπει να ξεπερνάει τα 3 λεπτά, άλλως θα διακόπτεται η μετάδοση της μουσικής σας.

4. ΘΕΑΤΡΙΚΟ 5/ΛΕΠΤΟ Παρασκευή 9/2/96 ώρα:15.00 (πλ.Γεωργίου)

Η σειρά συμμετοχής σας θα καθορίζεται κατά την έναρξη της εκδήλωσης με την εγγραφή σας στον πίνακα προτεραιοτήτων.

Χρόνος παρουσίασης 5' αυστηρά. Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε επιλεκτικά μικρόφωνα -μέχρι 10- ή κασέτα που θα φέρετε εσείς PLAY BACK.

ΝΤΥΣΕΙΤΕ - ΜΑΚΙΓΙΑΡΙΣΤΕΙΤΕ Σάββατο 17/2/96 ώρα:11.00-13.00(πλ.Γεωργίου)

Θέμα είναι ελεύθερο. Τα υλικά που θα χρησιμοποιήσετε θα σας ανακοινωθούν στις 9.30 πρωί από το ραδιόφωνο, ώστε μέχρι τις 11 η ώρα που αρχίζει η εκδήλωση να έχετε το χρόνο να τα βρείτε. Αυτό αποφασίσθηκε να γίνει φέτος ώστε να μην έρχονται έτοιμες κατασκευές στην πλατεία.

Ντύσιμο και μακιγιάζ γίνονται ταυτόχρονα και πρέπει να αποτελούν μία θεματική ενότητα αφού το βραβείο είναι κοινό. Χρησιμοποιείτε για μοντέλο ένα αγόρι ή ένα κορίτσι, ενώ ένα άτομο κάνει το μακιγιάζ προσώπου και ταυτόχρονα δύο ακόμη άτομα κάνουν το ντύσιμο. Από τα υλικά που θα σας ανακοινωθούν μπορείτε είτε να χρησιμοποιήσετε το ένα από αυτά είτε να κάνετε συνδυασμό.

Η εκδήλωση θα γίνει στην πλατεία Γεωργίου.

6. ΦΤΙΑΞΤΕ ΤΗ ΣΤΟΛΗ ΣΑΣ ΣΕ ΠΛΑΓΓΟΝΕΣ Παρασκευή 16/2/96 ώρα:17.00

Θα παρουσιάσετε τη στολή σας σε κούκλες, με όποιο τρόπο εσείς θέλετε. Οι κούκλες θα εκτεθούν σε χώρο του Πολιτιστικού Τομέα, Δήμου Πατρέων (Κορύλλων 2)

7. ΦΤΙΑΞΤΕ ΤΗ ΜΑΣΚΑ ΣΑΣ Δευτέρα 12/2/96 ώρα:16.00 (Αγ.Νικολάου)

Θα πραγματοποιηθεί στην Αγίου Νικολάου. Πρόκειται για μάσκα, που θα κατασκευάσετε με δικά σας έξοδα επί τόπου εκείνη την ώρα. Επομένως δε θα γίνονται δεκτές μάσκες, που θα είναι εκ των προτέρων έτοιμες.

Συμμετέχουν αυστηρά ΔΥΟ άτομα.

8. ΖΩΓΡΑΦΙΣΤΕ Κυριακή 18/2/96 ώρα:11.00-13.00 (Αγ.Νικολάου)

Θα πραγματοποιηθεί στον πεζόδρομο της Αγίου Νικολάου με καβαλέτα. Η ζωγραφική θα γίνει σε ταμπλώ λευκής επιφάνειας και διαστάσεων 0,50Χ0,70 τμ.

Τα χρώματα τα φέρνετε εσείς.

Παράκληση τα καβαλέτα να επιστραφούν μετά το πέρας της εκδήλωσης.

9. ΕΙΔΩΜΑΤΑ Σάββατο 17/2/96 ώρα:18.00 (πλ.Γεωργίου)

Όσα πληρώματα έχετε μονό αριθμό συγκεντρώνεστε στις 17:30 στην πλατεία Πυροσβεστίου με επικεφαλής την βασίλισσα και θα πρέπει να έχετε υποχρεωτικά από μια νύφη συνοδευόμενη από το σόι της με την ανάλογη ενδυμασία -αρκούν 10 άτομα από κάθε πλήρωμα. Τα πληρώματα με ζυγό αριθμό συγκεντρώνεστε την ίδια ώρα -17:30-στην Παπαφλέσσα, με επικεφαλής τον Καρνάβαλο, έχοντας αντίστοιχα το καθένα από έναν γαμπρό συνοδευόμενο από το σόι του με την ανάλογη ενδυμασία-αρκούν περί τα 10 άτομα από κάθε πλήρωμα επίσης. Σε κάθε τόπο συγκέντρωσης υπάρχει από ένα φεγγάρι, όπου ανεβαίνουν οι γαμπροί ή οι νύφες αντίστοιχα, παραδίδοντας ταυτόχρονα τα καρτελάκια που θα έχετε ήδη πάρει από το Καρναβαλικό γραφείο στους υπεύθυνους της Καρναβαλικής Επιτροπής. Στη συνέχεια η κριτική επιτροπή επιλέγει τις 10 καλύτερες νύφες και τους 10 καλύτερους γαμπρούς. Η ανακοίνωση

των καλύτερων ζευγαριών γίνεται στην πλατεία Γεωργίου.

Ετις 18:15 ξεκινάνε οι πορείες για την πλατεία Γεωργίου. Νύφες, γαμπροί και σόγια εισέρχονται στο χώρο της πλατείας -τον οριοθετημένο με κυκλιδώματα- ενώ οι νύφες και οι γαμπροί, χωρίς τα σόγια ανεβαίνουν σε εξέδρα, που θα έχει στηθεί γι' αυτό το σκοπό.

Ανακοινώνονται τα 10 καλύτερα ζευγάρια από την Κριτική Επιτροπή, τα οποία ανεβαίνουν στο παραπλεύρως πατάρι και ακολουθούν διάφορα διασκεδαστικά δρώμενα, διαγωνισμός και επιλογή των 5 καλύτερων ζευγαριών, που θα βραβευθούν με Ειδικά Βραβεία.

Γαίρνετε 50 βαθμούς για τη συμμετοχή σας, όπως και πέρυσι.

Όσα πληρώματα θέλουν από τις 17:00 μπορούν να φέρνουν από δύο ταψιά γαλακτομπούρεκο στον πάγκο που θα υπάρχει έξω από το Δημοτικό Θέατρο.

Ταψιά θα δίνονται λίγες ημέρες πριν από το Καρναβαλικό γραφείο.

Ήδη φέτος θέλουμε να δώσουμε παραδοσιακό χρώμα στην εκδήλωση, όποιο πλήρωμα θέλει μπορεί να φέρει προικιά πάνω σε όχημα (φορτηγό DATSUN ή οτιδήποτε άλλο) αρκεί να το δηλώσει στο Καρναβαλικό γραφείο μέχρι τις 8/2/96.

ΠΡΟΣΟΧΗ: Φέτος στα εικαστικά η Κριτική Επιτροπή θα σφραγίσει τα υλικά που θα χρησιμοποιήσετε, πριν ξεκινήσετε την οποιαδήποτε εργασία, προκειμένου να αποφευχθούν οι έτοιμες κατασκευές.

ΠΑΤΡΙΝΟ ΚΑΡΝΑΒΑΛΙ '96

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ

ΔΗΜΟΣ ΠΑΤΡΕΩΝ

29.1.96

ΣΑΒΒΑΤΟ 9.12.95	8-10 μ.μ	ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΜΑΣΚΑΣ-ΠΑΛΑΙΟ ΔΗΜ. ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ
ΚΥΡΙΑΚΗ 10.12.95	10-12 π.μ	ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΜΑΣΚΑΣ-ΠΑΛΑΙΟ ΔΗΜ. ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΜΑΣΚΕΣ ΑΠΟ ΑΠΛΑ ΥΛΙΚΑ
ΔΕΥΤΕΡΑ 11.12.95	8-10 μ.μ	ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΜΑΣΚΑΣ-ΠΑΛΑΙΟ ΔΗΜ. ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΓΥΦΟΓΑΖΑ-ΕΚΜΑΓΕΙΟ
ΤΡΙΤΗ 12.12.95	8-10 μ.μ	ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΜΑΣΚΑΣ-ΠΑΛΑΙΟ ΔΗΜ. ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΕΚΜΑΓΕΙΟ - ΣΚΑΡΙΦΗΜΑ
ΤΕΤΑΡΤΗ 13.12.95	8-10 μ.μ	ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΜΑΣΚΑΣ-ΠΑΛΑΙΟ ΔΗΜ. ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΠΗΛΟΣ
ΠΕΜΠΤΗ 14.12.95	8-10 μ.μ	ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΜΑΣΚΑΣ-ΠΑΛΑΙΟ ΔΗΜ. ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΠΗΛΟΣ ΚΑΙ ΚΑΛΟΥΠΙ
ΠΑΡΑΣΚ. 15.12.95	8-10 μ.μ	ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΜΑΣΚΑΣ-ΠΑΛΑΙΟ ΔΗΜ. ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΧΑΡΤΩΜΑ ΚΑΙ ΠΟΛΥΕΣΤΕΡΑΣ
ΣΑΒΒΑΤΟ 16.12.95	8-10 μ.μ	ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΜΑΣΚΑΣ-ΠΑΛΑΙΟ ΔΗΜ. ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΕΠΙΣΩΓΡΑΦΙΣΗ-PARTY
ΚΥΡΙΑΚΗ 17.12.95	10-2/5-9μ.μ	ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΜΑΚΙΓΙΑΣ-ΠΑΛΑΙΟ ΔΗΜ. ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ
ΣΑΒΒΑΤΟ 13.1.96	8-10μ.μ	ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ ΓΙΑ ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΥΣ ΚΑΡΝΑΒΑΛΙ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΛΑΙΟ ΔΗΜ. ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ Θεωρία-ιστορία της μάσκας -προβολή σλάιτς Απλές κατασκευές μάσκας με χαρτόνι-χαρτί και χαρτοκούτι
ΚΥΡΙΑΚΗ 14.1.96	11-1 μ.μ 2-4 μ.μ	ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ ΓΙΑ ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΥΣ ΚΑΡΝΑΒΑΛΙ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΛΑΙΟ ΔΗΜ. ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ Κατασκευή άρματος με απλά υλικά ΠΑΛΑΙΑ ΟΜΑΔΙΚΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ΠΟΥ ΧΑΝΟΝΤΑΙ
ΔΕΥΤΕΡΑ 15.1.96	10.30-12.30μ.μ	ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ ΚΑΡΝΑΒΑΛΙ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΛΑΙΟ ΔΗΜ. ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ Απλές κατασκευές για μάσκες με συμμετοχή 3 παιδικών σταθμών
ΤΡΙΤΗ 16.1.96	10.30-12.30μ.μ 11.30-0.30π.μ	ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ ΚΑΡΝΑΒΑΛΙ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΛΑΙΟ ΔΗΜ. ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ Απλές κατασκευές για μάσκες με συμμετοχή 3 παιδικών σταθμών ΤΕΛΕΤΗ ΕΝΑΡΞΗΣ-Κρυμμένος Θησαυρός- ΠΛ.ΓΕΩΡΓΙΟΥ
ΤΕΤΑΡΤΗ 17.1	10.30-12.30μ.μ	ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ ΚΑΡΝΑΒΑΛΙ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΛΑΙΟ ΔΗΜ. ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ Απλές κατασκευές για μάσκες με συμμετοχή 3 παιδικών σταθμών
ΠΕΜΠΤΗ 18.1	10.30-12.30μ.μ	ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ ΚΑΡΝΑΒΑΛΙ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ- Δημ. Σχολείο Κάτω Καστριτίσιου (απλές κατασκευές μάσκας- -κούκλα-πηλός)
ΠΑΡΑΣΚ. 19.1	10.30-12.30μ.μ και 8.30-10.00 μ.μ	ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ ΚΑΡΝΑΒΑΛΙ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΛΑΙΟ ΔΗΜ. ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ (Σεμινάριο στις ατομικές συμμετοχές- απλές κατασκευές μάσκας- -κούκλα-πηλός)
ΣΑΒΒΑΤΟ 20.1	8.30-10.00 μ.μ	ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ ΚΑΡΝΑΒΑΛΙ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΛΑΙΟ ΔΗΜ. ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ PARTY
ΚΥΡΙΑΚΗ 21.1	8-9 μ.μ	ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΧΑΡΤΑΕΤΟΥ ΠΑΛΑΙΟ ΔΗΜ. ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ (η φύση του χαρταετού-δυναμικές βαρυτητα, αεροδυναμική αντίσταση-άνωση- Στοιχεία μετεωρολογίας)
ΔΕΥΤΕΡΑ 22.1	7-9 μ.μ	ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΧΑΡΤΑΕΤΟΥ ΠΑΛΑΙΟ ΔΗΜ. ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ (εργαστήριο για όλες τις ηλικίες: Παραδοσιακοί Ελληνικοί χαρταετοί, προβολή διαφανειών, επίδειξη και κατασκευή του εξάκτινου αστεριού)
ΤΡΙΤΗ 23.1	7-9 μ.μ	ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΧΑΡΤΑΕΤΟΥ ΠΑΛΑΙΟ ΔΗΜ. ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ (πρωτότυποι χαρταετοί, προβολή video-χαρταετοί από Αγγλία- Γαλλία- Δανία) -εργαστήριο
ΤΕΤΑΡΤΗ 24.1	12 μεσημέρι	Συνέντευξη τύπου για το Καρναβάλι

ΤΕΤΑΡΤΗ 24.1	12 μεσημέρι 4μ.μ 7-9 μ.μ	Συνέντευξη τύπου για το Καρναβάλι 1ο ΚΟΥΙΖ-Κρυμμένος θησαυρός- Σατυρική Καρναβαλική Εφημερίδα « Ο Καλός Καρναβαλιστής» Ρ/Σ ΕΡΑ ΠΑΤΡΑΣ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΧΑΡΤΑΕΤΟΥ ΠΑΛΑΙΟ ΔΗΜ. ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ (εργαστήριο-κατασκευή σαίτας και επίδειξη άλλων πρωτοτύπων χαρταετών
ΠΕΜΠΤΗ 25.1		
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 26.1		
ΣΑΒΒΑΤΟ 27.1		
ΚΥΡΙΑΚΗ 28.1	12 μεσάνυχτα	ΘΕΑΤ. ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ «ΟΡΝΙΘΟΣΚΑΛΙΣΜΑΤΑ» του ΚΑΡΝΑΒΑΛΙΚΟΥ ΚΟΜΙΤΑΤΟΥ Δημ. Θέατρο «ΑΠΟΛΛΩΝ»
ΔΕΥΤΕΡΑ 29.1	9.30 μ.μ	ΘΕΑΤ. ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ «ΟΡΝΙΘΟΣΚΑΛΙΣΜΑΤΑ» του ΚΑΡΝΑΒΑΛΙΚΟΥ ΚΟΜΙΤΑΤΟΥ Δημ.Θέατρο «ΑΠΟΛΛΩΝ»
ΤΡΙΤΗ 30.1	9.30 μ.μ	ΘΕΑΤ. ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ «ΟΡΝΙΘΟΣΚΑΛΙΣΜΑΤΑ» του ΚΑΡΝΑΒΑΛΙΚΟΥ ΚΟΜΙΤΑΤΟΥ Δημ.Θέατρο «ΑΠΟΛΛΩΝ»
ΤΕΤΑΡΤΗ 31.1	4 μ.μ	2ο ΚΟΥΙΖ:-Κρυμμένος Θησαυρός-Ρ/Σ ΕΡΑ ΠΑΤΡΑΣ
ΠΕΜΠΤΗ 1.2		
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 2.2	3 μ.μ 7:30 μ.μ	ΧΟΡΟΣ:-Κρυμμένος Θησαυρός- ΠΛ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΦΕΓΓΑΡΙ ΕΝΑΡΚΤΗΡΙΟ ΧΟΡΟΣ ΣΤΟ HILTON ΤΩΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΠΑΤΡΙΝΩΝ
ΣΑΒΒΑΤΟ 3.2	3 μ.μ 5-7 μ.μ 7 μ.μ	ΠΑΝΤΟΜΙΜΑ:-Κρυμμένος Θησαυρός-ΠΛ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΑΡΝΑΒΑΛΙ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ -ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ-Δημ. Θέατρο «ΑΠΟΛΛΩΝ» ΚΑΡΝΑΒΑΛΙ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΕΓΚΑΙΝΙΑ ΕΚΘΕΣΗΣ(Μέγαρο Λόγου Τέχνης- Αιβ. Σώκαρη)
ΚΥΡΙΑΚΗ 4.2	11-1 μ.μ 5-7 μ.μ	ΚΑΡΝΑΒΑΛΙ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΟΔΗΛΑΤΙΚΟΣ ΑΓΩΝΑΣ- ΑΦΕΤΗΡΙΑ ΠΛ. ΤΡΙΩΝ ΝΑΥΑΡΧΩΝ ΚΑΡΝΑΒΑΛΙ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΤΡΑΓΟΥΔΙΟΥ (Δημ. Θέατρο «ΑΠΟΛΛΩΝ»)
ΔΕΥΤΕΡΑ 6.2		ΕΚΘΕΣΗ ΜΑΡΙΟΝΕΤΤΑΣ του ΚΑΡΝΑΒΑΛΙΚΟΥ ΚΟΜΙΤΑΤΟΥ Κτίριο Κρεμμύδη, Μαιζώνος -Αγ. Νικολάου Διάρκεια: 5.2 έως 25.2
ΤΡΙΤΗ 6.2	10.30 μ.μ	ΧΟΡΟΣ Ο.Κ.Π.Ε (Δημ. Θέατρο «ΑΠΟΛΛΩΝ») ΛΗΞΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΤΟΝ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟ ΓΕΛΟΙΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΤΕΤΑΡΤΗ 7.2	4 μ.μ 7.30 μ.μ 9 μ.μ	3ο ΚΟΥΙΖ:- Κρυμμένος Θησαυρός-Ρ/Σ ΕΡΑ ΠΑΤΡΑΣ ΦΕΓΓΑΡΙΑ -ΤΑΡΑΜΠΟΥΡΑ 1ο ΜΠΟΥΡΜΠΟΥΛΙ:(Δημ. Θέατρο «ΑΠΟΛΛΩΝ»)
ΠΕΜΠΤΗ 8.2	12 μεσημέρι 7:30 μ.μ 9 μ.μ	ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΤΥΠΟΥ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ ΦΕΓΓΑΡΙΑ -ΠΛ. ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ 2ο ΜΠΟΥΡΜΠΟΥΛΙ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 9.2	3 μ.μ 7:30 μ.μ 9 μ.μ	ΘΕΑΤΡΙΚΟ ΠΕΝΤΑΛΕΠΤΟ:-Κρυμμένος Θησαυρός- ΠΛ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΦΕΓΓΑΡΙΑ- ΑΜΠΕΛΟΚΗΠΟΙ 3ο ΜΠΟΥΡΜΠΟΥΛΙ
ΣΑΒΒΑΤΟ 10.2	11-2μ.μ 3μ.μ 8.30 μ.μ	ΚΑΡΝΑΒΑΛΙ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΟΥΚΛΑΣ ΚΑΣΤΡΟ ΠΑΤΡΑΣ ΜΙΚΤΟ ΘΕΑΜΑ: -Κρυμμένος Θησαυρός-ΠΛ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ 2η ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΛΟΙΟΓΡΑΦΙΑΣ 10-25ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ '96 Κεντρικός Σταθμός ΟΣΕ 10π.μ-2 μ.μ ΚΑΙ 6 μ.μ -10 μ.μ ΥΠΟ ΤΗΝ ΑΙΓΙΔΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΠΑΤΡΩΝ 4ο ΜΠΟΥΡΜΠΟΥΛΙ

		ΛΗΞΗ ΔΗΛΩΣΕΩΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΤΟ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟ ΒΙΤΡΙΝΑΣ	
ΚΥΡΙΑΚΗ	11.2	11:30 π.μ. 9 μ.μ	ΚΑΡΝ. ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΡΕΛΑΣΗ και ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ΠΛ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ 5ο ΜΠΟΥΡΜΠΟΥΛΙ
ΔΕΥΤΕΡΑ	12.2	4-6μ.μ 7:30 μ.μ 10.30 μ.μ	ΦΤΙΑΞΤΕ ΤΗ ΜΑΣΚΑ ΣΑΣ -Κρυμμένος θησαυρός- ΑΓ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ πεζόδρομος ΦΕΓΓΑΡΙΑ -ΖΑΒΛΑΝΙ ΧΟΡΟΣ ΜΑΣΚΑΣ ΚΑΡΝ.ΚΟΜΙΤΑΤΟΥ: (Δημ. Θέατρο «ΑΠΟΛΛΩΝ»)
ΤΡΙΤΗ	13.2	9 μ.μ	6ο ΜΠΟΥΡΜΠΟΥΛΙ
ΤΕΤΑΡΤΗ	14.2	4 μ.μ 7:30 μ.μ 8 μ.μ 9 μ.μ	4ο ΚΟΥΙΖ-Κρυμμένος Θησαυρός-Ρ/Σ ΕΡΑ ΠΑΤΡΑΣ ΦΕΓΓΑΡΙΑ -ΠΛ. ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΕΓΚΑΙΝΙΑ ΕΚΘΕΣΗΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΓΕΛΟΙΟΓΡΑΦΑΣ(Μέγαρο Λόγου κα Τέχνης- αίθουσα Σώκαρη) μέχρι 21-2-96 7ο ΜΠΟΥΡΜΠΟΥΛΙ
ΠΕΜΠΤΗ	15.2	7 μ.μ 10:30 μ.μ	ΤΣΙΚΝΟΠΕΜΠΤΗ-ΓΑΝΝΟΥΛΑ ΚΟΥΛΟΥΡΟΥ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΒΙΤΡΙΝΩΝ ΧΟΡΟΣ ΠΑΝΑΧΑΪΚΗΣ: Δημ. Θέατρο «ΑΠΟΛΛΩΝ»
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ	16.2	5 μ.μ 8-9 μ.μ 10.30 μ.μ	ΦΕΡΤΕ ΤΗ ΣΤΟΛΗ ΣΑΣ ΣΕ ΠΛΑΓΓΟΝΕΣ -Κρυμμένος Θησαυρός-ΠΛ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ 8 ΑΠΟ ΤΑ ΚΑΛΥΤΕΡΑ ΖΕΥΓΑΡΙΑ ΧΟΡΟΥ ΣΕ ΕΠΙΔΕΙΞΗ ΧΟΡΩΝ LАTIN ,AMERICAN,STANDARD -ΠΛ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΧΟΡΟΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ : Δημ. Θέατρο «ΑΠΟΛΛΩΝ»
ΣΑΒΒΑΤΟ	17.2	11-1μ.μ. 5-7 μ.μ 7.30 μ.μ 9 μ.μ	ΝΤΥΘΕΙΤΕ ΜΑΚΙΓΙΑΡΙΣΤΕΙΤΕ -Κρυμμένος Θησαυρός- ΠΛ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΕΙΔΩΜΑΤΑ: -Κρυμμένος Θησαυρός- ΑΠΟΨΕ ΓΑΛΑΚΤΟΜΠΟΥΡΙΖΟΥΜΕ-ΠΛ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ 8ο ΜΠΟΥΡΜΠΟΥΛΙ
ΚΥΡΙΑΚΗ	18.2	11-1μ.μ 4-5μ.μ 9μ.μ	ΖΩΓΡΑΦΕΙΣΤΕ-Κρυμμένος θησαυρός-ΑΓ.ΝΙΚΟΛΑΟΥ πεζόδρομος Ο ΧΟΡΟΣ , Ο ΒΩΒΟΣ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΚΑΡΝΑΒΑΛΙ Χορευτική παράσταση από την ομάδα χορού «ΠΑΡΟΥΣΙΑ» της ΤΑΤΙΑΝΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΥ- Δημ. Θέατρο «ΑΠΟΛΛΩΝ» 9ο ΜΠΟΥΡΜΠΟΥΛΙ
ΔΕΥΤΕΡΑ	19.2	7-8 μ.μ 8 μ.μ 10:30	Ο ΧΟΡΟΣ , Ο ΒΩΒΟΣ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΚΑΡΝΑΒΑΛΙ Χορευτική παράσταση από την ομάδα χορού «ΠΑΡΟΥΣΙΑ» της ΤΑΤΙΑΝΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΥ- Δημ. Θέατρο «ΑΠΟΛΛΩΝ» ΒΡΑΒΕΥΣΗ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΒΙΤΡΙΝΑΣ-αιθ. Εμπορικού Συλλόγου(ΠΛ.ΓΕΩΡΓΙΟΥ) ΧΟΡΟΣ ROTARY INTERNATIONAL: -Δημ. Θέατρο «ΑΠΟΛΛΩΝ»
ΤΡΙΤΗ	20.2	9 μ.μ	10ο ΜΠΟΥΡΜΠΟΥΛΙ
ΤΕΤΑΡΤΗ	21.2	3 μ.μ 8 μ.μ 9 μ.μ	ΦΑΣΗ ΠΛΑΤΕΙΑΣ-Κρυμμένος Θησαυρός- ΠΛ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΒΡΑΒΕΥΣΗ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΓΕΛΟΙΟΓΡΑΦΙΑΣ 11ο ΜΠΟΥΡΜΠΟΥΛΙ
ΠΕΜΠΤΗ	22.2	4 μ.μ 7:30 μ.μ 9 μ.μ	5ο ΡΑΔΙΟ ΚΟΥΙΖ-Κρυμμένος Θησαυρός-Ρ/Σ ΕΡΑ ΠΑΤΡΑΣ ΦΕΓΓΑΡΙΑ ΛΗΞΗΣ 12ο ΜΠΟΥΡΜΠΟΥΛΙ
ΠΑΡΑΣΚ.	23.2	4 μ.μ	Απόρρητα θέματα Δημάρχου- Προέδρου Πολ. Τομέα-Καρν. Επιτροπής και Χορηγών - Κρυμμένος Θησαυρός-Ρ/Σ ΕΡΑ ΠΑΤΡΑΣ

	6-8 μ.μ 10.30μ.μ	ΤΑ ΚΑΛΥΤΕΡΑ ΜΑΣ: -Κρυμμένος Θησαυρός-ΠΛ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΧΟΡΟΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΗΓΗΤΙΚΗΣ «ΜΑΥΡΟ ΝΤΟΜΝΟ»(Δημ. Θέατρο «ΑΠΟΛΛΩΝ»)
ΣΑΒΒΑΤΟ 24.2	11 π.μ	ΣΟΚΟΛΑΤΟΠΟΛΕΜΟΣ ΣΤΙΣ ΓΕΙΤΟΝΙΕΣ από τον Σύλλογο των εν Αθήναις Πατρινών ΝΥΧΤΕΡΙΝΗ ΠΟΔΑΡΑΤΗ
	9 μ.μ	13ο ΜΠΟΥΡΜΠΟΥΛΙ
ΚΥΡΙΑΚΗ 25.2	8-9 π.μ	ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΣΑΚΟΥΛΑΣ-Κρυμμένος Θησαυρός- ΜΕΓΑΛΗ ΠΑΡΕΛΑΣΗ ΤΕΛΕΤΗ ΛΗΞΗΣ
	10.30 μ.μ	ΧΟΡΟΣ ΑΝΤΙΣΦΑΙΡΙΣΗΣ(Δημ. Θέατρο «ΑΠΟΛΛΩΝ»)
ΚΑΘΑΡΑ ΔΕΥΤΕΡΑ 26.2	8:30 π.μ- 1.30μ.μ	ΧΑΡΤΑΕΤΟΣ: (ραντάρ Διάκου)
	7 μ.μ	ΑΠΟΝΟΜΗ ΒΡΑΒΕΙΩΝ

Στο Πρόγραμμα πιθανόν να υπάρξουν αλλαγές

ΔΗΜΟΣ ΠΑΤΡΙΩΝ

ΠΑΤΡΙΝΟ ΚΑΡΝΑΒΑΛΙ '96

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

ΠΑΤΡΙΝΟ ΚΑΡΝΑΒΑΛΙ 1996

ΚΑΡΝΑΒΑΛΙ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ - ΠΟΔΗΛΑΤΙΚΟΣ ΑΓΩΝΑΣ

ΚΥΡΙΑΚΗ 4/2/1996

ΜΕΓΑΛΟΣ ΠΟΔΗΛΑΤΙΚΟΣ ΑΓΩΝΑΣ 11.00 - 1.00 μ.μ.

Σ' αυτόν παίρνουν μέρος παιδιά ηλικίας 8-13 ετών. Αφετηρία στο επάνω μέρος της πλατείας Τριών Ναυάρχων (Κάτω από τις σκάλες προς τη δεξιά πλευρά της οδού) - Τερματισμός στην Πλατεία Γεωργίου (μπροστά από το Δημοτικό Θέατρο).

ΜΙΚΡΟΣ ΠΟΔΗΛΑΤΙΚΟΣ ΑΓΩΝΑΣ 1.00 - 2.00 μ.μ.

Συμμετέχουν παιδιά ηλικίας 5-8 ετών. Αφετηρία στο Κάτω μέρος της Πλατείας Γεωργίου, Τερματισμός μπροστά από το Δημοτικό Θέατρο - Πλ. Γεωργίου.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ ΚΑΡΝΑΒΑΛΙ ΜΙΚΡΩΝ - 96

ΜΙΝΑΡΙΟ ΜΑΣΚΑΣ : 13-20 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ — ΚΤΙΡΙΟ ΔΕΠΑΠ

ΣΑΒΒΑΤΟ 13/1 20.30 - 22.00 Θεωρία μάσκας , προβολή

σλάιτς, απλές κατασκευές
μάσκας από μπαλόνι ,χαρτί , χαρτόκουτο και
πηλό καθώς και γυψόγαζα

ΚΥΡΙΑΚΗ 14/1 11.00-13.00 Κατασκευή Κούκλας από χαρτόνι ,
σύρμα.
Κατασκευή απλών μουσικών οργάνων.

14.00 - 16.00 Παίζουμε και μαθαίνουμε τα παλιά
ομαδικά παιχνίδια . Μαντήλι , λουρί της Μάννας,
αμπάριζα, μαργαρίτα κ.α.

ΔΕΥΤΕΡΑ 15/1 10.30 - 12.30 ΤΙΒΟΛΙ - Καραμελένιο Σπίτι -
παιδιά με ειδικές ανάγκες

ΤΡΙΤΗ 16/1 10.30 - 12.30 Μικρό Καράβι , Αερόστατο ,
Πινόκιο

ΤΕΤΑΡΤΗ 17/1 10.30 - 12.30 Ροζ Μπαλόνι , Ρόδι , Μέρμηνα

ΠΕΜΠΤΗ 18/1 10.30 - 12.30 Σταθοπουλου - Δημοτικό Σχολείο
Κάτω Καστριτσίου

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 19/1 20.30 - 22.00 Οι ατομικές συμμετοχές
παρακολουθούν το Σεμινάριο.

ΣΑΒΒΑΤΟ 20/1 20.30 - 22.00 ΠΑΡΤΥ ΜΙΚΡΩΝ
ΚΑΡΝΑΒΑΛΙΣΤΩΝ

ΣΑΒΒΑΤΟ 03/2 17.00 - 18.00 Θεατρική παράσταση
Θέατρο ΑΠΟΛΛΩΝ

19.00 - 21.00 Έκθεση έργων Μικρών
Καρναβαλιστών Μ.Λ.Τ.

ΚΥΡΙΑΚΗ 04/2 Ποδηλατικός Αγώνας
11.00 - 13.00 Μεγάλος Ποδηλατικός
13.00 - 14.00 Μικρός Ποδηλατικός

17.00 - 19.00 Φεστιβάλ Τραγουδιού
Θέατρο <ΑΠΟΛΛΩΝ>

ΣΑΒΒΑΤΟ 10/2 11.00 - 14.00 Κατασκευή κούκλας μάσκας,
παίξιμο παλαιών παιχνιδιών στο Κάστρο.

ΚΥΡΙΑΚΗ 11/2 12.00 - 17.30 ΜΕΓΑΛΗ ΠΑΡΕΛΑΣΗ
ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ
ΘΕΜΑ ΠΑΡΕΛΑΣΗΣ: Ο ΜΕΡΜΗΓΚΑΣ
ΚΑΙ Ο ΤΖΙΤΖΙΚΑΣ.

ΑΦΕΤΗΡΙΑ - Γούναρη και Σισσίνη - Τέρμα
Πλατεία Γεωργίου

ΑΝΗΣΥΧΟΥΜΕ ΓΕΛΟΙΟΓΡΑΦΟΥΜΕ ΑΙΣΙΟΔΟΕΟΥΜΕ

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΓΕΛΟΙΟΓΡΑΦΙΑΣ

ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

1. «ΚΑΡΝΑΒΑΛΙ»
2. «Η ΠΟΛΗ ΜΑΣ ΣΗΜΕΡΑ»

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΓΕΛΟΙΟΓΡΑΦΙΩΝ

- A. ΜΙΑ ΓΕΛΟΙΟΓΡΑΦΙΑ ΜΕ ΛΟΓΙΑ Ή ΧΩΡΙΣ ΛΟΓΙΑ.
- B. ΣΕΙΡΑ ΓΕΛΟΙΟΓΡΑΦΙΩΝ - ΚΟΜΙΚΣ

ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ

Κάθε γελοιογραφία θα παραδίδεται στο Πνευματικό Καλλιτεχνικό Κέντρο του Δήμου Πατρέων (Οδός Κορύλλων, Άνω Πόλη 262 25 Πάτρα) σε διαστάσεις χαρτιού A4 . Ο τρόπος και τα υλικά σχεδιασμού είναι ελεύθερα.

ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΝ ΟΛΕΣ ΟΙ ΗΛΙΚΙΕΣ

Όλοι οι συμμετέχοντες θα πάρουν «αναμνηστικό Δίπλωμα» και θα γίνει βράβευση κατά ηλικιακές ομάδες [Νηπιαγωγείο (έως 6), Α - Β - Γ Δημοτικού (7 - 9), Δ - Ε - ΣΤ Δημοτικού (10 - 12), Γυμνάσιο (13 - 15), Λύκειο (16 - 18), 19 και άνω].

Στους βραβευθέντες θα δοθούν συμβολικά δώρα.

Πίσω από κάθε έργο θα αναφέρετε ονοματεπώνυμο, ηλικία, διεύθυνση, τηλέφωνο, θεματική ενότητα, κατηγορία, σχολείο (για τους μαθητές).

Η παράδοση των έργων πρέπει να γίνει το αργότερο μέχρι **6 - 2 - 1996**.

Όλα τα έργα θα εκτεθούν από 14 έως 21 - 2 - 1996 και η βράβευση θα γίνει στις 21 - 2 - 1996.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟ
ΚΕΝΤΡΟ
ΔΗΜΟΥ ΠΑΤΡΕΩΝ
ΟΔΟΣ ΚΟΡΥΛΛΩΝ, ΑΝΩ ΠΟΛΗ
262 25 ΠΑΤΡΑ
☎.: 226 063 - 276 540.

Παράρτημα IV

Δημοσιεύματα διάφορα

Ψ Η Φ Ι Σ Μ Α

Τό Δ. Σ. τοῦ Σ. Κληρικῶν τῆς Ἱ. Μ. Πατρῶν συνελθόν σήμερον 12ην Φεβρουαρίου κατόπιν μακρᾶς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ θέματος τοῦ καρναβάλου, πρὸς ἐνημέρωσιν τῶν πιστῶν καὶ ἀφύπνισιν ἀπάντων, μοφώνως διαπιστώνει καὶ καταγγέλλει κατὰ συνείδησιν τὰ κάτωθι:

1) Τὸν εἰδωλολατρικὸν καὶ δαιμονικὸν ὄρκον τοῦ καρναβάλου πού δίδεται τὰ μεσάνυκτα ξημερώνοντας τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου εἰς τὴν Πλατείαν Γεωργίου, καρδιά τῆς Πόλεως μας.

2) Οἱ καρναβαλικές ἐκδηλώσεις δίδουν τὸ σύνθημα γιὰ μιὰ ἐντονωτέρα <<βδελυκτὴ σαρκολατρεία>> καὶ <<δαιμονικὴν χαρὰν>> γιὰ κάποιους, πού εὐρίσκονται ἐν πνευματικῇ ἐνδείᾳ, εἰς τὴν ὁποίαν <<ὅλα πιτρέπονται>> ἀκόμη καὶ ἡ φρικτὴ καὶ ἀναιδὴς διακωμώδησις τῶν Ἱερῶν καὶ Θεῶν.

3) Οὐσιαστικά ἢ μεγίστη πλειοψηφία τῶν κατοίκων δέν ὠφελεῖται, οὔτε πολιτιστικά, οὔτε οἰκονομικά, οὔτε ψυχαγωγικά. Ἐξαιρέσιν ἀποτελοῦν κάποια μεμονωμένα ἄτομα, πού κερδίζουν κάποια χρήματα.

4) Οἱ καρναβαλικές, βακχικές εἰδωλολατρικῆς ἠθικῆς ἐκδηλώσεις ὑποβαθμίζουν τὴν πνευματικὴν ἀξίαν τοῦ <<καλοῦ καγαθοῦ>> τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων καὶ τὰ <<Ἑλληνοχριστιανικά ἰδεώδη>> τὴν ἀξίαν τοῦ ἁγίου, τοῦ δικαίου, τοῦ ἥρωικοῦ, τοῦ Ἁγίου ἀξίαν πού ζωντανεύουν τοὺς νέους καὶ διατηροῦν τὰ Ἕθνη.

5) Ὅλοι οἱ ἡγέτες πού συμμετέχουν φέρουν ἀκεραίαν τὴν εὐθύνην, διὰ τὸν ἐκφυλισμὸν τοῦ λαοῦ, καὶ διατέρωσ τῆς νεολαίας, ὅλοι μαζί καὶ ὁ καθένας χωριστὰ. Ἀλλὰ καὶ ὅσοι δέ διαμαρτύρονται νομίμως καὶ ἀνοικτῶς, ὅπως ὀφείλου.

6) Ἐμεῖς οἱ Κληρικοί, οἱ θεολόγοι καθηγηταί, τὰ διάφορα θρησκευτικά, Ἱεραποστολικά καὶ φιλανθρωπικά ἰδρύματα, ἔχομε βαρυτάτην εὐθύνην. Χρειάζεται ἐργασία εἰς βάθος, συστηματικὴ, συντονισμένη καὶ μέ ἐγάλη προοπτικὴ διὰ τὴν σταδιακὴν ἐξάλειψιν τοῦ μιάσματος τῆς Πόλεως μας, τοῦ δαιμονικοῦ, εἰδωλολατρικοῦ καὶ παγανιστικοῦ καρναβάλου.

Χρειάζεται πλήρης κατανόησις τῶν αἰτιῶν τοῦ εἰδωλολατρικοῦ αὐτοῦ φαινομένου, ὥστε νὰ δοθῇ ἡ κατάλληλος διέξοδος τοῦ δυναμισμοῦ τοῦ λαοῦ - καὶ ἰδιαιτέρως τῆς νεολαίας μας - μέ διαφόρους οὐσιαστικῶς ψυχαγωγικὰς καὶ πολιτιστικὰς ἐκδηλώσεις, ὥστε νὰ ἐκτονῶνται οἱ ἄνθρωποι χωρὶς νὰ ἀλλοιωθῶνται. Ἀλλοίμονον ἐάν ἐνταχθῇ εἰς τὰ πλαίσια τοῦ καρναβαλομπουρμπουλισμοῦ ἡ ζωτικότης καὶ ἡ ἰνθῆσις τῆς πόλεως μας.

7) Εὐθύνη ὑπάρχει καὶ εἰς τὴν πλέον ἀπλὴν χριστιανικὴν ψυχὴν, πού δέν ἀντιδρᾷ μέ κάθε νόμιμο ῥόπο.

8) Εὐθύνη ὑπάρχει καὶ εἰς τὰ μέσα ἐνημερώσεως οἰασδήποτε μορφῆς, τὰ ὁποῖα - εἰς τὸν βωμόν ποίων ἱεραγε σκοπῶν - ὑποβαθμίζουν μέ τὸν τρόπον τῶν τὸ πνευματικὸν ἐπίπεδον καὶ συντελοῦν, ὥστε νὰ μεταβάλλεται ὁ λαὸς εἰς ἀγέλην ὑπακούουσαν τὴν Κίρκην, πού χοιροποιεῖ.

9) Καλοῦμε τοὺς οἰουσδήποτε ἐκπροσώπους τῶν ἐπισήμων φορέων τοῦ καρναβαλομπουρμπουλισμοῦ εἰς δημόσιον διάλογον διὰ τὴν ἀλήθειαν αὐτῆς.

Τίποτε - ἐπὶ τέλος - δέν τοὺς προβληματίζει; Οὔτε ὁ κίνδυνος πολέμου; Οὔτε ἡ γελοιοποίησις τῶν ἐξιδῶν; Οὔτε ἡ ἀνθηκότης; Οὔτε ὁ ἐκμαυλισμὸς τῶν ἀθῶων ἀγῶν νέων; Οὔτε ὁ διασυρμὸς τῆς ἀνθρωπίνης προσωπικότητος; Οὔτε ὁ ὁρατὸς κίνδυνος τῶν φονικῶν ναρκωτικῶν; Οὔτε ὅτι ἡ Πάτρα μας καταπνῆ ὅπως καταπνῆ; Οὔτε... τίποτε; Ἄς ἀφήσωμε τὸν οἰκονομικὸν τομέα. Πῶς συμβιβάζονται λιτότης καὶ σπατάλη; Αὐτὰ μποροῦν νὰ τὰ ἐξηγήσουν μόνον οἱ διοργανώνοντες τὸ Πατρὶνὸν Καρναβάλι. Καὶ μιὰ ἐρώτησις: Χωρὶς SEX καὶ ἀλκοὸλ ὑπάρχει ἴκνος Καρναβαλιῦ; Ἀλήθεια ὅλα αὐτὰ τὰ εἶπατε στὰ ἀθῶα καὶ ἀπονήρευτα νεῖατα, ἔτσι ὡμὰ ὅπως γίνονται; Ἐπιτέλους οὔτε τὸν Θεὸν φοβοῦμεθα, οὔτε τοὺς ἀνθρώπους ἐντρεπόμεθα;

10) Προτείνομεν εἰς τὸν Δῆμον Πατρῶν νὰ ἐκδώσῃ κοινὸν ἐντυπον τὸ ὁποῖον νὰ ἔχη ὅλην τὴν ἀλάττητον διδασκαλίαν τῆς Ἁγίας Ἐκκλησίας ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τὴν γνώμην τῶν καρναβαλιστῶν περὶ καρναβαλομπουρμπουλισμοῦ. Ἡ Ἁγία Ἐκκλησία ρητῶς καὶ ἐπισήμως καταδικάζει τὸν καρναβαλομπουρμπουλισμὸν.

11) Εἶμεθα σχεδόν ὅλοι βαπτισμένοι Ὀρθόδοξοι χριστιανοί καὶ πολλοί πού συμμετέχουν εἰς τὴν καρναβαλικὴν ἐκδηλώσειν θὰ ἔλθουν σὲ λίγες ἡμέρας καὶ σὲ Χριστιανικὰς λατρευτικὰς ἐκδηλώσεις. Ὅμως πρέπει νὰ γνωρίζωμε ὅτι ὁ <<Θεὸς οὐ μυκτηρίζεται>> καὶ ὅτι <<φοβερόν τὸ ἐμπεσεῖν εἰς χεῖρας Θεοῦ ζῶντος>>. Μέ ἄλλα λόγια: Ὁ Θεὸς εἶναι πλήρης ἀγάπης ἀλλὰ λέγει καὶ τὸ <<ὡ γενεὰ ἄπιστος καὶ διεστραμμένη... ἕως πότε ἀνέξομαι ὑμῶν>>;

Τὸ παρὸν νὰ δημοσιευθῇ εἰς τὸν ἡμερήσιον τύπον καὶ νὰ σταλῇ ὅπου δεῖ.

Ὁ Πρόεδρος
π. Π. Μεντζᾶς

Ὁ Γραμματεὺς
π. Κων. Κανελ. Φερτάκης

Ο ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ ΛΕΕΙ ΜΕ ΑΓΑΠΗ

ΨΑΛΜΟΣ Α΄. 1

ΜΑΚΑΡΙΟΣ άνήρ, ὅς οὐκ ἐπορεύθη ἐν βουλῇ ἀσεβῶν καὶ ἐν ὁδῷ ἀμαρτωλῶν οὐκ ἔστη καὶ ἐπὶ καθέδρα λοιμῶν οὐκ ἐκάθισεν.

2 ἀλλ' ἦ ἐν τῷ νόμῳ Κυρίου τὸ θέλημα αὐτοῦ, καὶ ἐν τῷ νόμῳ αὐτοῦ μελετήσῃ ἡμέρας καὶ νυκτός.

3 καὶ ἔσται ὡς τὸ ξύλον τὸ πεφυτευμένον παρὰ τὰς διεξόδους τῶν ὑδάτων, ὃ τὸν καρπὸν αὐτοῦ δώσει ἐν καιρῷ αὐτοῦ καὶ τὸ φύλλον αὐτοῦ οὐκ ἀπορρησεται· καὶ πάντα, ὅσα ἂν ποιῇ, κατευοδωθήσεται.

4 Οὐχ οὕτως οἱ ἀσεβεῖς, οὐχ οὕτως, ἀλλ' ἦ ὡσεὶ χνοῦς, ὃν ἐκρίπτει ὁ ἄνεμος ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς.

5 διὰ τοῦτο οὐκ ἀναστήσονται ἀσεβεῖς ἐν κρίσει, οὐδὲ ἀμαρτωλοὶ ἐν βουλῇ δικαίων·

6 ὅτι γινώσκει Κύριος ὁδὸν δικαίων, καὶ ὁδὸς ἀσεβῶν ἀπολείται.

Τρισευτυχημένος καὶ εὐλογημένος ἀπὸ τὸν Θεὸν εἶναι ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος, ποῦ δὲν ἐπορεύθη ποτὲ δρόμον σύμφωνα μὲ τὰς σκέψεις καὶ τὰ θελήματα τῶν ἀσεβῶν ἀνθρώπων καὶ οὔτε πρὸς στιγμήν δὲν ἐστάθη ἐκεῖ, ὅπου διέρχονται οἱ ἀμαρτωλοὶ, οὔτε ἐκάθισε νὰ λάβῃ μέρος εἰς συναναστροφὰς ἀνθρώπων, ποῦ εἶναι διεφθαρμένοι καὶ διαφθείρουν τὴν κοινωσίαν. 2 Ἀλλ' ἐξ ἀντιθέτου μὲ ὅλην τὴν καρδίαν ἔχει δώσει τὴν θέλησίν του καὶ τὴν σκέψιν του εἰς τὸν νόμον τοῦ Κυρίου καὶ τὸν Νόμον αὐτὸν θὰ μελετᾷ ἡμέραν καὶ νύκτα. 3 Αὐτὸς θὰ ὁμοιάζῃ μὲ τὸ δένδρον ποῦ εἶναι φυτευμένον εἰς τὰ πλούσια τρεχούμενα νερά καὶ τὸ ὅποιον θὰ ἀποδώσῃ τοὺς ὠρίμους καρπούς του εἰς τὸν κατάλληλον καιρὸν, τὰ δὲ φύλλα του ποτὲ δὲν θὰ πέσουν. Ἔτσι καὶ ὁ ἄνθρωπος ὁ ἀφωσιωμένος εἰς τὸν νόμον τοῦ Θεοῦ. Ὅλα τὰ ἔργα, ποῦ θὰ ἐπιχειρῇ, θὰ ἔχουν μὲ τὴν εὐλογίαν τοῦ Θεοῦ αἰσίον πέρασ.

4 Δὲν θὰ συμβαίη ὅμως τὸ ἴδιον καὶ μὲ τοὺς ἀσεβεῖς, ὅχι ἀλλὰ αὐτοὶ θὰ ὁμοιάζουν σὰν τὸ χνούδι, τὸ ὅποιον παρασύρει ὁ ἄνεμος καὶ τὸ ἐξαφανίζει ἀπὸ τὸ πρόσωπον τῆς γῆς, ἀπὸ τὰ μάτια τῶν ἀνθρώπων. 5 Διὰ τοῦτο, ἠθικῶς ἀδύνατοι καὶ ἀτολμοὶ, οἱ ἀσεβεῖς δὲν θὰ ἔχουν τὸ σθένος νὰ σταθοῦν ὀρθοὶ ἐνώπιον τοῦ Κυρίου κατὰ τὴν μέλλουσαν κρίσιν. Οὔτε καὶ οἱ ἀμαρτωλοὶ θὰ τολμήσουν, νὰ παρουσιαθοῦν εἰς τὴν σύναξιν τῶν δικαίων. 6 Διότι ὁ Κύριος γνωρίζει τὸν δρόμον, τὴν συμπεριφορὰν καὶ τὰ ἔργα τῶν δικαίων καὶ τοὺς προστατεύει, ἐνῶ οἱ ἀσεβεῖς ἐγκαταλείπονται ἀπὸ τὸν Θεόν, καταλήγουσιν εἰς τὴν ἀπώλειαν τὰ ἔργα των καὶ αὐτοὶ οἱ ἴδιοι.

(6) Ἰν. σ' 14, 2 Τμ. ε' 19.

Και τώρα εσύ σκέψου, αν θέλεις :

1. Τί σχέση έχουν ὅσα διάβασες με σένα ;
2. Τί σχέση έχουν ὅσα διάβασες με το Καρναβάλι ;
3. Τί σχέση έχεις εσύ με το Καρναβάλι ;

Εργα 37 γελοιογράφων έως τις 25 Φεβρουαρίου

ΠΑΡΑΠΛΕΥΡΩΣ ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ ΟΣΕ

Εργα 37 γνωστών γελοιογράφων, πλαισιώνουν την “2η Έκθεση Γελοιογραφίας” που εγκαινιάστηκε προχθές Σάββατο το βράδυ και στεγάζεται στον Κεντρικό Σταθμό του ΟΣΕ.

Συγκεκριμένα, τέσσερα παλιά ξύλινα βαγόνια του ειδικά διακοσμημένα, φιλοξενούν την εφετεινή αυτή έκθεση που βασίστηκε σε μια ιδέα της Ντούλης Νικολοπούλου - Δημητροπούλου και για την διοργάνωσή της εργάστηκε ομάδα αποτελούμενη από τους, Βίκυ Ζουμή - Σταύρου, Ντούλη Νικολοπούλου - Δημητροπούλου, Κώστα Καραγιάννη, Σπύρο Σινιγάλια, Πόλα Παναγιωτοπούλου, Γιώργο Φαφούτη, Μαίρη Σταϊνοπούλου, Νότα Καταγά, Γιούλια Πέττα και το οργανωτικό βάρος έφερε το Πατρινό διαφημιστικό γραφείο “ΕΚVASIS”.

Η “2η Έκθεση Γελοιογραφίας” τελεί υπό την αιγίδα του Δήμου Πατρέων, ενώ αποφασιστική ήταν η συνδρομή του ΟΣΕ και του Λιμενικού Ταμείου Πατρών.

Παίρνουν μέρος σ' αυτή με έργα τους οι, Αρχέλαος, Βας, Βλάχος, Γανώση, Γήσης, Γκιόκας, Γρηγοριάδης, Δερμετζόγλου, Καλαμαράς, Καρένος, Καρυστιάνη, Κουντούρης, Κουφογιώργος, Κυρ, Λογο, Μακρής, Μαραγκός, Μαρουλάκης, Μητρόπουλος, Ορνεράκης, Παπαγεωργίου, Πάσσαρης, Παυλίδης, Πετρουλάκης, Σκουλάς, Solour, Στάθης, Σχοινά, Τενεκετζίδης, Τζαννάτος, Τολιάδης, Χερουβειμ, Χριστοδούλου, Ανυφαντής, Βούλγαρης, Dranis, Τζελάτης.

Στα πλαίσια της έκθεσης αυτής κυκλοφόρησε έκδοση ειδικού πολυτελούς άλμπουμ με γελοιογραφίες και εκτός εμπορίου ειδικό αναμνηστικό κρασί με ετικέτες σχεδιασμένες ειδικά από το Γήση Παπαγεωργίου, προσφορά της οινοποιητικής εταιρείας “ΚΥΜΟΘΟΗ”.

Η κ. Ντούλη
Νικολοπούλου-
Δημητροπούλου,
από τους
βασικούς
συντελεστές
της φετινής
διοργανώσης

Καρναβαλικά ειδώματα

Την πρώτη τους συνάντηση - εκεί που το καρναβαλικό κάλεσμα αποκτά σάρκα και οστά - θα έχουν στις 6.00 το απόγευμα του ερχόμενου Σαββάτου ο Βασιλιάς Καρναβαλός και η βασίλισσα των "ονείρων" του.

Στην ιδιαίτερη και συνάμα μοναδική αυτή συνέντευξη των Έρσοτων του Καρναβαλικού ονείρου τα σύμβολα του κεφιοῦ και του ξεφαντώματος του Πατρινού Καρναβαλιού, θα έχουν τις ευχές δεκάδων γαμπρών και νυφών οι οποίοι το βράδυ του Σαββάτου θα τους συνοδεύουν στην διάρκεια του διάβα τους στους δρόμους της Αχαϊκής Πρωτεύουσας.

Τα γνωστά μας πλέον "Ειδώματα" θα συνοδευτούν από το απαραίτητο γαλακτομπούρικο έθιμο που αναβιώνει για τρίτη κατά σειρά χρονιά στα πλαίσια του Πατρινού Καρναβαλιού. Με πρόθεση την καλύτερη δυνατή οργάνωση της εκδήλωσης, τα πληρώματα που έχουν μονό αριθμό καλούνται να συγκεντρωθούν στις 5.30 το απόγευμα του Σαββάτου στην Πλατεία Πυρ-

σβεστείου και θα πρέπει να έχουν υποχρεωτικά από μια νύφη που θα συνοδεύεται από το σόι της.

Τα πληρώματα με ζυγό αριθμό πρέπει να συγκεντρωθούν στις 5.30 το απόγευμα στην διασταύρωση

των οδών Παπαφλέσσα και Κορίνθου (επί της Παπαφλέσσα) και πρέπει υποχρεωτικά να έχουν από ένα γαμπρό ο οποίος επίσης θα συνοδεύεται από το σόι του.

Στα σημεία συγκέντρωσης θα υπάρχει από ένα μουσικό φεγγάρι όπου θα νυφών η νύφη και ο γαμπρός αντίστοιχα. Στις 5.45 τα πληρώματα θα ξεκινήσουν από τα σημεία συγκέντρωσης τους για την Πλατεία Γεωργίου.

Πριν την αναχώρηση θα παραδοθεί στους υπεύθυνους της Καρναβαλικής Επιτροπής το καρτελάκι το οποίο θα έχουν παραλάβει οι εκπρόσωποι των πληρωμάτων από το Καρναβαλικό γραφείο αύριο Πέμπτη και μεθαύριο Παρασκευή από τις 12.00 μέχρι τις 14.00 και από τις 18.00 έως τις 20.00.

Οι δέκα καλύτερες νύφες και γαμπροί θα ανακοινωθούν από την Κριτική Επιτροπή το βράδυ του Σαββάτου στην Πλατεία Γεωργίου.

Διαγωνισμός γελοιογραφίας από το Πνευματικό Κέντρο

Την δική του τροχιά πραγμάτωσης μέσα στο Καρναβάλι της Πάτρας ακολουθεί πλέον ο διαγωνισμός γελοιογραφίας με θεματικές ενότητες το καρναβάλι και την πόλη μας σήμερα.

Με οδηγό την ρήση που θέλει μια φωτογραφία να αξίζει όσο χίλιες λέξεις, αλλά το αντίθετο να μην αποκλείει την ύπαρξη ουσίας ο διαγωνισμός περιλαμβάνει δύο κατηγορίες γελοιογραφιών. Αυτή που θέλει μια γελοιογραφία με ή χωρίς λόγια και σειρά γελοιογραφιών - Κόμικς.

Κάθε γελοιογραφία θα παραδίδεται στο πνευματικό καλλιτεχνικό Κέντρο του Δήμου σε διαστάσεις χορτιού Α4 με τον τρόπο και τα υλικά σχεδιασμού να είναι ελεύθερα.

Όλοι όσοι θα συμ-

μετόσχουν θα πάρουν αναμνηστικό δίπλωμα και θα γίνει βράβευση κατά ηλικιακές ομάδες. Στους βραβευθέντες θα δοθούν συμβολικά δώρα.

Πίσω από κάθε έργο θα αναφέρεται ονοματεπώνυμο, ηλικία,

διεύθυνση, τηλέφωνο, θεματική ενότητα, κατηγορία και σχολείο εάν πρόκειται για μαθητή.

Όλα τα έργα θα εκτεθούν από 14 μέχρι 21 Φεβρουαρίου και η βράβευση θα γίνει στις 21-2-96.

ΑΝΗΣΥΧΟΥΜΕ - ΓΕΛΟΙΟΓΡΑΦΟΥΜΕ - ΑΙΣΙΟΔΟΞΟΥΜΕ

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΓΕΛΟΙΟΓΡΑΦΙΑΣ ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

1. "ΚΑΡΝΑΒΑΛΙ"
2. "Η ΠΟΛΗ ΜΑΣ ΣΗΜΕΡΑ"

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΓΕΛΟΙΟΓΡΑΦΙΩΝ

- A. ΜΙΑ ΓΕΛΟΙΟΓΡΑΦΙΑ
ΜΕ ΛΟΓΙΑ Ή ΧΩΡΙΣ ΛΟΓΙΑ
- B. ΣΕΙΡΑ ΓΕΛΟΙΟΓΡΑΦΙΩΝ - ΚΟΜΙΚΣ
ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ

Κάθε γελοιογραφία θα παραδίδεται στο Πνευματικό Καλλιτεχνικό Κέντρο του Δήμου Πατρέων (Οδός Κορύλλων, Ανω Πόλη 262 25 Πάτρα) σε διαστάσεις χαρτιού Α4. Ο τρόπος και τα υλικά σχεδιασμού είναι ελεύθερα.

ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΝ ΟΛΕΣ ΟΙ ΗΛΙΚΙΕΣ

Όλοι οι συμμετέχοντες θα πάρουν "αναμνηστικό Δίπλωμα" και θα γίνει βράβευση κατά ηλικιακές ομάδες [Νηπιαγωγείο (έως 6), Α-Β-Γ Δημοτικού (7-9), Δ-Ε-ΣΤ Δημοτικού (10-12), Γυμνάσιο (13-15), Λύκειο (16-18), 19 και άνω].

Στους βραβευθέντες θα δοθούν συμβολικά δώρα.

Πίσω από κάθε έργο θα αναφέρετε ονοματεπώνυμο, ηλικία, διεύθυνση, τηλέφωνο, θεματική ενότητα, κατηγορία, σχολείο (για τους μαθητές).

Η παράδοση των έργων πρέπει να γίνει το αργότερο μέχρι 3-2-1996.

Όλα τα έργα θα εκτεθούν από 14 έως 21-2-1996 και η βράβευση θα γίνει στις 21-2-1996.

Σεμινάριο Χαρταετού αρχίζει την Κυριακή

Με φόντο την επομένη της τελευταίας Κυριακής της Αποκριάς και με δεδομένη την εκτίμηση ότι το πρωί της Καθαρής Δευτέρας γ' άλλη μια φορά οι Πατρινοί θα χορέψουν με τους χαρταετούς η Καρναβαλική Επιτροπή επιχειρεί να μεταδώσει την τέχνη κατασκευής του Χαρταετού και τις παραμέτρους που συμβόλουν στο πέταγμά τους στις μικρές ηλικίες, μέσα από την πραγματοποίηση σεμιναρίου που θα ξεκινήσει την Κυριακή 21 Ιανουαρίου στις 6:00 το απόγευμα στο Πνευματικό καλλιτεχνικό Κέντρο του Δήμου Πατρέων.

Το Σεμινάριο περιλαμβάνει την κατασκευή του. Περιλαμβάνει επίσης μαθήματα τα οποία

την εποχή καθώς και αναφορές στους παραδοσιακούς Ελληνικούς Χαρταετούς, προβολή διαφανειών, επίδειξη κατασκευής και κατασκευής του "εξάκτινου αστεριού". Ο κύκλος σεμιναρίου θα ολοκληρωθεί με τις αναφορές στους πρότυπους Χαρταετούς και στους χαρταετούς από άλλες χώρες της Ευρώπης.

Πρόγραμμα - Περιεχόμενα

Σεμινάριου Χαρταετού Κυριακή 21-1-96 (18:00-21:00)

1) Αρχή εργαστηρίου για το παιδί. Κατασκευή "σαΐτας" και πρώτες νύξεις πετάγματος.

2) Η Φυσική του Χαρταετού: Δυνάμεις Βαρύτητα - αεροδυναμική αντίσταση - άντωση.

3) Στοιχεία Μετεωρολογίας - ο καιρός στην περιοχή της Πάτρας κατά εποχές.

Δευτέρα 22-1-96 (19:00-21:00)

1) Παραδοσιακοί Ελληνικοί Χαρταετοί (Προβολή διαφανειών, επίδειξη κατασκευής).

2) Κατασκευή του "Εξάκτινου Αστεριού"

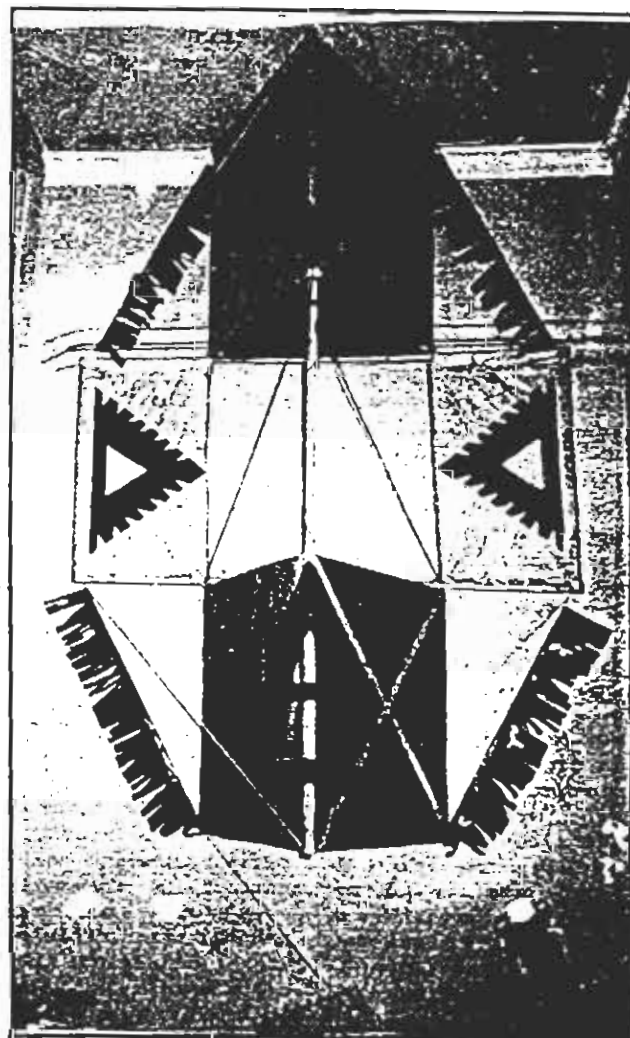
Τρίτη 23-1-96 (19:00-21:00)

1) Άλλοι πρωτότυποι Χαρταετοί I

2) Προβολή Video - χαρταετοί από Αγγλία - Γαλλία - Δανία

Τετάρτη 24-1-96 (19:00-21:00)

Πρωτότυποι Χαρταετοί Συνέχεια

"σαΐτας" και τις πρώτες μορφές πετάγματος με ή χωρίς τεχνητό ρεύμα και την φυσική του χαρταε-

αφορούν σε στοιχεία μετεωρολογίας και τις ιδιαιτερότητες του καιρού στην περιοχή ανάλογα με

Καρναβαλικό μακιγιάζ για τα πληρώματα

Με το σύνθημα "Ντυθείτε - Μακιγιαριστείτε" η καρναβολική επιτροπή, κολεί σήμερα τα πληρώματα στις 11 το πρωί στην πλατεία Γεωργίου να λάβουν μέρος σε μια ακόμη φάση του Κρυμμένου Θησαυρού, που αποτελεί ένα ακόμη παιχνίδι δημιουργικής φαντασίας.

Το θέμα θα είναι ελεύθερο ενώ τα υλικά που θα χρησιμοποιηθούν θα γίνουν γνωστά στις 9.30 το πρωί από το Ραδιόφωνο της ΕΡΑ στους 92,5 Μεγάκυκλους.

Το "ντύσιμο" και το "μακιγιάζ" θα γίνουν ταυτόχρονα και πρέπει ν'αποτελούν μια θεματική ενότητα δεδομένου ότι το βραβείο είναι κοινό. Οι διαγωνιζόμενοι μπορούν να χρησιμοποιήσουν για μοντέλο ένα αγόρι ή ένα κορίτσι και ένα άτομο θα του κάνει το Μακιγιάζ προσώπου και την ίδια στιγμή δύο ακόμη θα ντύνουν το μοντέλο που θα έχουν επιλέξει.

• ΟΙ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΕΣ

Εξάλλου η καρναβολική επιτροπή κάνει γνωστό στα πληρώματα που παίρνουν μέρος στο παιχνίδι του Κρυμμένου Θησαυρού, ότι η Βαθμολογία για την παρέλαση μετράει ως το κομμάτι της ερχόμενης Τετάρτης.

Η κλήρωση των ισοβαθμιών και των πληρωμάτων που δεν συμμετέχουν στο παιχνίδι θα γίνει την προσεχή Πέμπτη στις 10.00 το πρωί στο κτίριο της ΔΕΠΑΠ.

Τα πληρώματα θα λάβουν γνώση για τ'αποτελέσματα της διαδικασίας που ακολουθήθηκε στις 9.00 το βράδυ της ίδιας ημέρας, μέσω των εκπροσώπων τους που πρέπει να βρίσκονται την συγκεκριμένη ώρα στο Μέγαρο Λόγυ και Τέχνης.

ΚΡΥΜΜΕΝΟΣ ΘΗΣΑΥΡΟΣ:

“Κουλουρο-φαγία” υψηλών... βαθμών!

Σε δοκιμασία, κλήθηκαν χθες τα μέλη των πληρωμάτων που συμμετέχουν στο παιχνίδι του Κρυμμένου Θησαυρού. Με στόχο την απόκτηση πολύτιμων πόντων που θα ενισχύσουν την τελική βαθμολογία έπρεπε να καταναλώσουν όσα περισσότερα κουλούρια μπορούσαν. Στη φάση αυτή τα κατάφεραν καλύτερα οι έχοντες αντοχή και θέβαια μεγάλο... στομάχι.

Το απόλυτο της επιτυχίας (100 βαθμοί) πήραν τα πληρώματα που 'καταβρόχθισαν' 67 κουλούρια (!)

Η Καρναβαλική Επιτροπή κάνει γνωστό στα πληρώματα που παίρνουν μέρος στο παιχνίδι του Κρυμμένου Θησαυρού, ότι η κλήρωση των ισοβαθμιών και των πληρωμάτων που δεν συμμετέχουν στο παιχνίδι θα γίνει σήμερα Πέμπτη στις 10.00 το πρωί στο κτίριο της ΔΕΠΑΠ.

Τα πληρώματα θα λάβουν γνώση για τ' αποτελέσματα της διαδικασίας που ακολουθήθηκε στις 9.00 το θράδυ μέσω των εκπροσώπων τους που πρέπει να βρίσκονται τη συγκεκριμένη ώρα στο Μέγαρο Λόγου και Τέχνης, όπου θα δοθούν οι τελευταίες οδηγίες για την παρέλαση.

• “Σπαζοκεφαλίες”

Συντονισμένα στους 92.5 megacycles της ΕΡΑ θα

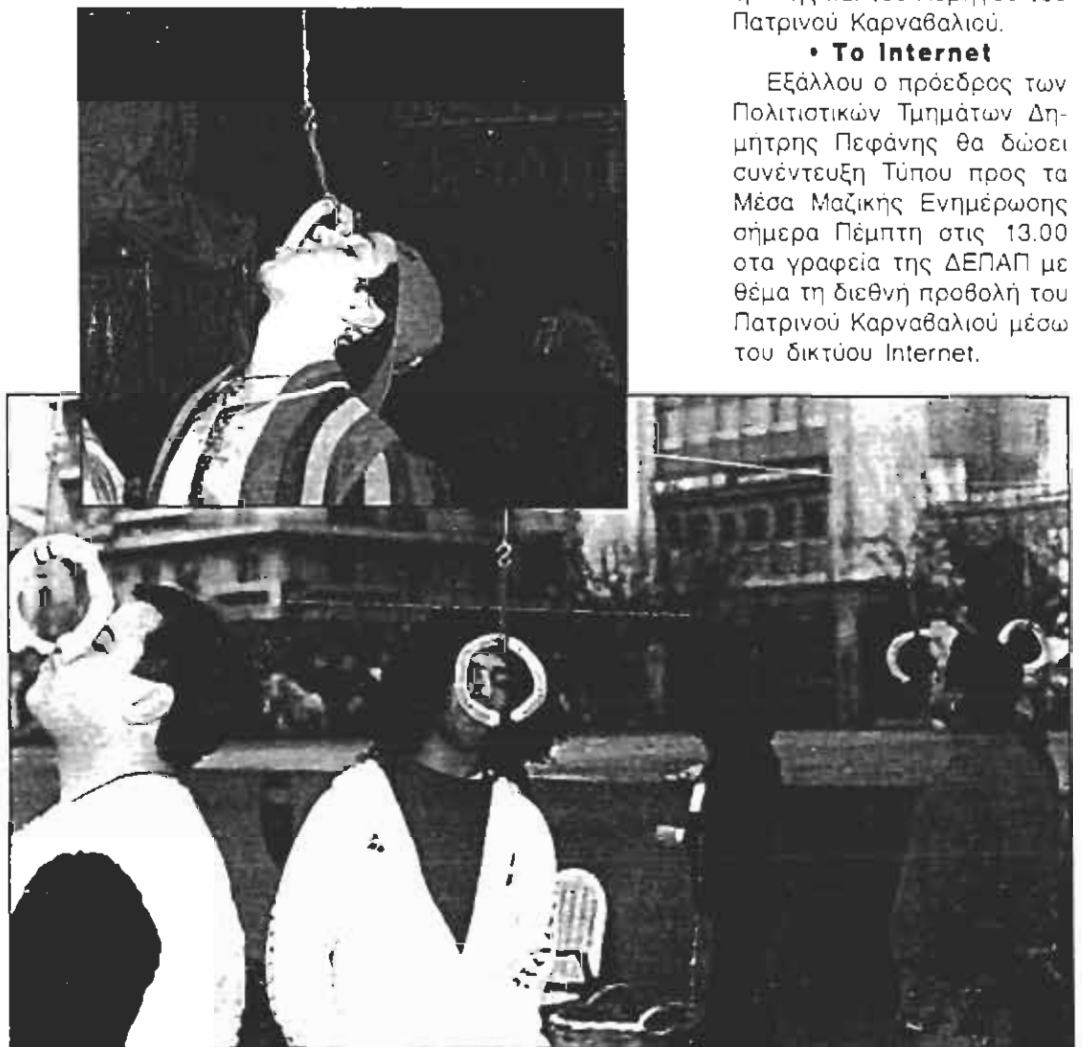
βρει τα πληρώματα του Κρυμμένου Θησαυρού σήμερα το απόγευμα. Αιτία η μετάδοση στις 16.00 του πέμπτου ραδιοφωνικού κουίζ

και των απορρήτων θεμάτων της Καρναβαλικής Επιτροπής. Αύριο Παρασκευή από την ίδια συχνότητα και την ίδια ώρα θα γίνει η μετάδο-

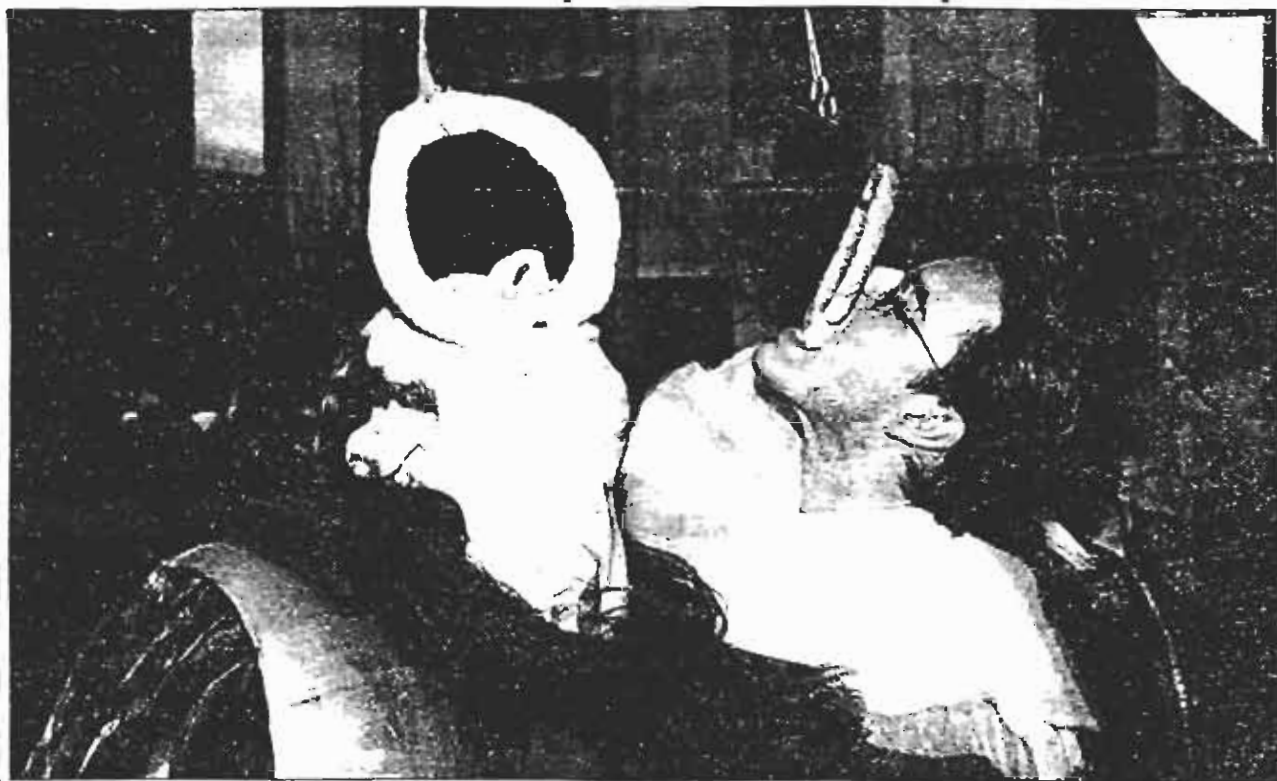
ση των απορρήτων θεμάτων του Δημάρχου Αν. Καράβολα, του Προέδρου των Πολιτιστικών Τμημάτων του Δήμου, της Καρναβαλικής Επιτροπής και του Χορηγού του Πατρινού Καρναβαλιού.

• To Internet

Εξάλλου ο πρόεδρος των Πολιτιστικών Τμημάτων Δημήτρης Πεφάνης θα δώσει συνέντευξη Τύπου προς τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης σήμερα Πέμπτη στις 13.00 στα γραφεία της ΔΕΠΑΠ με θέμα τη διεθνή προβολή του Πατρινού Καρναβαλιού μέσω του δικτύου Internet.

Και τα κουλούρια στο Καρναβάλι

- Πολύ χιούμορ και ευρηματικότητα. Που αλλου στον "Κρυμμένο Θησαυρό". Όπου οι φάσεις διαδέχονται η μία την άλλη στην Πλατεία Γεωργίου.

Στο φωτογραφικό στιγμιότυπο το ζευγάρι προσπαθεί ή και επιχειρεί να ... υφαρπάξει και να... κατασπαράξει τα... ιπτάμενα κουλουριάκια.

Φαντασμαγορική έναρξη για το Πατρινό Καρναβάλι

ΕΞΙΝΗΣΑΝ ΟΙ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

Με στόχο ένα Καρναβάλι των μικρών, αντίστοιχο του Πατρινού Καρναβαλιού, ξεκίνησαν το δρόμο του παραμένον Σαββάτου η προσπάθεια του Καρναβαλικού Γραφείου της καρναβαλικής Επιτροπής και εκατοντάδων μικρών καρναβαλιστών, ώστε το όραμα των τελευταίων μηνών να αποκτήσει σάρκα και οστά και να γίνει πράξη.

Τα στοιχεία που θα κυριαρχήσουν είναι η δημιουργία σε συνάρτηση με την έκφραση, η φαντασία και η αντίληψη των μικρών ηλικιών στο καρναβαλίστικο παιχνίδι.

Στα αποτελέσματα αυτό αναμένεται να οδηγήσουν, το σεμινάριο μάσκας και κατασκευής κομμάτι για παιδιά που περιλαμβάνει η ενότητα που ακούει στο όνομα "Καρναβάλι των Μικρών" η πραγματοποίηση του 1ου Πανελληνίου Παιδικού Φεστιβάλ Τραγουδιού όπου τα παιδιά θα κληθούν να γραφούν τους στίχους και την μουσική και η μετατροπή των παιδιών σε κριτή του ραυτού τους και της προσπάθειάς τους καθώς θα είναι συγχρονισμός και θεαματικότητα.

Αναμένεται η λειτουργική παιδεία με την παρουσίαση των παλαιών ομαδικών παιχνιδιών που αρχίζουν να εξαφανίζονται (Μαντήλι, Λαούρι της Μόνας, Αμπαρίδα, Μαρμαρίτο), με παράλληλη έμφαση στην εικαστική παιδεία.

Εξωστρεφής θέση θα κατέχουν όπως είναι εφικτό, ο ποδηλατικός αγώνας, η ομακία και η παρέλαση των μικρών.

Το πρόγραμμα

Σήμερα Δευτέρα 15/1 10.30 - 12.30 Τίνα - Καρναβαλίστικο Στίτι - παιδιά με ειδικές ανάγκες
 Αύριο Τρίτη 16/1 10.30 - 12.30 Μικρά Καρναβάλι, Αεροστάτο, Πινόκιο
 Τετάρτη 17/1 10.30-12.30 Ροζ Μπαλόνι, ΡοζιΜερίμνα
 Πέμπτη 18/1 10.30 - 12.30 Σταθούλου - Δημοτικό Σχολείο Κάτω Κραττίτσιου
 Παρασκευή 19/1 20.30 - 22.00 Οι ατομικές συμμετοχές παρακολουθούν το Σεμινάρι
 Σάββατο 20/1 20.30 - 22.00 Πάρτυ Μικρών Καρναβαλιστών
 Σάββατο 3/2 17.00 - 18.00 Θεατρική παράσταση Θεάτρο Απολλών
 19.00 - 21.00 Έκθεση έργων Μικρών Καρναβαλιστών Μ.Α.Τ
 Κυριακή 4/2 Ποδηλατικός Αγώνας 11.00 - 13.00 Μεγάλος Ποδηλατικός 13.00 - 14.00 Μικρός Ποδηλατικός 17.00 - 19.00 Φεστιβάλ Τραγουδιού Θεάτρο "Απολλών"
 Σάββατο 10/2 11.00 - 14.00 Κατασκευή κομμάτι μάσκας, παιχνίδι παλαιών παιχνιδιών στο Κάστρο
 Κυριακή 11/2 12.00 - 17.30 Μεγάλη Παρέλαση των Μικρών Θέμα παρέλασης: Ο Μόρμοντας και ο Τζιζίκας

ΕΠΗΜΕΡΩΜΑΤΑ ΑΝΟΙΓΕΙ ΤΟ ΤΡΙΩΔΙΟ

Ένα μόλις βήμα πριν από την επίσημη έναρξη, βρίσκεται πλέον το Πατρινό Καρναβάλι '96, και το ραντζέου των Πατρινών στους δρόμους τα μεσονύχτια της Τρίτης 16ης Ιανουαρίου προς Τετάρτη 17, εορτή του Αγίου Αντωνίου. Έτσι ανοίγει επίσημα και το Τριώδιο.

Την έναρξη των εκδηλώσεων θ' αναγγείλει τελετής που θα ... περιλαμβάνει στους κεντρικούς δρόμους της Πατρως, αλλά και τις συνοικίες.

Τα πρόγραμμα της έναρξης των καρναβαλικών εκδηλώσεων, θα πλουτισθούν μουσικά συγκροτήματα σε υπαίθριο πάρτυ που θα γίνει στην πλατεία Γεωργίου. Εκεί θα κάνουν τα δεκάδες πυροτεχνήματα.

Αξίζει να σημειωθεί ότι παρα το γεγονός της μικρής χρονικής διάρκειας του φετινού καρναβαλιού, ήδη νέοι και νέες έχουν εκδηλώσει ενδιαφέρον για συμμετοχή στα παιχνίδια του "κρυμμένου θησαυρού".

Όπως έγινε γνωστό, πάνω από 250 πληρώματα έχουν δηλώσει συμμετοχή, ενώ ο συνολικός αριθμός των μεταμφιεσμένων που θα λάβουν μέρος στις παρελάσεις, αναμένεται να ξεπεράσει τις 40.000.

Η Πλατεία Γεωργίου αποκαλούμενη η Πλατεία "Καρναβαλιού" επί το Καρναβαλικότερο, θα είναι έτοιμη να υποδεχθεί τους Καρναβαλιστές.

Ενδεικτική της εμβέλειάς που έχει στην επικρατεία το Πατρινό Καρναβάλι, η εκφρασμένη θέληση εζήτητα και πλέον δημοσιογράφων από την Αθήνα και όχι μόνο, για άφιξη στην Μητρόπολη του Κεφισού με το Καρναβαλοτραίνο, που θα ξεκινήσει το απόγευμα της Τρίτης από την "Μέκκα των πολιτικών και πολιολογικών δρώμενων, που ακούει στο όνομα Αθήνα" -

υπο την εποπτεία της Βασιλικής του Καρναβαλιού - για να παρακαλούθησαν την τελετή έναρξης.

Στην προσπάθεια για όσο το δυνατόν αρτιότερη και εντυπωσιακότερη τελετή έναρξης που εκ των πραγμάτων η επιτυχία της εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τα πληρώματα του κρυμμένου θησαυρού, η καρναβαλική επιτροπή πληροφορεί αυτά και καλεί τους εκπροσώπους να παραλάβουν από το Καρναβαλίστικο Γραφείο σήμερα από τις 12.00 μέχρι τις 14.00 και την προερχή Δευτέρα από τις 12 μέχρι τις 14.00 και από τις 18.00 μέχρι τις 20.00 τα Λαβάρια, την Κάρτα συμμετοχής στην τελετή έναρξης, την οποία θα παραδώσουν στα μέλη της ομάδας του κρυμμένου θησαυρού που θα λάβει μέρος στην τελετή καθώς και την ταυτότητα υπευθύνου πληρώματος.

Επίσης αύριο Τρίτη τα πληρώματα με μονό αριθμό θα συγκεντρωθούν στην Πλατεία Θουδί και τα πληρώματα με ζυγό αριθμό στην Πλατεία Πυρασίου, ατείου στις 9.30 το βράδυ.

Η αναστήριξη θα γίνει στις 10.00 ακριβώς.

Η ΚΡΙΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Εξάλλου από το Πνευματικό Καλλιτεχνικό Κέντρο του Δήμου, ανακοινώθηκαν τα ονόματα των μελών που απορτίζουν την επιτροπή για το πατρινό Καρναβάλι '96 και είναι τα εξής:

Σταγκοπούλου Κίττυ, Σταυρου Βίκυ, Πέττα Γιουλία, Φακάλου Νικό, Κυραούση Νατάλυ, Χριστοπούλου Σοφία, Ψωριαδης Χρήστος, Σινιγολίας Σπυρος, Σκορμής Αλέξης, Δημητριάδου Ντούλη.

ΕΘ

Κηρύς 15/1/96

Το Καρναβαλικό Εργαστήριο, στο Πετρωτό, αποτελεί το χώρο όπου "γεννιούνται" τα άρματα, που παρουσιάζει ο Δήμος Πατρέων στις παρελάσεις του Σαββατοκύριακου.

Ηφ. Κήρυξ 22/2/96

• Σελίδα 8

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΤΗΡΕΙ "ΣΙΓΗ ΙΧΘΥΟΣ"

Ούτε δραχμή... για το Καρναβάλι!

Λίγες ώρες πριν την κορύφωση των καρναβαλικών εκδηλώσεων της Πάτρας το υπουργείο Πολιτισμού δεν έχει εκδηλώσει ακόμη τις προθέσεις του για το ύψος της επιχορήγησης.

"Ορισμένοι υποδύονται ότι δεν γνωρίζουν πως γίνεται Καρναβάλι στην Πάτρα", τόνισε χθες βράδυ ο πρόεδρος της ΔΕΠΑΠ κ. Δημήτρης Πεφάνης απευθύνοντας σαφείς αιχμές κατά του υπουργείου.

"Ας ελπίσουμε ότι τις τελευταίες

ώρες, τις τελευταίες μέρες θα αντιληφθούν ότι το Πατρινό Καρναβάλι είναι η μοναδική εκδήλωση στην Ελλάδα που μπορεί να διαφημίσει τη χώρα μας στο εξωτερικό" τόνισε ο κ. Πεφάνης στη διάρκεια χαιρετισμού που απηύθυνε στο Μέγαρο Λόγου και Τέχνης, κατά την απονομή των βραβείων σκίτσου για παιδιά.

Στην ίδια εκδήλωση ήσαν παρόντες ο βουλευτής Νίκος Νικολόπουλος, ο αντιδήμαρχος Νίκος Τζανάκος κ.α.

Διασκέδαση και δημιουργία

Ήταν θέμα χρόνου και έγινε. Το Πατρινό καρναβάλι έοπασε το φράγμα της υποτονικότητας και φούντωσε. Δεν ήθελε άλλωστε και πολύ. Την αφορμή έδωσαν τα καρναβολικά δρώμενα και χάπενινγκς του Σαββατοκύριακου: Ντυθείτε - μακιγιαριστείτε, Ειδώματα και Ζωγραφίστε από τα οποία και τα φωτογραφικά στιγμιότυπα.

Περί του Πατρινού Καρναβαλιού ρεπορτάζ, πλη-

Μάταια, κυρίως τα μεταμφιεσμένα παιδιά περιμέναν να ζωντανέψουν τα ηχεία για να χορέψουν.

ΚΟΣΜΟΣΥΡΡΟΗ - ΡΕΚΟΡ ΣΤΗΝ ΕΚΘΕΣΗ ΜΑΡΙΟΝΕΤΑΣ

Στο μεταξύ πρωτοφωνή και πέρα από κάθε προδοκία επιτυχία σημειώνει η εκπληκτική πραγματικά έκθεση Μαριονέτας που διοργάνωσε το Καρναβολικό Κομιτάτο.

Μέχρι τώρα την έχουν επισκεφθεί 16000 άτομα ενώ προχθές Σάββατο σημειώθηκε ρεκόρ με προοέ-

Ενώ αναμένονται χιλιάδες επισκεπτες

«ΦΟΥΝΤΩΝΕΙ»

το Καρναβάλι

Στην τελική ευθεία το Πατρινό Καρναβάλι. Το κέφι "φουντώνει" και όλοι εκτιμούν πως στη διαδρομή για την κορύφωση των εκδηλώσεων, το Σαββατοκύριακο, η νωχελικότητα και η αδράνεια όλης της περιόδου θα δώσουν τη θέση τους στο κέφι, τη χαρά, τα ξεφάντωμα.

Παράλληλα τα ξενοδοχειακά συγκροτήματα της περιοχής έχουν "φουλάρει" και χιλιάδες επισκεπτες αναμένονται στην Πάτρα για να απολαύσουν το θεαμα.

Το προμήνυμα της μεγάλης έκρηξης δόθηκε το Σαββατοκύριακο με τις εκδηλώσεις του "Κρυμμένου Θησαυρού" και τα "Ειδώματα" που παρακολούθησαν χιλιάδες Πατρινοί.

Οπου κι αν βρεθείτε αυτές τις τελευταίες ώρες στη λαμπροστολισμένη αχαϊκή πρωτεύουσα, θα ακούτε το γνωστό (και πετυχημένο στη μουσική και το ρυθμό τραγουδάκι) "Πατρινό Καρναβάλι για πάντα! Ελα να δεις τι θα πει Πατρινός..." Η μεγάλη παρέλαση με τα πληρώματα του Κρυμμένου Θησαυρού αποτελεί, βέβαια, την κορύφωση του Καρναβαλιού. Οι εμπνεύσεις και η φαντασία θα καταχειροκροτηθούν.

Όσοι δεν προλάβετε, λοιπόν, μέχρι σήμερα να ζήσετε από κοντά το τρελό αποκριότικο καρναβάλι της Πάτρας, πρέπει να γνωρίζετε ότι ακόμα και την τελευταία στιγμή μπορείτε να πραγματοποιήσετε μια εξόρμηση και να χαρείτε από κοντά τα Μπουρμπούλια (Τρίτη, Τετάρτη και Σάββατο), τη θράβευση του διαγωνισμού γελοιογραφίας (Τετάρτη θράβυ), το "Σοκολατοδρόμιο" (Σάββατο πρωί), τη Νυχτερινή "ποδοράτη" παρέλαση (που γίνεται κάθε χρόνο το τελευταίο Σάββατο βρι

δυ) και φυσικά τη μεγάλη παρέλαση της Κυριακής, εκεί όπου το χρώμα, το κέφι, η ζωντάνια και ο χορός μεθούν ακόμα και τον πιο αδιάφορο.

Είναι η στιγμή που θα παλέσει ο βασιλιάς Καρναβάλος, που όλοι μαζί, γίνονται μια παρέα, που ο ουρανός λαμπει από πυροτεχνήματα, που οι αποστάσεις και οι χρόνοι μηδενίζονται, μέχρι που θα κάνουν την εμφάνισή τους νωχελικά - νυσταγμένες κι αυτές - οι πρώτες ηλιαχτίδες της Καθαράς Δευτέρας... Ο "εζιζίκας με το κλαρίνο του", η μασκόι του φετινού καρναβαλιού, περιμένει και φέτος για να σας μιήσει στα μυστικά του Καρναβαλιού.

Μαζί με την Καρναβαλική Επιτροπή σε κατάσταση ετοιμότητας βρίσκονται και οι αστυνομικές υπηρεσίες της Αχαΐας. Ασφάλεια και Τροχαία έχουν επιφορτι-

«Τα ειδώματα» προχθές το βράδυ στην Πλ. Γεωργίου προσέλκυσαν χιλιάδες λαού.

οι με σημαντικό έργο, αφού δεν είναι μόνο οι κυκλοφοριακές αλλαγές και παρεμβάσεις αλλά και ο

συνασπισμός κατοίκων, κυρίως πορτοφολάδων, που ξέρουν να "δουλεύουν" αυτές τις μέρες.

Το "μαιευτήριο" των αρμάτων

Καρναβαλική "καρναβία"

Εξονυχιατικός έλεγχος σε όλες τις λεπτομέρειες.

Οι τελευταίες προετοιμασίες.

Επί τω... έργω ολσι οι τεχνίτες.

Μπαρεί η δύναμη που έχει μετατρέπει το Πατριό Καραβάκι σε σημείο αναφοράς για τη δημιουργία, τη φαντασία και τη διοικητική που παραμένει άγνωστη, αλλά δεν συμβαίνει το ίδιο με τα χάρη και τους ανθρώπους που δίνουν σάρκα και οστά στο Βασιλιά Καραβάκι και τη συνοδεία του.

Ο Ναός στο σπλάχνο του οποίου, αργά αλλά αταβερρά με την πρόπουσα σοφία σμιλεύεται κάθε χρόνο το άρμα των αρμάτων, ακούει στο όνομα Καρναβαλικό Εργαστήρι. Εκεί βρέθηκε ο φακός του "Η.Κ." για να αποκαλύψει ορισμένες από τις φετινές συνθέσεις. Σε αυτή την κυψέλη της δημιουργίας ένας ιδιόμορφος "στράτας" αποτελούμενος από 8 μόνιμους και 18 έκτακτους υπαλλήλους, υπό την καθοδήγηση του κ. Πέτρου Βρυώνη ναυλάνει τη φαντασία του, προκειμένου μέσα από μοναπάτια που μόνο λίγοι μπορούν να γνωρίζουν, έρχεται να καταθέσει τη δική του πρόταση στα πολιτειακά πράγματα της χώρας.

Το καρναβαλικό εργαστήρι έχει μεταφερθεί στην περιοχή Πετρωτά Πατρών, όπου μπαίνουν οι τελευταίες πινελιές στα 18 καινούρια άρματα που θα εμφανιστούν στην μεγάλη παρέλαση της Κυριακής καθώς ανακατασκευές έχουν γίνει μόνο στα "Φεγγάρια", το μουσικό άρμα και αυτά που επιδίδεται στο "σοκολατοδομωβαρδισμό".

Με το πέρασμα του χρόνου ο χώρος όπου η τέχνη, η φαντασία και η δημιουργία δίνουν προκαταρισμένο ραντεβού με τα Βασιλιά του κεφισιά, εξελίχθηκε σε μια ιδιόμορφη σχολή που ταυτίζεται με το θεσμό του Καραβαλιού.

Προτάσεις κατασκευής

